

İspanya tahtına tekrar

eski Kral getiriliyor

Franko eski Kral 13 üncü Alfonsun mallarının iadesine ve İspanyol vatandaşlığında ipkasına karar verdi

Katalonya'da geniş bir casusluk teşkilâtı meydana çıkarıldı ve 200 kişi idama mahkûm edildi

Londa 16 (Hususi) — Dün, General Franko'nun riyasetinde toplanmış olan Burgos hükûmeti, eski Kral 13 üncü Alfons'un bütün mallarının iadesine ve İspanyol vatandaşlığında ipkasına karar vermiştir.

Halen Romada bulunan eski Kralın hususi kâtibi, Burgos hükûmeti tarafından verilen bu karar hakkında sorulan bir suale cevaben, Kralın verilen karardan henüz malûmatı olmadığı ve memleketine çağırıldığı takdirde memnuniyetle gideceğini söylemiştir.

Burgos hükûmetinin verdiği bu kararın tefsir eden bazı mahfeller, Kral Alfons'un tekrar İspanya tahtına getirileceğini ve iki muharib tarafları barıştıracığını söylemektedirler.

Bir kanun hazırlandı

Burgos 16 (A.A.) — General Franko, 26 Teşrinisani 1931 tarihinde müessesan meclisi tarafından 13 üncü Alfons aleyhine yapılan haksızlıkları tamire ma-

(Devamu 11 inci sayfada)

Eski İspanya kralı 13 üncü Alfons

Artık bu dava halledilmelidir

İstanbul, yabancı bir dilin en fasih konuşulduğu merkez olamaz

Bazı Yunan dil mütehasşisleri arasında bir münakaşanın açılmış olduğunu, bir kısım Yunan gazetelerinin yazılarından öğreniyoruz. Mevzu haddi zatında ehemmiyetsizdir. (Devamu 5 inci sayfada)

Okmeydanı cinayeti esrarı çözülemiyor

Zabıtaya gönderilen bir mektub da cinayeti örten perdeyi kaldıramadı

Okmeydanında bulunan cesed etrafında zabıta ve adliye, dün de ehemmiyetle, tahkikata devam etmişlerdir. (Devamu 5 inci sayfada)

Kırşehir ve havalisinde yeniden zelzeleler oldu

Ankara 16 (Hususi) — Bugün Kırşehir havalisinde yeniden şiddetli bir zelzele olmuş, Akpınar köyünde 18 ev ehemmiyetli surette çatlamıştır. Son günler zarfında Akpınarda fasillat on kadar zelzele tesbit edilmiştir. (Devamu 11 inci sayfada)

Büyükkadanın romanı

Âşıklar Yolunun Yolcuları

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Adanın baş döndürücü havası içinde bir yaz ve bir aşk

Yeni romanımız, herşeyden evvel, bir devir romanıdır. Bugünün insanları ve bugünün hayatı arasında ebedi ruh muammalarını da değilmiş bulacaksınız. Romancının kalemi, bazı sayfalarında, tahill nişterile en derin ve en gizli yaraların içerisini deşiyor. Fakat modası geçmiş bir Zola natüralizmi değil, etrafını dala ince bir gürlük ve dekorun çevirdiği yumuşak bir realizm ile...

Yakında başlıyoruz

İnönünün yeni tetkik seyahati

Cümhurreisi Ankara kazalarındaki tetkiklerinde mektepleri de gezecekler

Millî Şef Gazi Orman Çiftliğini ziyaret buyurdular

Sayın İnönü, Başvekil ve Vekillerle Ziraat vekâletmevki toplantıda

Ankara 16 (Hususi) — Cümhurreisi sayın İsmet İnönü bugün öğleden evvel Gazi Orman çiftliğini ziyaret buyurmuşlardır.

Millî Şef İnönünün Ankara kazaların-

da yapacakları tetkiklerde Eğitimci Egitmenlerden istifade derecesi üzerinde de tedkiklerde bulunacakları haber alınmıştır.

Boğaziçi balıkları yüzünden çıkan dava

Boğaziçinde tutulan balıklar gaz kokuyor ve satılmıyor, balıkçılar delinerek karaya oturan Beme gaz gemisinden 300.000 lira zarar ve ziyan istediler

Bundan bir hafta evvel İtalyan bandıralı bir şileple, Panama bandıralı Beme gaz gemisinin Büyükdere önünde çarpıştığını ve bu gemilerden Beme gaz gemisinin delinerek karaya bindirilmiş olduğunu haber alınmıştır. (Devamu 11 inci sayfada)

Atatürkle 24 sene

Atatürk ve anası

Çankayada Büyük Türk kadını hergün ziyaret etmek Atatürk için tabii bir vazife idi. Fakat bu ziyaretler haberleşmeden kat'iyyen yapılmazdı. Çünkü ana ve oğul hazırlanmadan birbirlerini görmezlerdi. Atatürk evvelâ haber gönderir, cevap gelince büyük bir merasimde bulunacakmış gibi hazırlanırdı. Anası da öyle idi

Anlatan: Cevad Abbas

— 5 —

Cevad Abbas Güner: — Düşman daha Anadolu topraklarında idi, dedi. Size, istiklâl mücadlesinin tarihçesini yapacak değilim. Fakat, o kutlu günlerin ufak bir tablosunu çizebilmek için şunları söylemeği lüzumlu görüyorum:

Vatanın dört bucağı da müstevililer ile kuşatılmak istenmişti. Lâkin Kafkas cephesinde Ermeni ordusuna karşı kazanılan muvaffakiyetimiz ve İnönü zaferleri Türkün henüz ölmediğini ve ölmeyeceğini pek güzel isbat ediyordu. «Harimi ismet» imizi temizlemek, düşmanı vatanın «harimi ismet» inde boğmak için askeri faaliyetimiz hummalı bir surette ilerliyor ve inkişaf ediyordu.

Zaferlerimizi harici temaslarımız ile, siyasi faaliyetlerimiz ile tenmiye ediyor; kudret ve kabiliyetimizin yerinde olduğunu hasımlarımıza gösteriyorduk.

Kafkas ve İnönü zaferlerinden sonra, sıra Kocaeli vilâyetimize gelmişti. (Devamu 8 inci sayfada)

Büyük Atatürkün Büyük Anası

Romanyada tek parti usulü ihdas edildi

Askerler ve hâkimler müstesna, bütün Romanyalılar yeni kurulan millî intihab cephesi partisine girecekler

Bükreş 16 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor: Kral Karol, devletin müdafaası ve te-

rakkisini takviye maksadile millî şuurunu seferber etmek hedefini taşıyan «Millî» (Devamu 5 inci sayfada)

İktisad Vekili dün Halk Sandığını açtı ve akşam Ankaraya döndü

Vekil nutkunda, cümhuriyet hükûmetinin dayandığı esaslardan birinin halkçılık olduğunu tebarüz ettirerek Sandığın küçük kredi ihtiyacını karşılayacağını söyledi

İktisad Vekili Halk Sandığında nutkunu söylerken

Küçük esnafın kredi ihtiyaçlarını karşılamak üzere Halk Bankası tarafından kurulan İstanbul Halk Sandığı dün saat 11,30 da Başvekil namına İktisad Vekili Şakir Kesebir tarafından açılmıştır. (Devamu 11 inci sayfada)

Hergün

Köylüye çalışmak aşkı

Yazan: Muhittin Birgen

Bütün Türk münevverleri gibi ben de köylüyü ve köy iktisadını uzaklardan tanıdım. Biz münevverler, köyü ve köylüyü ters tanıyız; meselâ Abdülhak Hâmid, bir vakitler:

Beldi nuşi zehri mihmet eder,
Bedevi taze taze şiri leziz!

Demişti; o günden bugüne kadar Türk gairileri ne zaman köyden bahsetmişlerse orasını hep yeşillikler içinde saklanan bir cennet parçası, yahud altından başak veren bir ekin tarlası olarak tasavvur etmişlerdir. Bununla beraber, ne büyük romantik Hâmid, şehirdeki mihnet zehirini bırakıp köye taze taze süt içmeğe gitmiştir, ne de ondan sonra gelen şair ve ediplerden biri çıkıp köye göçmüştür!

Hayat istedi ve ben köyü muhtelif vesilelerle tanıdım. Gördüm ki, bilhassa bizim memlekette köylü olmak güç bir işdir. Oradaki hayat, serttir, katıdır, yıpratıcıdır. Toprağın üstünde tabiatın en gizli ve esrarlı unsurlarından tutunuz da uzviyetin her türlü mikroplarına ve cemiyetin gayet mahirane kurulmuş kazanç teşkilâtlarına karşı yalnız başına mücadelede kalmak aklı başında olan her babayığın kârı değildir. Bilhassa, bu tabiat, bizim orta Anadolunun kısır, pahlı ve kıraç tabiatı olursa! Ben o topraklar üzerinde tutunmaya ve yaşamaya muvafak olmuş Türk kuvvetini takdis ederim. O kuvvet, nefesi tükenmeyen bir göğüs, kırılmayan bir kol ve bilhassa mücadelede korkmayan bir azımdır! Onu hep takdis etmeliyiz, çünkü bu milletin kudreti ve hayata karşı küstah bakışı yalnız o kuvvette mündemictir!

★

Biz münevverler arasında intişar etmiş bir fikir vardır: «Köylü tembeldir» deriz. Evet, Anadolu köylüsü tembeldir. Bunda hiç şüphe yok. Fakat bütün insanlar gibi insan olan bu köylünün niçin tembeldiğini hiç düşünmemişizdir. Bence, köylünün bu tembelliği, sıradan ve bundan ve bundan ileri gelen bir ruh halidir. Meselâ, bu ruh halinde, asırların zulmü altında ezilmiş olmaktan mütevellid bir bezginlik âmil olduğu gibi, bir de şu hâkim kuvvetin tesiri vardır: Kazançından istifade edemez. Toprak üstünde, kimsesiz ve müdafaasız, teşkilatsız ve vasıtasız mücadele eden bu köylü, asırlardan beri çalıştığından iyi bir netice almış olmadığı için, hayatın ilk ve son zaruretini olan yiyeceğini temin ettikten sonra fazlasına karşı lâkayd kalmıya alışmış bulunur. Yiyecek için fiat ve maliyet hesabı yoktur; yiyecek mutlaka ve tedariki elzem olan şeydir. Maliyet ve kazanç hesapları ise bundan sonra müdahale eder ve yiyecekte fazla istihsal için, bu hesapları köylü, asırlardan beri, ne zaman yapmışsa, daima zararlı çıkmış olduğu için tembelliği tercihe başlamıştır.

Şu halde, köyü ayağa kaldırmak için köylüyü çalışkan olma sevk etmek en mühim işçidir. Çalışma ise mistik bir duygu olmazdan evvel bir hesap işidir. Köylü çalıştığı zaman, elde ettiği mahsulden istifade edemediğini gördükçe çalışmaya çalışmaz. Çalışma ancak da her şey onun için «pahalı» gelir. Çünkü «paha» ve «fiat» denilen şey, çok nisbi olan içtimai bir mahlûktur. Parası olan için bir şişe şampanyanın yirmi beş lira olması bir mesele değildir; fakat, parası olmayan bir köylü için bir çift pabuç yirmi beş kuruş ta olsa pahalıdır.

★

Demek istiyorum ki köy meselesinin halli içinde en ziyade ehemmiyetle göz önünde tutacağımız şey köye çalışma gevki vermektir. Çalışma ise mistik bir duygu olmazdan evvel bir hesap işidir. Köylü çalıştığı zaman, elde ettiği mahsulden istifade edemediğini gördükçe çalışmaya çalışmaz. Çalışma ancak da her şey onun için «pahalı» gelir. Çünkü «paha» ve «fiat» denilen şey, çok nisbi olan içtimai bir mahlûktur. Parası olan için bir şişe şampanyanın yirmi beş lira olması bir mesele değildir; fakat, parası olmayan bir köylü için bir çift pabuç yirmi beş kuruş ta olsa pahalıdır.

Resimli Makale:

İşe yarayan ve yararı olmayan bilgi.

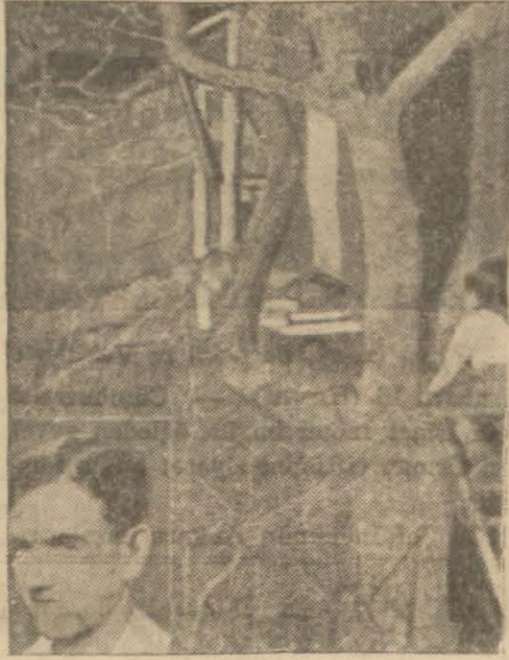

Bazı adamlar vardır ki, bilgi dağarcıkları zengindir, içinde her çeşid, her işe yarar malumat bulunur, fakat bu bilgiden ekseriya istifade edemezler. Bazı adamlar da vardır ki bilgi dağarcıkları çok fakirdir. Fakat içinde ne varsa ondan zamanında istifade etmesini bilirler.

Bilgi her ne mahiyette, ne miktarda olursa olsun daima faydalıdır. Elinizden geldiği, gücünüzün yettiği nisbette öğreniniz, fakat öğrenirken günün birinde işinize yarıyabilecek şeyleri öğrenmeye çalışınız. Bilhassa elimizde bulunan bilgiyi kullanabilmenin yolunu öğreniniz, zira kullanılmayan bilgi yok demektir.

SÖZ ARASINDA

Bir mekteb talebesinin Çınar ağacında Kurduğu ev

Bu çocuk bir mekteb talebesidir. Babasının büyük çiftliğinde cesim bir çınar ağacının içinde kendisine bir ev kurmuştur. Bu ev bir odalıdır. İçinde iskemleler, iki yatak, bir soba, elektrik tesisatı vardır. Kapısına da merdivenle çıkılabilir.

Amerika Cümhurreisi ölümünü şimdiden düşünüyor!

Amerikan Cümhurreisi Ruzvelt'in, ölümünden sonra ecdadından kalma Hyde Parke'daki malikânesini, hususî evrakını, kütüphanesini plakalarını hükümete vasiyet ettiğini beyan etmiştir.

Hyde Parke'daki malikâne, Cümhurreisinin annesinin malıdır. O da bu kararını tasvib eylemiş bulunmaktadır.

İngilterede çoluk çocukları yüzünden bir yere gidip de eğlenemeyen aileler, şimdi bu derdden kurtulmuş buluyorlar. Hususî müesseselerin vücutte getirdikleri gayet sıhhi ve mükemmel ana yuvalarına çocuklarını bir kaç saat için teslim eden anneler, babalar, keyifleri istediği kadar eğleniyorlar.

Bu yuvalarda çocukları eğlendirecek oyuncaklar, ve onlara bakan tecrübeli mürebbiyeler vardır.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra Yüz altmış derece sıcak

Uzun seyahatler yapmış biri Marsilyaya gelmişti. Kahvede Marsilyalılar etrafını aldılar:

— Şu seyahatlerinizde neler gördünüz bir anlatınız.

Seyyah anlatmaya başlamıştı. Bir ara sıcak memleketlerden bahsediyordu:

— Gündüzleri hararet derecesi altmışı geçer!

Dedi. Marsilyalılardan biri gülü:

— Bu da bir şey mi? Geçen yaz Marsilyada dört gün sıcak olmuştu. Hararet yüz altmış dereceyi buldu.

Seyyah şaşırdu:

— Yüz altmış mı, dediniz, bir yanlışlık olacak.. yüz altmış dereceye çıkmamasına imkân yok.

Bir başka Marsilyalı arkadaşını tasdik etti:

— Doğru söylüyor. Yüz altmış dereceye çıkmıştı. Yalnız bir günde değil, sıcak dört gün devam etmişti. Kırkırdan yüz altmış etti.

Anne ve babalar Yeni bir derdden Kurtuldular

İngilterede çoluk çocukları yüzünden bir yere gidip de eğlenemeyen aileler, şimdi bu derdden kurtulmuş buluyorlar. Hususî müesseselerin vücutte getirdikleri gayet sıhhi ve mükemmel ana yuvalarına çocuklarını bir kaç saat için teslim eden anneler, babalar, keyifleri istediği kadar eğleniyorlar.

Bu yuvalarda çocukları eğlendirecek oyuncaklar, ve onlara bakan tecrübeli mürebbiyeler vardır.

Yunan Kralının İsmarladığı Kılıçlar

Bugünlerde Londrada bulunmakta olan Yunanistan Kralı Jorj, kendisine mahsus olmak üzere, ve üstünde arması ile isimlerinin ilk harfleri bulunacak olan ve muhtelif askerî sınıflara aid 20 kılıç ismarlamıştır.

Daha sonraları, bu kılıçlardan küliyetli miktarda sipariş edileceği umulmaktadır. Zira Kral, mektebden çıkan her yeni sübaya bir kılıç hediye etmek tasavvurundadır. Resimde kralın bilhassa hoşlandığı kılıçlardan birinin kabzasını görüyorsunuz.

İngiliz kadınları arasında bir mesele

İngilterede saray etiketindeki ihtisas ile şöret bulmuş olan Kontes Pembroke, Vindsor düşesine daha resmi bir ünvan verilmediği için, İngiliz kadınlarının kendisine reverans yapmamaları icab ettiğini söylemiş. Eski bahriye nazırı Daf Kuper ile karısının Pariste Düşese böyle bir nezaket eseri göstermelerinin sırf şahsî bir hareket olduğunu Daf Kuper'le kontesin hazır bulunduğu bir mecliste anlatması üzerine, eski nazırla aralarında bir soğukluk hasıl olmuştur.

Bu vaziyetten, İngiliz yüksek sosyetesinde, Vindsor Düşesi yüzünden bir takım hâdiselerin zuhur edeceği anlaşılmaktadır.

Sözün Kısası

Kahramanların hakkı

E. Talu

Akşehirde, emekli yüzbaşı Nahir Tahsin Benderlioğlu bana bir mektub göndermek lütfunda bulunmuş. Tahsin Benderlioğlu, istiklâl savaşında, Atatürkün emri altında, aziz vatanın kurtuluşu için ön safta harbetmiş bir dilâverdir. Zaferi müteakib, kendi terakki ve tefeyyüzü hakkında artık bir ümidi kalmadığından, arzusuyla tekaüd almış. Aldığı maaş topu yirmi liradan ibarettir.

Diyor ki.. yahud demek istiyor ki. Cümhuriyet hükümeti, kendisine emeği geçen hizmetkârlarının refahını gözönünde tutarak, bir tekaüd kanunu çıkardı ve bununla, bizden sonra tekaüd ihtiyar edenleri, çok âlicenabane bir surette terfih ve ikdar eyledi. Yeni kanun mucibince tekaüd olan bizim vaziyetimizdekiler, bugün, bizim aldığımızın üç mislini yani altmış lira alıyorlar. Biz, bu nimetten ne için istifade etmiyelim?

Sayın vatandaşımızın bu sualinde büyük bir şemmi hakikat vardır. Gerçek kanunları makabline teşmil eylemek ekseriya zordur ve birçok mahzurları vardır. Ve hükümetimiz, bu tekaüd kanunu hükümlerini, kanunun neşri tarihinden önce tekaüd olanlara da teşmil eylesedi, içinden çıkılmaz müşkülâta, maddî imkânsızlıklara uğradı.

Ancak, o kanunu negrederken, millî davada bilfiil hizmet görmüş, bilhassa orduda çalışmış kahramanların hakları pekâlâ gözetilebilirdi. Zira bunlar, nihayet, bütçeyi sarsacak bir yekûn teşkil etmiyorlardı. Millet hazinesine bunların yüzünden binecek olan yük, ihtimal ki bir milyon lira bile tutmuyacaktı. Diğer taraftan bunlar hakkında, bu şekilde istisnai bir muamele ifasını millet te, memnuniyetle, şükranla, minnetle hoş görürdü. Zira, memleket nazarında, millî mücadelede iştirak eden kahramanların mümtaz bir mevkileri vardır. Onlardan her biri, bugünkü mertebemizin mukaddes birer âmilidir. Hepsine hürmet eder, sevgi ve saygı bekleriz.

Napolyon Bonapart, Yena muharebesine iştirak eden askerlerine hitaben neşrettiği bir emri yevmide:

— Asker! demişti. Siz, bu muharebede her sıkıntıyı çekecek, her cefaya maruz kalacaksınız. Açlık, sefalet, ölüm sizin içindir. Lâkin, günün birinde, ben, Yena muharebesine iştirak ettim, dediğinizde, herkes huzurunuzda hürmetle eğilecek ve: «İşte bu kahraman!» diyecektir.

Bizim istiklâl harbi gazilerimiz, Napolyonun Yena muharibelerinden de üstündür. Bugün onların maddî sıkıntı çekmekte olduklarını duymakla yüreklelerimiz parçalanıyor ve hicab duyuyoruz.

Bu bir avuç Türk dilâverlerine yapılabilecek istisnai bir muameleyi hiç kimse göğünamaz. Sayın Kamutayın, o kahramanların ağzından, âciz kalemimle serdediyediğim hakkı dileği nazarı itibara alınmasını bütün hulûsu kalbimle temenni ederim.

E. Talu

Bir kadın ilâç diye sürür içti

Lângada Havuzlubostan sokağında oturan Gülperi, ilâç yerine yanlışlıkla sürür içti çerek zehirlenmiştir.

Gülperi berayı tedavi Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

TAKVİM

BİRİNCİKÂNUN											
Kumi sene			17			Arabi sene			1367		
1364			Rasmi sene			Kasım			40		
1 inçikânun			1938								
CUMARTESİ											
GÜNEŞ				ŞEVAL				İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
3	7	18	2	18	5	6	33	5	6	33	33
2	18	18	12	18	12	12	52	12	12	52	52
Oglo		İkinci		Akşam		Yatan					
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
12	10	14	30	16	48	13	21	13	21	13	21
7	29	9	48	12	—	1	59	1	59	1	59

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

İstanbul belediyesi İstanbul otomobillerinin plakalarını değiştirtti, yenilerinin eskilerine nazaran mukayese edilemeyecek derecede zarif olduğunu görmüşsünüzdür, fakat bu değiştirmeye işinin pek uzuntüsüz geçtiğine hükmetmiyelim.

Otomobil plakaları mutad üzere seyrüsefer merkezinden verilir, yeri Galatadadır, gittik:

— Evet, buradadır, fakat daha evvel 6 ncı şubeden eski kaideleri taşıhı ettirip bir kâğıd almak lazım, dediler.

6 ncı şube İstanbul şemtinde, emniyet müdürlüğü binasındadır. Dikkat ettik, memurları hem çabuk çalışıyorlar,

hem de nezaketle muamele yapıyorlar. Fakat kaydın taşıhı ile iş bitmedi:

— Şimdi plâkayı Galatadan alacaksınız, dediler.

Elimizde istenilen kâğıdla Galataya döndük, orada da çabuk iş görüyor, ve aynı kolaylıkla. Verilen yeni numaranın plâkasını hemen bulup çıkardılar. Fakat iş gene bitmedi:

Öğrendik ki, tekrar İstanbula, altıncı şubeye gidip otomobile takılan plâkayı mühürletmek lazım. Bu da güç bir şey değil, fakat binasızlık yüzünden bir dairenin muhtelif servislerini bir çatı altına elân toplayamamış olmamıza:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Tasarrufun harici siyasetimizdeki rolü

Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu dün akşam Ankara radyosunda mühim bir nutuk söyledi

Ankara 16 (A.A.) — Tasarruf haftası dolayısıyla Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu bu akşam radyoda aşağıdaki nutku söylemiştir:

Aziz yurddaşlarım, Tasarrufun milli hayatımızda oynadığı rol, artık herkes için el ile tutulur bir hakikat şeklinde tecelli etti.

Kalkınma hareketimizde en büyük mevki alan milli tasarruf günden güne inkişaf ederek, yarınki Türk'ün kuvvetli istinatgâhlarından birini teşkil edecektir. Tasarruf, refah miyarı, ve aynı zamanda da refah vasıtasıdır. Bu hakikatleri en kuvvetli ifadelerle bu hafta içinde millete bir kere daha anlatan hükümet arkadaşlarım ve yüksek iktisad ve maliye mütehassısları, tasarrufu bilen ve yapan bir milletin ne kere daha lahleccâzını ilmi delillerle gösterirlerken ben de Türkiye harici siyasetinde tasarrufun büyük mevkiini size kısaca tahlil etmeğe çalışacağım.

Bir milletin dış cephesindeki ehemmiyeti, kendi medenî seviyesi, milli faziletleri ve maaddî kuvvet ve kudretle ölçülür.

Harici siyasetin destekleri işte bu üç maddesinde mürdendir. Medenî inkişaf, Türk milletinin kendine gaye ittihaz ettiği hedeflerden birini, hattâ başkasını teşkil eder.

Medeniyetin milli bünyeye itibakı ancak derin bir azim ve iman içinde çalışmakla ele geçirilebilir bir nimettir.

Bu medeniyet hedeflerine doğru yükseliş, sayın tanzimle ve yarının çalışma kabiliyetini bugünden hazırlamakla mümkün olabilir. Sayın tanzim, istikbalin hazırlanması da ancak şahsî tasarrufların yarattığı milli tasarrufa yapılabilir.

Günü gününe yaşamak ancak atlısından emin olmayan milletlere yakışan bir yürüyüştür. Türkün yüce istikbal önünde bugünkü hayatımızı ona layık bir hale getirmekle ve o istikbal hazırlamak için yaşayışımızı tanzim etmekle mükellef bulunuyoruz.

Türkün milli faziletleri, esasen hayatı metotla tanzime en müsaid olan vasıfları ihtiva eder: Türk, kâhramandır, idbar karşısında metin, ikbal önünde mütevizdir. Türk, ailesine düşkündür. Türk, hemcinsini sever, cemiyet hayatı içinde yaşamağa azami iliyakat göstermiş bir millettir. Tasarruf, bu faziletlerin inkişaf ve takarrür âmididir.

Şimdi, bu vasıfların yanında ve onlarla beraber oldukça bir kat daha ehemmiyet ikhtisab eden kudret ve kabiliyete geliyorum.

Aziz yurddaşlarım, Milletlerin itibarı, demin söylediğim yüksek vasıfların yanında bir de «yapım» dediğini «yapabilmek», ve «yapmak» iste-dişini, «yapmağa mecbur olmamak» imkânlarıyla ölçülüyor.

Sulh refah ve saadet kaynağıdır. Bu kaynağın ise en müessir müdafaasının kuvvet olduğunu unutmamak icab eder. Asil milli fazilet odur ki bu kuvvet ve kudret, sulhe ve refaha mesned ittihaz edilecek, bir ruh yüksekliğini ifade ettim. Bu yükseklik ise Türk milletinin bizat kendisidir.

Türk milleti tasarrufun ne kadar fevzî bir kuvvet kaynağı olduğunu, bilhassa Cümhuriyet refah zamanında, pek iyi anlamıştır.

Kazandığını hergün yiyen, yarınki hayatını tesadüfe bağlayan, yarınki tehlikeye ri edlerini kanıyarak görmeyeceği çalışan milletler, bir gün bu intizamsız hayatlarının ciyesini fiderler.

Tasarruf, inkişaf ettikçe kuvvet membarları inkişaf eder. harici siyaset kuvvetlenir, sulh temin olunur, refah artar, saadet u-mumleşir.

Cümhuriyet Türk milletine on bes senelik sulhu bilfiil temin ettikten ve âtinin sulh âmlelerini de hazırladıktan sonra bugün artık bir müsalemât havası içinde hayatımızı tanzim etmenin, tasarrufu bilmenin ve sevmenin, varını tasarrufa, yani metotla hazırlamanın zamanı geldiğini söylemeye hakk kazanmıştır.

Yarın çocuklarımızı koruyacak, ailelerimizi yukılmaktan kurtaracak ve artık ebediyetle yüksek baslarımızı eddirmeyecek çarelerin neler olduğunu hepimiz gördük ve öğrendik.

Artık bugün biliyoruz ki fabrika, yol siyaseti, su siyaseti, makine, ziraat, imar, ilmi yükseliş, ticaret ve bunların hepsinin aziz koruyucusu olan büyük ordumuz yarının membarlarına muhtacdır. Bu ihtiyacı yalnız tasarruf temin edebilir.

Millet tasarruf ettikçe bunların hepsi ilerler ve gene milletin tasarruf kabiliyeti bunların ilerlemesiyle artar. Tekrar ediyorum, tasarruf büyük bir kuvvet kaynağıdır.

Tasarruf mevzuunu, size harici emniyetin dayanması lâzım gelen kuvvetli unsurlardan biri olarak göstermeğe çalıştım. Bilhassa işaret etmek isterim ki Türk milletinin mevkiî gittikçe hızını artıran tasarrufa hergün biraz daha yükselmektedir.

Büyük Kurultay Toplantıya Çağırıldı

Ankara 16 (A.A.) — C. H. P. genel başkan vekili, büyük kurultayı aşağıdaki tebliğle ayın 26 sında fevkalâde toplantıya davet etmiştir:

Cümhuriyet Halk Partisi büyük kurultayını aşağıdaki maddeleri görüşmek üzere Ankara'da Birincikânunun yirmi altısında fevkalâde toplantıya davet ediyorum.

C. H. P. genel başkan vekili
Başvekil
Celâl Bayar

Müzakere ruznamesi:

1 — Nizamnamenin genel başkan intihabına aid maddelerinin tadil ve tanzimi.
2 — Gen yön kurulun intihabı.

Suriyede muhalefet reislerinden ikisi bıçaklandı

Haleb 16 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Suriyede muhalefet reislerinden iki kişi Halebe tecavüze uğramışlardır. Abdülgaffar Mes'ud ağır surette hançerle yaralanmış, gene eski mutediller partisinin tanınmış azasından şeyh Abdülkadir Marmani camiye giderken bıçaklanmıştır.

Mütevacizler kaçmışlardır.

İsviçrede bir telebimizin muvaffakiyeti

“İş Bankası” namı altındaki tez takdirle karşılandı

Cenevre 16 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Lozan üniversitesi talebelerinden Tahir Dünmer «Türkiye İş Bankası» namı altında yazdığı tezini yüksek ticaret fakültesi dekanının riyaseti altındaki komisyon huzurunda ve kalabalık bir seyirci kütlesi önünde müdafa etmiştir. Takdirler kazanan bu tezdin dolayı komisyon kendisini tebrik ederek eserinin emsalı arasında misli az bulunabilecek olgunlukta olduğunu söylemiş ve T. Dünmere iktisad doktorluğu ünvanını vermiştir.

Dünkü Meclis Müzakereleri

Ankara 16 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Fikret Sılay'ın başkanlığında toplanarak Şüra'yı Devlet kanununun müzakeresine devam etmiştir. Meclis encümeneye verilen iki maddesi müstesna olmak üzere mevzuubahs kanununun 47 nci maddesine kadar olan kısmını kabul etmiştir.

B. M. Meclisi Pazartesi günü toplanacaktır.

Süveyş hakkında İtalyanların taleplerine Fransızların cevabı

Roma 16 (A.A.) — Gazeteler, İtalyan taleplerinden bahsederek Fransaya hücum etmeğe devam etmektedirler. Gior-nale d'Italia ve Lavoro Fascista gazeteleri İtalyanların Tunusta vücutte getirdikleri muazzam medeniyet eserlerinden bahis makaleler yazarak bu keyfiyetin Roma tarafından serdedilen talepler için yeni bir vesile teşkil ettiğini kaydetmektedirler.

Süveyş kanalı

Paris 16 (A.A.) — Figaro gazetesinde Romier, İtalyanın Süveyş kanalı karşısındaki vaziyetini tahlil eden bir yazısında ezcümle diyor ki:

İtalyan bayrağı altında yapılan nakliyatın fazlaşmasından dolayı, İtalya, Süveyş kanalının idaresine ve tarifelerinin hazırlanmasına iştirak arzusundadır. Yeni İtalyan imparatorluğunu kuranlarca, Habeşistana varmak için Süveyş kanalından doğan güçlük gayri malûm değildi. Bu güçlük aynı zamanda İngiliz Hindistanı, Fransız Hindi Çinisi, Madagaskar acası ve Holanda müstemlekerleri için de variddir. Kanal en büyük hizmeti diğerlerinden ziyade muhakkak ki İtalyaya yapmaktadır. Bu Fransız eserine mevcut olmasa idi, Kızıldeniz sahillerinde geniş bir İtalyan müstemlekesi kat'iyen ortaya çıkmazdı.

Bir vapurumuz Daha denize İndirildi

Rostok 16 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Dün öğleden sonra burada Neptün tezgâhlarında, Türkiye hesabına inşa edilmiş olan 3100 tonluk «Kades» vapuru denize indirilmiştir. Bu vapur, bu sene içinde Türk Denizbank hesabına bu tezgâhta denize indirilen gemilerin üçüncüsüdür. «Kades» vapurunun denize indirilmesini müteakib, Türkiye'nin ismarladığı dördüncü bir vapur da tezgâha konmuştur.

Romanya millî Takımı geliyor

Ankara 16 (Hususî) — Romanya millî takımı yılbaşında millî takımı muzla karşılaşmak üzere şehrimize gelecektir.

İtalyada Yahudilere karşı yeni tedbirler

Roma 16 (A.A.) — Bu sabah Mussolini'nin riyasetinde toplanan nazırlar meclisi Yahudi ırkından olan İtalyanları alâkadar eden bazı mühim kararlar ittihaz etmiştir. Meclis bu gibilerin bütün gayri menkul mallarile, sahip buldukları müesseseler hakkında beyanname vermelerine karar vermiştir.

Mısır tahvilleri çekildi

Kahire 16 (A.A.) — Yüzde 3 faizli ve ikramiyeli Mısır Kredi Fonsiyeh tahvillerinin dün çekilmesinde, 1903 senesi tahvillerinden 611,163 numara 50,000, 1911 senesi tahvillerinden 157,309 numara 50,000 frank kazanmışlardır.

Siyaset ALEMİNDE

Memel meselesi

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Esasen bir hayli yüklü bulunan beynelmilî dava çantasına

Memel - Klaipeda adile bir yenisi ilâve edildi. Bu meselenin de ne olduğunu anlayabilmek için bir nebz tarihçesinden bahsetmek faydalı olur. Memel davası, büyük harb sonu devresinin Versay muahedesiyle meydana gelmiş olan pürüzlü işlerinden biridir. Bu muahedenin 99 uncu maddesi, Almanyayı, Baltık denizine Şarki Prusyanın şimali şarki hududu ve Almanyaya ile Rusyanın harbden evvelki hududları arasında bulunan araziden feragate icbar etmişti. 1924 senesine kadar beynelmilî bir idareye tâbi tutulan almanca adile Memel, Litvan dili ile Klaipeda ismi verilen bu mıntaka, 1924 te Litvanya devletinin hâkimiyetine terk edilmiştir. 1924 şartnamesine göre Memel arazisi teğrii, adli, idarî ve malî bir muhtariyete sahip olacak, demokratik esaslara göre idare edilecek ve hiçbir suretle bir başkasına devredilemeyecektir. Bu mntakanın valisini Litvanya cümhurreisi tayin eder. Memleket kanunlarını idar eden diyet meclisi üç sene müddetle seçilir. Mahalli memurların sâlihîyetini tecavüz eder görünen kanunlar idar edilirse umumî vali bunları tatbik etmez.

Memleketin icra vasıtası beş kişilik bir meclistir ki azasını diyet meclisi seçer ve reisini umumî vali tayin eder. Bu mecliste, diyetin itimadını haiz bulunduğu müddetçe iktidar mevkiinde kalabilir.

Halkın ekseriyeti değil, azim ekseriyeti Alman olan fakat erada mevcut birkaç ihtilâfları yüzünden iradesini tam toplu bir halde ifade edemiyen bu halkı daha iyi parçalamak içindir ki böyle bir hukuki ve idarî statü kabul ettirilmiştir. Vakte ki ilk mağlûbiyet günlerinin şaşkınlığı geçince Memelin Alman halkı, temsil ettiği nüfus kesafetinin büyük nisbeti sayesinde, bu statüyü felce uğratmıştır ve böylece Almanlarla Litvanıların arasında cereyan eden mücadeleye, hızla, hızla bugünkü şeklini yani tek bir intihab listesiyle yüzde (81) den fazla rey kazanabilecek bir şekle gelmiştir.

Filvaki geçen Pazar günü Memelde yapılan diyet meclisi seçimi, Almanyaya birleşmek isteyenlerin lehinde kahır bir fark göstermiştir. Bu neticeyi, Almanyaya birleşmek için yapılmış bir nevi arzayı umumiye telâkki eden Memel Almanları mevcut statünün değişmesini istemek suretile faaliyete koyulmuşlardır. Her ne kadar Litvanya hükümeti, Almanyayı ve Memel Almanlarını teskin için icab edebilecek fedakârlıkları yapmaya razı ise de bu fedakârlıkların şimdi Almanları memnun edebileceği şüphelidir. Diğer taraftan Fransanın, Memel mntakasında vukubulacak herhangi bir değişikliği kabul edemeyeceğini bildirmesi, işin çehresini değiştirmiştir. Bütün bu esbabdan ötürü Memelin, bir ikinci Çekoslovakya vak'asına müntehi olması ihtimallerinden korkuluyor. — Selim Ragıp Emeç

Tramvay Şirketinin ilk teklifi kabul edilmedi

Ankara 16 (Hususî) — Tramvay Şirketi mümessillerinin Nafia Vekâletine yaptıkları ilk teklifin görüşmeğe esas teşkil etme kabiliyeti görülmemiştir. Mukabil teklifleri alan murahhaslar İstanbuldan yeni tekliflerini bildireceklerdir.

Sovyetlerin en büyük tayyarecileri öldü

Moskova 16 (A.A.) — Hükümetin neşrettiği bir tebliğ, zamanımızın en büyük tayyarecilerinden Sovyetler birliği kahramanı Çkalov'un 15 Kânunuevvelde yeni bir tayyare tecrübesi esnasında öldüğünü bildirmektedir.

Çkalov, ezcümle, Moskova - Petropavlovsk uçuşunun ve Moskova - Şimal Kutbu - Amerika uçuşunun kahramanı idi. Kendisi, yüksek Sovyet azasından bulunuyordu.

Döviz listeleri İhdas edildi

Ankara 16 (A.A.) — Türk parası kıymetini koruma hakkındaki 12 sayılı kanunname, seyahat maksadile memleketimize gelen ecnebleri beraberlerinde getirdikleri dövizlerin miktarını pasaportlarına kayıt ve işaret ettirmeğe mecbur tutmuşlardır.

Pasaportların daha evvelce polisçe toplanmakta olmasına binaen dövizlerin pasaportlar üzerinde kontrolü bazı müşkülâtı mucib olduğundan Gümrük ve İhtisarlarda Vekâleti kontrol işini kolaylaştırmak maksadile döviz listeleri ihdas etmiş ve İcra Vekilleri Heyeti mezkûr kararnamenin 43 üncü maddesine bir fıkra ilâvesile bu listelere de itibar edilmesi hususunu kararlaştırmıştır.

İskenderiye gümrüğünde 18 memur yandı

Londra 16 (Hususî) — İskenderiye gümrüğünde bugün bir yangın çıkmış ve on sekiz gümrük memuru alevler içinde yanmıştır. Yangın bir filmin parlamasından ileri gelmiştir.

Hırvatistana muhtariyet mi verilecek?

Belgrad 16 (A.A.) — Yarı resmi mahfeilerden bildirildiğine göre, Stoyadino-viç, pek muhtemel olarak Maçek ile bir uzlaşma zemini aramağa çalışacaktır. Eğer bu anlaşma, Maçekin mukavemeti karşısında muvaffak olmazsa, hükümet, Hırvatların arzusunun, Maçek müdahalesine hacet kalmadan yerine getirmek emelile Hırvatistana geniş bir muhtariyet verilmesi hakkında parlamentoya bir kanun projesi tevdi eyliyecektir.

Başvekil İş Bankasını Ziyaret etti

Ankara 16 (Hususî) — Başvekil Celâl Bayar bugün İş Bankasını ziyaret etmiştir.

Amerikanın Yahudiler hakkında Almanyaya üçüncü notası

Nevyork 16 (A.A.) — Gazeteler, Amerika tarafından Almanyaya tevdi edilen üçüncü notanın metnini neşretmektedirler.

Amerika, bu notasında Yahudiler aleyhinde alınan tedbirlerin Almanyada yerleşmiş olan Amerikalı Yahudiler hakkında tatbik edilmemesini istemektedirler.

Cümhurreisi sayın İnönünün Ankaradaki gezintileri

Millî Şef sayın İnönünün evvelki gün Ankarada bir gezinti yaptıklarını ve bu esnada Sergi Evi önünde arttırma ve yerli mallar haftası dolayısıyla açılan sokak sergisinin de tetkik buyurduklarını yazmıştık. Yukarıdaki resim mektebilerin sayın Cümhurreisini alkışladıklarını göstermektedir.

Parti Vilâyet kongresi dün neticelendi

Dünkü toplantıda dilek encümeninin raporları okunup azaların dilekleri dinlenildi

Dünkü kongre den bir intiba

Cumhuriyet Halk Partisi vilâyet kongresine dün devam edilmiş ve sona erdirilmiştir. Kongre saat on dördte açıldı. Esnada; İstanbul vali ve belediye reisi Lütfi Kırdar, umumî merkezden gelen sayılab Hüsnü ve Salâh Cimcoz, bir çok daire müdürleri de salonda bulunmakta idiler. Kongrenin reisliğini yapmakta olan Refik Ahmed, evvelki günkü celsenin zaptı okunacağını bildirmiş ve zabıt okunduktan sonra evvelâ hesap encümeninin, bilâhare bütçe encümeninin raporları okunarak muvafık görülmüştür.

Bunlardan sonra dilek encümeninin raporunun okunmasına geçilmiştir.

Dilek encümeninin raporunda ezçümle şunlar yazılmakta idi:

Adalar henüz iyi suya kavuşmamıştır. Terkos ve Elmalı suları ıslah edilerek halkın istifadesine arz edilmekle beraber henüz bir çok semtler susuzluktan şikâyetçidir. Kırkçeşme suları kesilmiş, fakat yerlerine kâfi miktarda çeşme açılmamıştır. Hamamlardan kırkçeşme suları kesilmiş, terkos suyu para ile satılmıştır. Halkımızın temizlenmesi bakımından hamamlara satılan şehir suyu fiyatının tenzili icab etmektedir.

Bu esnada Şehir Meclisi azasından Avni Yağız söz almış ve şunları söylemiştir:

— İstanbul Şehir Meclisi, su işlerinin belediye intikalinde bunu bir kâr müessesesi telâkki etmemiştir. Ve bütçe içinde kâr miktarda bir olarak gösterilmiştir. Sular idaresi müdürü Ziya, aramızda bulunmaktadır. İstanbulun büyük derdi olan su meselesi kökünden hallolunmalıdır. Bu hususta sular idaresi müdürü bize izahat versin.

Sular idaresi müdürü Ziya şu izahatı vermiştir:

— Adalar suyu ile, Parti kongrelerimizin, umumî meclisimizin kararlarına tâbi olarak meşgul olduk. Geçen sene Büyükdada ve Heybeliada sondaj yaptık. Adalara suyu ya hariçten getirmeğe veya mahallinden tedarik etmeğe mecburduk. Heybelide yapmış olduğumuz sondajda 113 metrede, Büyükdada yapmış olduğumuz sondajda da 110 metrede su bulduk. Bulduğumuz sular, Adaların kuyu suları idi. Bu suları alırsak, kuyular kuruyacaktı. Mevzi sondajla Adaya su vermek imkânsızdı. Arziyat mütehassislere de müracaat ettik. Adaların suyu mutlak hariçten gelmelidir, dediler, hesap yaptık. Adalar halkının tahammül edemeyeceği bir fiat bulduk. Bugün etüd halinde. Adalara suyu borularla mı, yoksa başka tarzda mı vermek lâzım geleceği etüdler sonunda anlaşılacaktır.

Hali vakti yerinde olmyanlara yardım işini geçen seferki kongrede arzetmiştim. Ufak tesisat masraflarını üzerimize alalım ve günde dört teneke su harcamak suretile ayda 60 kuruş mukabilinde hali vakti yerinde olmyanlara su verelim dedik. Ancak bu şekilde bize yedi yüz müracaat vaki oldu.

Hamamlara ucuz su vermek işine geçince, idare, Şehir Meclisinin takdir etmiş olduğu fiat üzerinde her hamama su vermektedir.

Sular müdürünün izahatı kâfi gövüldüğünden dilek encümeni raporunun okunmasına devam olundu.

Elektrik fenerleri kâfi miktarda bulunmamaktadır. Belediye tarafından hazırlanan otobüsler talimatnamesinin bir an evvel hazırlanması lazımdır. Çocuk bahçeleri çoğaltılmalıdır. Köylerde da mızlık hayvan işleri halledilmiş bulunmamaktadır. Köylere iskân edilen muhacirler tapuya bağlanmamıştır.

Beykoz kazası ocakların lâğvını, onların yerine kütüphaneler ihdasını istemektedir.

Dilek encümeni raporunun okunması bittikten sonra reis rapor hakkında mütalea olup olmadığını sormuş ve rapor muvafık görülmüştür. Bilâhare azaların dileklerine geçilmiştir. Azadan bir Helkevlerindeki elektrik ve radyoların parasız olmasını istemiştir.

Kartal delegesi Şerafeddin şunları söylemiştir:

— Kartalda çimento fabrikası vardır. Belediyemiz bu fabrikadan elektrik rüşümü diye bir para almaktadır. Biz Kartallılar bu rüşümün fakir bir halde bulunan Kartal belediyesine verilmesini temenni ediyorum.

Avni Yağız söz alarak:

— İstanbul belediyesi mülhakata yardım yapmaktadır. Kartalın imarı neye mütevakıfısa esasen belediyenin malî mudur. İcab eden yardım yapılacaktır. Mülhakata yardım etmek keyfiyeti icra makamının takdiline bağlı değildir. Dilek kabul edilmesin, fakat Kartala azami yardım yapılsın.

Üsküdar delegesi, Kısıklı yolunun Çamlıca kadar uzatılmasını, Üsküdarın bir an evvel imar edilmesini istemiş, vali ve belediye reisi Lütfi Kırdarın nazarı dikkatini celbetmiştir.

Dileklerin dinlenmesi bittikten sonra reis Refik Ahmed:

— Nizamname mucibince sekiz asil, sekiz yedekten baret olan İstanbul Parti vilâyet idare heyetine aza seçimi yapılmıştır. Rey sandığı dolatırılacaktır. Arkadaşlar lütfen reylerini istimal etsinler» demiş, reyler toplanarak, tasnif yapıldıktan sonra altmış ikişer rey ile şu zevatın vilâyet idare heyetinde asil aza seçilmiş olduğu görülmüştür:

Profesör Hâmid, İbrahim Kemal, Galib Bahtiyar, Nureddin Âli, Refi Bayar, Aziz Ak, Nedim Ersun, Hasane İlgez.

Yedek azalıklara şunlar seçilmiştir:

Mitat Nemli, Hasan, Ömer Vasfi Faruk Dereci, Süruri, Tefik Amca, Ferid Cemal.

Azadan Ekrem Turun büyüklerimizle tazim telgrafi çekilmesi için verdiği takdir alkışlarla kabul olunmuş ve telgrafların hazırlanması riyaset divanına bırakıldı.

Vilâyet Parti kongresine saat 16 da nihayet verilmiştir.

San'atkar Münir Nureddin

San'atkar Münir Nureddin yapılan davet üzerine Ankara'ya gitmiştir. Pazartesi akşamı Ankara radyosunda saat yirmi ile 21 arasında bir konser verecektir.

Bazı semtlere geceleri terkos suyu verilemiyor

Son günlerde Taksim, Ayazpaşa, Şişli ve Maçka semtlerinde geceleri saat 8 den sonra Terkos sularının kesilmesi etrafında bu semtlerde oturanlar tarafından şikâyetler başlamıştır.

Bu hususta yaptığımız tahkikatta suların hakikaten geceleri pek erken olarak kesildiği anlaşılmıştır.

Sular İdaresi bunun böyle olmasının elde ettiği yeni makinelerin kifayetsizliğinden ileri geldiğini ve bu noksanların temini için İngiltereye sipariş edilen makinelerin peyderpey gelmekte olduğunu, gümrükten çıktıkça yerlerine takılmasına devam olduğunu bildirmiştir. Tesisatın ikmalinden sonra şehire bol ve mütemadî su verilmesine imkân hâsıl olacaktır.

Bir kumaş fabrikasına hırsız girdi

Hırsızın girdiği pencere

Evvelki gece, Şehzadebaşında Bozdoğan kemerinde Karamürsel mensucat fabrikasından 3 top kumaş çalınmıştır.

Sirkat, gece yarısı bütün işçiler dağıldıktan sonra fabrikanın depo kısmının pencere telleri kesilmek ve oradan girilmek suretile vuku bulmuştur. Çalınan kumaşların kıymeti 550 liradır. Vak'adan haberdar edilen zabıta tahkikata başlamış, pek kısa bir zaman sonra hırsız yakalamıştır.

Hırsız 25 yaşlarında Şehab adında birdir.

VEFAT

Malatya eşrafından Ali bey zade Hüsnü Devrim Malatya hastanesinde 8.12.938

de vefat etmiştir. Kendisi ihtiyat zabiti olup urumî harbdâ Rus cephesinde esir düşmüş ve uzun müddet Sibiryada esaret hayatı geçirdikten sonra avdetinde serbest hayata atılmış, demiryolu inşaatında müteahhidlik etmekte bulunmuş idi. Ailesinin teessürlerine iştirak ile beyanı taziyet eyleriz. Allah rahmet eylesin.

GÜLMEK, KATILA KATILA GÜLMEK ve EĞLENMEK İSTİYENLER

Bugün **SARAY** ve **İPEK** Sinemalarında Türkçe Sözlü

ÜÇ AHBAP ÇAVUŞLAR HAYDUTLAR ARASINDA

ŞAHESERLER ŞAHESERİNİ GÖRMELİDİRLER Bugün saat 1 ve tam 2.30 da

Çok ucuz fiatlarla TALEBE ve HALK matinelere vardır.

BUGÜN SAKARYA sinemasında LOREL HARDI İSVİÇREDE

Ayrıca: Renkli MİKEY MAUSE ve yeni PARAMUNT JURNAL

Seanslar 1 ve 2,30 (tenzilâth) - 4,30 - 6,30 suvare 9 da

Tasarruf Haftası

Üniversitede dün İktisad Fakültesi tarafından bir toplantı tertib edildi, söylevler verildi

Dünkü toplantıdan bir intiba

9 uncu İktisad ve Yerli Malı haftası münasebetile dün de saat 16 da İstanbul Üniversitesinde, İktisad Fakültesi tarafından büyük bir toplantı tertib edilmiştir.

İktisad Fakültesi dekanı profesör Ömer Celâl Sarç, kürsüye gelerek, şunları söylemiştir:

Bu yılın İktisad ve Yerli Mallar haftası Türk milletinin büyük matemine tesadüf etmektedir. Devletimizi kurmuş, dehası ve kudretli şahsiyetile bütün millî hareketlerimize ruh ve hız vermiş olan Atatürk, artık aramızda bulunmuyor.

Filhakika, Atatürkle bütün Türk milleti, sonsuz bir sevgi ile bağlı bulunduğundan Önderini kaybetmiş gibi, Türk iktisadiyatı da, en kuvvetli hâmisini ve rehberini kaybetmiştir.

Profesör, bundan sonra sözlerine şöyle devam etmiştir:

Tükenez bir ilham kaynağı olan, Türk milletinin kalbinde ebediyen yaşayacak ve hatırasile ilerideki nesilleri dahi, büyük başarılarla tahrik edecek olan Atatürke, biz bağılılığımızı ancak vazifemize daha büyük bir evreyle sarılmak suretile izhar edebiliriz. Kederimizin büyük olmasına rağmen yese düşmüş ve fütür getirmiş değiliz. Bütün Türklerin önünde daha başarılmaması lâzım gelen cazib, fakat avni zamanda ağır şeyler vardır. Memleketimizin imarı davasında iktisadçılara düşen vazifelerden biri de tasarruf ve yerli mallar hareketine önayak olma-

tır, diyerek sözü profesör Neumark'a bırakmış ve alkışlar arasında kürsüden inmiştir.

Neumark, türkçe olarak hitabede bulunmuş, ve sözlerini «Türkiye şimdiye kadar başarılarıyla iftihar ettiği kadar istikbalde canîyetle bakabilir» cümlesile bitirmiştir.

Neumark'tan sonra doçent doktor Muhlis Ete, talebeden Hasan Gurün, Seyfi Söylemez, İffet Oruz birer söylev vermişler, toplantı bu suretle nihayet bulmuştur.

Türk Yunan klering ve veteriner anlaşmaları imzalandı

Bir müddettenberi Atınada Türk ve Yunan heyetleri arasında devam etmekte olan yeni ticaret ve klering veteriner anlaşmaları müzakereleri dün bitmiş ve her iki anlaşma da imzalanmıştır.

Keyfiyet dün Yunanistandan şehrimizdeki alâkadarlara bildirilmiştir.

Afyon anlaşması müzakerelerine devam edildi

Türk - Yugoslav müşterek afyon satış anlaşmasının teddi etrafındaki müzakerelere dün de Ticaret Odası salonunda devam edilmiştir. İyi bir hava içinde cereyan etmekte olan müzakerelerin birkaç güne kadar her iki memleketin müşterek menfaatlerine uygun bir şekilde imzalanacağı tahmin olunmaktadır.

TAKSİM Sineması

Büyük Rekor Film

Aşkın Göz Yaşları

Baş Rollerde: **ABDÜLVEHAP**

4 üncü son haftasıdır.

Bu film yakın zamanlarda Beyoğlunda tekrar gösterilmeyeceğinden görmeyenlerin kaçırılmalarını bildiririz. Yeni Ekler Jurnalda VON RİBENTROP Pariste. Bugün saat 1 ve 2.30 da tenzilâtli HALK ve TALEBE matinelere

GÜLMEK, KATILA KATILA GÜLMEK ve EĞLENMEK İSTİYENLER

Bugün **SARAY** ve **İPEK** Sinemalarında Türkçe Sözlü

ÜÇ AHBAP ÇAVUŞLAR HAYDUTLAR ARASINDA

ŞAHESERLER ŞAHESERİNİ GÖRMELİDİRLER Bugün saat 1 ve tam 2.30 da

Çok ucuz fiatlarla TALEBE ve HALK matinelere vardır.

BUGÜN SAKARYA sinemasında LOREL HARDI İSVİÇREDE

Ayrıca: Renkli MİKEY MAUSE ve yeni PARAMUNT JURNAL

Seanslar 1 ve 2,30 (tenzilâth) - 4,30 - 6,30 suvare 9 da

Senenin en büyük, en güzel ve dayanılmaz derecede komik

TÜRKÇE SÖZLÜ

KAHKAHA KASIRGASI

JURNAL

MEMLEKET HABERLERİ

Trabzonda imar işleri büyük bir hızla ilerliyor

Birçok yolların ve sebze halinin inşaatı bitirilerek iyi su tesisatının inşasına başlandığı gibi Ata parkta da faaliyete geçildi

Ataparkta inşaat faaliyeti

Trabzon (Hususi) — Trabzon belediye ve şehircilik bakımından son yıllarda tanınmayacak kadar bir değişiklik arz etmektedir. Trabzon belediyesinin gösterdiği fevkalâde gayret ve çalışmalar sayesinde şehrin bir çok büyük yolları tamamen yeniden yapılmış ve parke döşenmiştir.

Bir yıl zarfında Trabzon şehri dahilinde yalnız yirmi bin liralık parke, beton, ve kaldırım yol inşaatı ikmal edilmiştir. Bundan maada belediye iskeleye inen caddeyi gümrük depoları arkasından yolcu salonuna bağlamak için yeni bir yol açmış ve ayrıca yolcu salonu önünde bir otomobil meydanı vücude getirerek burasını parke yol haline koymuştur. Yirmi bir bölümden ibaret asrî sebze halinin inşası da ikmal edilmiştir. Belediye bu binayı yapımla halkı fena ve acıkta kalmış sebzeleri yemekten tamamilen kurtarmıştır.

Bir taraftan imar ve inşaat faaliyeti hızla inkişaf etmekte beraber belediye bütçesi de yıldan yıla artmaktadır. İki yıl önce 125 bin lira, ve geçen sene 165.586 lira ile denkleştirilen belediye bütçesi, bu yıl 205.358 lirayı bulmuştur.

Ebedî Sefimiz ve büyük kurtarıcı Ataturk'ün Trabzon ve Trabzonlulara armağan ettiği lâyemut eseri, içme suyu tesisatına ait tahsisat hükümlerince Nafia Vekâleti bütçesine konmuş ve inşaat, şartname, mucibince Hıfzıssıhha ve Nafia şirketinin uhdesine ihale edilmiştir.

Birkaç aydanberi süratle devam eden inşaat, on beş ayda ikmal edilecektir.

Bu inşaatın hitamında artık Trabzon ve Trabzonlular içme suyu derdinden kurtulacaklardır.

Türk inkılabının yaratıcı ve sembolü olan Ataturk'ün Trabzonda dikilecek olan heykeli için, Güzel Sanatlar Akademisinde Türk sanatkarları arasında yapılan müsabakada birinciliği heykeltıraş Nejadla, Ratiş Azirin müstereker yaptıkları maket kazanmış ve bu maket Trabzonda getirilerek şehir münevverleri arasında tetkik kritiği yapıldıktan sonra şayanı kabul görülmüştür.

Bir köylü başı balta ile kesilerek öldürüldü

Adapazar (Hususi) — Kasımlar köyünde feci bir cinayet işlenmiş, Yusuf Karaca isminde biri tarlasında çift sürerken aynı köyden Osman tarafından balta ile başından kesilerek öldürülmüştür. Yusuf Karaca vak'a günü erkenden buğday ekmeğe üzere tarlasına giderken karısını yemeğini tarlasına getirmesini söylemiştir. Kadın öğleyin hazırladığı yemeği tarlaya götürdüğü zaman Yusuf'un tarlanın ortasında başı vücudundan ayrılmış olarak bulunmuştur. Bu feci manzara karşısında kadın feryada başlamış ve gelen köylüler hâdiseyi zabıtaya haber vermişlerdir.

Tahkikata müddeiumumilik el koymuş ve köylülerin sorgusuna başlanmıştır. Bu arada köy ihtiyar heyeti Ali Osmanla maktul arasında bir tarla meselesinden gerginlik olduğunu söylemişlerdir.

Ali Osman cinayeti inkâr etmişse de, evinde yapılan aramada kanlı balta meydana çıkarılmıştır. Katil tevkiif edilmiştir.

Orhangazide 20 bin liralık Bir define aranıyor

Orhangazi (Hususi) — Yalovada dışı Karabet ile gene Yalovada resimcilik yapan Hasan namında iki kişi istide ile kaymakamlığa müracaat ederek Orhangazinin Gürle köyünde Maribaşı yanında bulunan su membaı üzerinde bir kasa içinde yirmi bin lira kıymetinde altın ve mücevherat olduğu haber verilmiş, mahallinde bir heyet tarafından araştırılmalar yapılmışsa da birşey bulunamamıştır. Birkaç gün sonra tekrar define mahallinde yeni bir araştırmada bulunulacaktır.

İzmirde iki yaşında bir yavru haşlanarak öldü

İzmir (Hususi) — Peştemalcılarda Şamilin hanında oturan Cemal ve eşi Emine, 2 yaşındaki yavrularını odada yalnız bırakarak su doldurmağa gitmişlerdir. Küçük kahraman odada yalnız kalınca, mangalın üzerinde kaynamakta olan tencereye el uzatmış, tencere devrilmiş; yavru bir çok yerlerinden yanarak hayata gözlerini yummuştur. Adliye, hâdiseyi tahkike başlamıştır.

Samsunda lise kütüphanesi

Samsun (Hususi) — Samsun lisesi mükemmel bir kütüphaneye malik bulunmaktadır. Gençler bundan azamî istifadeyi görmekte her türlü tetkik imkânlarını bulmaktadır. Resmimiz lise talebelerinden bir gurupu kütüphane salonunda göstermektedir. Ortada ayakta duran zat lise kütüphanesi memuru Reşad Yücekenttir.

Pazar Olan Hasan Bey Diyor ki:

— Tasarruf haftasında mümkün olduğu kadar tasarruf etmeli Hasan Bey..

... Hiç bir fazla masraf yapmayıp para biriktirelim..

... Siz de karı koca fullü masraflar yapmıyorsunuz ya?..

Hasan Bey — Hayır, karım bir hafta evvel bu günlerde bütün alacağı şeylerin iki mislini almıştı.

Bir kunduracı karısını 16 yerinden bıçakla yaralıyor öldürdü

Trabzon, (Hususi) — İsmetpaşa mahallesinde ve Kavakmeydanı caddesi üzerinde 9 numaralı evde oturan kunduracı Muzaffer karısı Behireyi on altı yerinden bir kunduracı bıçağı ile yaralıyor pek feci bir surette öldürmüştür. Katil bu cinayeti karısının gırtlığını, memesini, yanaklarını ve dudaklarını kesmek suretiyle işlemiştir. Cinayeti müteakib evinden sokağa fırlayan katil, evine bitişik bulunan dükkânda bakallık yapan Abdurrahmanı da kafasından ve muhtelif yerlerinden aynı bıçakla yaralamıştır.

Polisce derhal yakalanan katil, karkolda da polis memuru Mustafa Acara'ni olarak hücum etmiş ve tekme ile memurun sağ kulağını ve ısırmak suretiyle sol elini yaralamıştır.

Muvakkat cinnet ve sar'a geçirdiği anlaşılan Muzaffer, sekiz saat sonra kendine geldiği zaman polis ve adliyece ilk ifadesi alınmıştır. Cumhuriyet

müddeiumumiliği işe el koymuş ve tahkikata başlamıştır.

Katil ifadesinde; dükkânında çalıştığı; esnada eline geçen ve Trabzonda intişar eden bir gazeteyi okurken, güya refikası hakkında gazetede tesadüf ettiği bir yazı üzerine derhal kunduracı bıçağını cebine koyup evine geldiğini ve bu esnada evde yemek pişirmek için bulgur ayıklamakta olan karısının yanında gazeteyi yüksek sesle okurken onun kendisine mâni olmak istediğini ve bu yüzden aralarında çıkan münakaşa neticesinde cinayeti işlediğini itiraf etmiştir. Katil, bu anda suurunu kaybettiğini hattâ kendisini bile öldürmek istediğini, fakat buna muvaffak olamadığı için derin bir teessir duyduğunu anlatmaktadır.

Katil Muzafferle karısı Behire arasında; şimdiki kadar hiç bir geçimsizlik vuku bulmadığı; hattâ birbirlerine derin bir yuva sevgisi ile bağlı oldukları anlaşılmaktadır.

Artık bu dava halledilmelidir

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Fakat ilmi münakaşalar, çok defa zahiren basit gibi görünen tezahürlere dayandığı içindir ki esasta mühim olan bu davanın görünüşü ehemmiyetten âri gibi sanılabilir. Münakaşaya sebep olan son hâdisenin aslı ise şudur:

Celâlis adlı bir Yunan muharrir, bir yazısında «beşik» kelimesini kullanmış. Bir diğeri buna itiraz etmiş. Bu kelimenin yunancada mukabili varken yunancaya türkçe kelime karıştırılmasının doğru olmadığını kaydederek Yunan dilinde esaslı bir temizlik yapılmasını istemiş. Bazı garb akademilerinin bu hususta giriştikleri tasfiye faaliyetini misal göstermiş ve... İstanbul Rumlarının eski Yunan diline tek türkçe kelime karıştırılmadan rumca konuştuklarını ileri sürerek İstanbul Rum lehçesinin fasaâhatine dikkati celbetmiş.

Bu münakaşada iki taraftan hangisinin haklı olduğunu tayin ve tahlil etmeye kalkmak bize düşmez. Esasen bu mevzuâ temas etmekle böyle bir iddiaya da kalkışmış değiliz. İki Yunanlı muharrir arasında Atınada cereyan eden bu münakaşayı ele ve kaleme almamızın sebebi, dil meselesinin derin mahiyetini bir tarafa bırakarak bazı yurddaşlarımızda göze çarpan türkçe konuşmamakta ısrar etmenin manasını tebarüz ettirmektedir. Bu bahis üzerinde çok şey söylenmiş ve yazılmış olmasına rağmen muhakkak ki dava halledilmiş değildir. Ve ister hususî mahfellerde, ister sokak ortasında

oİsun; türkçeden başka bir dil konuşulması, bizi, hakikaten müteessir ediyor.

Bu vatan Türkiyedir, onun her türlü himaye tedbirlerinden ve fayda veren haklarından istifade eden ve üstelik elerindeki nüfus cüzdanlarıyla kendilerini bu memlekette birer Türk vatandaşı olarak kabul ettirenlerden, bizim gibi düşünemilmeleri için, evvelâ türkçe konuşmaktan işe başlamalarını istemek, fazla bir talep sayılmamak lâzım gelir, sanırım.

Eğer İstanbul bir yabancı dilin en fahiş konuşulan merkezi ise ve buru, bir yabancı muharririn kalemi salâhiyette ortaya koyuyorsa, davamız, bir kat daha kuvvet bulmuş oluyor. Geçen gün yaşlı ve muhterem bir İngiliz, türkçe hitab ettiği bir tütüncüden rumca cevap alınca şaşırıp kaldığını ve dükkâncıya ihtarda bulunmak mecburiyetinde kaldığını söylerken duyduğumuz azim hayreti saklamamıştı. Aynı dükkâncı, «Siz İngilizsiniz de ondan böyle cevap verdim» deyince, muhterem misafirin hayreti, kendi tabiriince hiddete inkılâb etmişti.

Görülüyor ki dil meselesinin, ilmi mahiyeti ile beraber bir de millî veche vardır. Biz, şimdiki kadar bu vecheyi bu nokta üzerinde kâfi bir ısrarla durulmamış olduğunu iddia ediyor ve başta hükümet olmak üzere bütün hakiki Türk yurddaşlarını bizim anlayışımız manada dil seferberliğine davet ediyoruz.

Vatandaş! Evvelâ her şeyden evvel türkçe... diyoruz. Yoksa yanılıyor muyuz?!

S. R. E.

Okmeydanı cinayeti esrarı çözülemiyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Her gün yeni bir safha arzeden «Okmeydanı cinayeti, hâdisenin esrarengiz mahiyeti, giriftliği, bir türlü anlaşılmasamaması itibarile, daha şimdiden zabıta tarihinde ender rastlanan, İstanbulun sayılı cinayetleri arasında yer almış bulunmaktadır. Fakat, kıymetli ellerin idaresinde cereyan eden tahkikatın, pek yakında müsbet şekilde, neticeleneceği muhakkaktır.

Dün, tahkikatın istikametini yeni bir safhaya sokan garib bir hâdiseler oldu:

Zabıtaya kimin tarafından gönderildiği, gayri malûm imzasız bir ihbar mektubu gelmiştir. Bu mektubda, bir müddet evvel Okmeydanına yakın Zehra isminde bir kadının evine, otomobile dört kişinin geldiği, bunların evde geçen bir kavgayı müteakib, «Okmeydanı yolunda hesaplaşırız» diyerek, çıkıp gittikleri, bulunan cesedle, bu vak'a arasında yakınlık bulunduğu beyan edilmiştir.

Zabıta, bu meçhul mektub üzerine derhal faaliyete geçmiş, vaziyet adliyece de bildirilerek, hâdiseye el koyan müddeiumumî muavini Feridun Bagana da tahkikata başlamıştır.

Neticede, eyleym Bursada bulunan Zehrannın evine giden dört kişinin Adil, Niyazi isminde iki kişile, arkadaşları olduğu anlaşılacak, bunlar buldurulmuşlar ve sorguya çekilmişlerdir. Gerek Adil, gerekse arkadaşları, isticvablarında: «— Filhakika biz geçen ayın sonlarında,

Sultanahmedde Lütfinin otomobile böyle bir eve gittik. Aramızda münakaşa çıktı, amma sonra tekrar otomobile binerek, evlerimize döndük. Cinayetler haberdar değiliz» demişlerdir.

Şoför Lütfi de bulunarak ifadesi alınmış, fakat mektub muhtevası teeyyüd etmemiştir.

Bunun üzerine, maznunen celbedilenler, şimdilik serbest bırakılmışlardır.

Dün geç vakit maktulü tanıdığı iddia olunan Hasköylü kasab Mustafa isminde biri de, morga götürülmüş, fakat kasab çüvyü teşhis edememiştir.

Diğer taraftan, hâdiseye alâkalı olduğu zannedilen Tophanede Çukırcuma mahallesinde oturan Gafur isminde biri de, zabıtaca nezaret altına alınmıştır.

Romanyada tek parti usulü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İntihab cephesi isminde tek bir partinin teşkilî hakkında bir kanun imzalamıştır.

Bu parti, yirmisi eski ve yeni nazır olmak üzere yirmi beş yüksek devlet adamının imzasile verilen taleb üzerine teşekkül cylemektedir. Bütün kral müşavirleri, bu partinin tabii azasıdır. Askarlar ve hâkimler müstesna, reşid bütün Romanyalılar bu partiye girmek hakkını haızdır. Yalnız bu «Millî intihab cephesi» ilerideki seçimlerde namzed iraesine mezundur. Bunun haricinde her türlü politik faaliyet, gizli politik faaliyet gibi teiâkki olunacak ve failleri, medenî haklarından iskat edilecektir.

Hâdizeler Karşısında

Kelepçeli amcalar

Yerebatan sarayının medhali karşısındaki arsada kadınlar, erkekler, ufak çocuklar toplanmış, hepsinin gözleri caddede. Duruşlarından, bakışlarından caddeden geçecek bir şeyi beklemedikleri anlaşılıyor. Merakla aralarına karışıyor, konuşmalarına kulak misafiri oldum.

Yere çömelmiş iki kadından siyah çarşafını, menekşe rengi başörtülüye heyecanlı heyecanlı anlatıyordu:

— Hele bir tane var.. hiç sorma; üzenden kibarlık akıyor.. zavallı kim bilir..

— Öyle deme, komşu benim rahretli, insanların dışları görünür, içleri görünmez, derdi.

— Olabilir komşu..

— Hele, hani bir gün beraber gördüğümüz kara bıyıklı var ya!

— Anladım.. korkunç bir adam.

— Dün akşam gene geçti. Sanki hiç bir şey olmamış gibi iki tarafına salınmışa yürüyor.

— Boyalı saçlı kadın görülmez oldu..

— Kim bilir, belki bırakmışlardır.

— Dünya zaten öylelerine yâr oluyor.

— Çocuklu kadına acıyorum doğrusu.

— Hiç sorma hemşire; ilk gördüğüm günün akşamı onun yüzünden yemekten, içmekten kesildim.

Bu sırada bir çocuk yanlarına geldi. Menekşe rengi başörtülünün eteğini çekti:

— Anne..

— Gene ne var?..

— Ne vakit geçecekler?

— Şimdi geçerler çocuğum, hele biraz daha bekle..

Çocuk, koşu koşu biraz ötede oynayan

kendi akrabalarını yanlarına gitti, onlara bağırdı:

— Şimdi geçeceklermiş.

Orta yaşlı bir kadın, yanında duran yaşlı erkeğe döndü:

— Saatiniz var mı?

— Var..

Cebinden çıkardığı saate baktı:

— Beş buçuğa geliyor.

— Bugün geç kaldılar.

— Tam vakit; nerede ise birer görünürlük.

Bir delikanlı paketini açtı, bir sigara çıkardı. Kibriyi yok olacak ki etrafına bakındı. Sigarasını tütüren birini görmüşü:

— Müsaade eder misiniz?

— Buyurun!

Sigara yakmak, konuşmaları için bir vesile olmuştu.

— Akşamları iyi oluyor değil mi?

— Evet, biraz vakit geçiriyoruz.

— Bizim taadıklar da var.

— Bizim de var..

— Geliyorlar.

Biraz evvel, menekşe rengi başörtülü nün yanına gelip «ne vakit geçecekler»

sualini soran çocuk, gene koşu koşu onun yanına gelmişti.

— Geliyorlar anne!

— Anladık sus!

Orada bulunanların hepsi birden şimdi bir noktaya bakıyorlardı, onlarla beraber ben de baktım.

Kızılâyın önünden Yerebatana doğru bir kalabalık geliyordu. Bunlar, bir kaç jandarma arasında mahkemeden tevkifhaneye sevkedilen mahkûmlardı.

Çocuk menekşe rengi başörtülünün eteğini bir kere daha çekti:

— Anne, anne; bak, bak; kelepçeli amcalar bu akşam ne kadar da çoğalmışlar.

İsmet Hulusî

Kadın Köşesi

Kordelâ

Kordelâdan pek çok şeyler yapabilirsiniz. Elbiselerinizi süsler, yeniler, biçimlerini değiştirebilirsiniz. İşte birkaç şık örnek.

1. Dümdüz bir yünlü robun korsajına iki sıra çapraz kadife kordelâ geçiriniz. Uçlarını birer fiyonga yapınız. Bu kordelâ herhalde yaka ile bir örnek olacaktır.

2. Geniş bir kordelâyı büzerek yaka kenarına geçirir, uçlarını önden, kısaca sarkıtırsınız. Üstüne de markanız işlettirirsiniz. Son derece genç ve şık bir süs olur.

3. Koyu renk yünlü bir robun korsajına yer yer saten kordelâ geçirilir. Bu kordelânın bir ucu sol omuzda, öbürü belin sol yanında frenk bağı gibi bağlanır.

4. Bu şekil hepsinden orijinaldir. Dar bir kadife kordelâ bu robun korsajına bolero biçimi veriyor. Yakada aynı kordelâdan bir fiyonga. Kolların üstüne de bu kordelâdan geçirilmiş, uçları öter fiyonga halinde omuzu örten drapeyi tutuyor.

5. Önden açık koyu renk ve dümdüz bir robu geniş kadife kordelâdan bir sentürle, renk renk kordelâdan bir fiyonga ne kadar zenginleştirilebilir, açılabilir.

6. Bu sene kazak çok moda... Yaptıracaksanız «ne ile süsleyeyim?» diye düşünmeyiniz. Kadife kordelâdan bir yaka, kol, etek kenarı en şık kazağı süslenmeye yeter. Bu kordelâdan belinin önüne konulacak fiyonga sentür yerini tutar.

Her kadın bilmelidir

Yün örgü ve yünüler yıkanınca çeker ve keçe gibi sertleşirler. Buna mâni olmak için durulama suyuna bir kaşık (tatlı kaşığı) gliserin dökmek kâfidir.

Fırça ve tarakları nasıl temizlemeli?

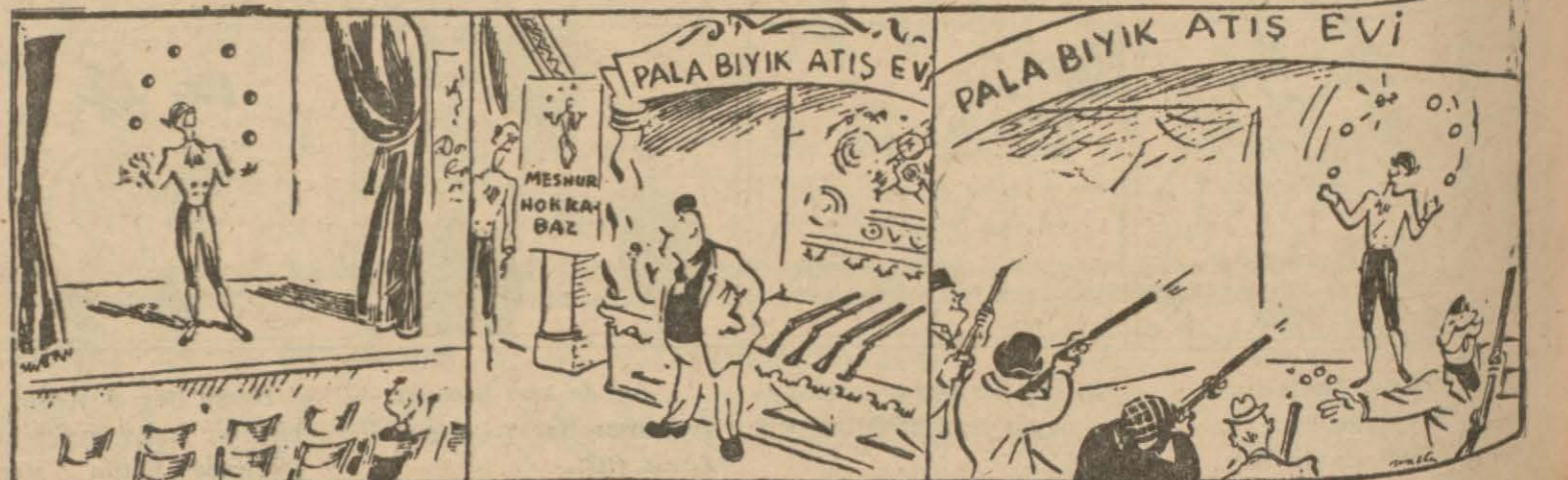
Fırçaları ve tarakları çabucak temizlemek için içine biraz amonyak karıştırılmış ılık su ile yıkayınız. Maamafih celloidenden yapılmış tarafları ancak esence ile temizleyebilirsiniz.

Kırmızı mürekkep lekesi nasıl çıkarılır?

Çamaşıra dökülmüş kırmızı mürekkep lekesi hardal ile kolayca temizlenir. Leke yerine kalınca bir tabaka hardal koyunuz, bir gece sabaha kadar dursun. Sabahleyin sıcak su ile yıkayınız. Lekeden eser kalmaz.

Herhangi bir kumaşın üzerindeki acide lekelerini temizlemek için leke yerine temiz, beyaz bir bez koyunuz. Sonra su ve amonyak batırılmış bir şifonla leke yerini dairevî hareketler yaparak silkiniz.

iki ahbab çavuşlar:

Fikir ve icad

Mahkemelerde

5 kuruşu altın suyuna batırarak dolandırıcılık yapan sabıkalı yakalandı

Yakalanan sabıkalı bu işlerden haberi olmadığını söyleyerek suçunu inkâra kalkıştı, fakat mahkeme kararile tevkif edildi

Salih isminde biri Salkımsöğüde Demirkapıdan geçerken önüne bir adam çıkmış ve Salih'e nereli olduğunu sormuştur. Salih'in Tokadlı olduğunu söylemesi üzerine bu adam:

— Ben de Tokadhım. Öyle ise hemşeriyiz.

Dedikten sonra Salihle ahbablığı artırmıştır. Bir müddet iki hemşeri beraber yürüdüktan sonra isminin Etem olduğunu söyleyen adam, elindeki bir altını göstererek kendisine acele iki lira lazım olduğunu söylemiştir. Salih beş liralık bir parası olduğunu anlatınca Etem:

— Sen onu bana ver. Ve bu altını da götür sarrafa bozdur, içinden kendi paramı al ve sonra üst tarafını bana getir, sakın unutma ha.

Diyerek hemşerinin yanından süratle uzaklaşmıştır.

Salih parayı bir kuyumcuya göstermiş, fakat bunun altın suyuna batırılmış beş kuruşluk bir para olduğunu anlayarak zabıtaya müraaat etmiştir.

Salih, zabıtaya hemşerisinin bir gözünün şaşı ve bir ayağının aksak olduğunu söylemesi üzerine bunun sabıkalılarından Etem olduğunu anlaşılarak, Etem Tahtakalede Hasanın kahvesinde yakalanmıştır.

Dün asliye 4 üncü cezada duruşması yapılan Etem, bütün bu işlerden haberi olmadığını söylemiş ise de, suçu sabit görülerek tevkifine karar verilmiştir.

Bir adam kamyon kazasından öldü

Silivride kamyon kaçaşına uğrayan Refail isminde biri, Cerrahpaşa hastanesine nakledilmiştir. Refaili, yapılan tedavilere rağmen yarası ağır olduğundan ölmüştür. Cesedi muayene eden Enver Karan, defnine ruhsat vermiştir.

2 lira ihtilâs eden bir tahsildar tevkif edildi

Vakıflar İdaresi sabık tahsildarlarından Selim, dip koçanlarına noksan yazmak suretile iki lirayı ihtilâs eden zimetini geçirmiştir. Bu sebeble Müddeumumiliğe verilen suçlu, dördüncü sorgu hâkimliğine sevkedilmiş ve yapılan sorgusunda suçunu itiraf etmiştir. Tahkikat neticesinde suçu sabit görülerek cezâ kanununun 203 üncü maddesine göre muhakemesi görülmek üzere Ağırceza'ya sevkine ve derhal tevkifine karar verilmiştir.

Ortaköy cinayetinin muhakemesine başlandı

Bir müddet evvel Ortaköyde Mehmedin kahvesi önünde Sadık ve İshak isminde iki gencin erkek İsmail namında bir genci öldürmek suçile Ağırceza'da muhakeme edilmek üzere tevkif edildiklerini yazmıştık.

Diün yapılan sorgularında her iki suçlu da mübhem cevaplar vermişler ve suçu birbirine atfetmişlerdir. Bilâhare şahidlerin dinlenmesine başlan-

mıştır. Şahidler, suçluların sarhoş olarak kahveden çıktıklarını, bu sırada bir gürültü olduğunu ve koştukları zaman İsmailin kanlar içinde yattığını gördüklerini söylemişlerdir.

Şahidler, suçluların İsmaili vurduğunu görmediklerini, fakat her ikisini de vak'ayı müteakib kaçarken gördüklerini ilâve etmişlerdir. Muhakeme diğer şahidlerin celbi için başka bir güne bırakılmıştır.

Poliste:

Bir yangın başlangıcı söndürüldü

Samatyada Hacıhüseyniye mahallesinde Hatboyu sokağında 16 numarada oturan Şükürün evinde, yanar ocaktan ateş başlayarak bacia arasındaki kaplama tahtasına tutuşmuştur.

Ateş, büyümesin meydan kalmadan itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Silâh atan bir sarhoş yakalandı

Seyyar boyacı Ali ve arkadaşı Andon, evvelki akşam sarhoş bir halde Sığılde Sığal Ocağının önünden geçerken, Ali üzerindeki bulunan toplu tabancasını çekerek havaya bir el ateş etmiştir.

Silâh sâci üzerine gelen zabıta memurları tarafından her iki sarhoş yakalanmış ve haklarında takibata başlanmıştır.

Dükkü vesaiti nakliye kazaları

Şoför İhsanın idaresindeki 2999 numaralı otomobil, şoför Bürhaneddin İdaresindeki 3396 numaralı otobüs ile Taksimde Zambak sokağı başında çarpışmıştır.

Kaza neticesinde otomobil ve otobüs hemmihyetli surette hasara uğramışlardır.

Mathte Şevket apartmanında oturan Cahidin 8 yaşında Enğın ismindeki kızı caddede koşmakta iken şoför Sezai'nin idaresindeki 3416 numaralı kamyon çocuğu çarparak haffice yaralamıştır.

Yaralının müdavâtı yapılmış, suçlu yakalanmıştır.

Vatman Hüseyin'in idaresindeki 139 numaralı tramvay arabası, Ağaçamıl önünden karşı tarafa geçmek istiyen Şaban isminde birine çarparak yaralamıştır. Yaralı, berberiyi tedavi Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Şoför İsmail'in idaresindeki 3334 numaralı otobüs, Türbeden geçmekte iken, Sadık ismindeki tramvay ile çarpışmıştır.

Kaza esnasında tramvayın camı kırılmış, otobüs muhtelif mahallerinden hasara uğramıştır. Zabıta tahkikata başlamıştır.

Şoför Saidin idaresindeki 3421 numaralı otobüs, Bomonti durağında Sığıl - Fatih tramvay arabası ile çarpışmış ve tramvayın camı kırılmıştır.

Yük arabacısı Tahir, Beşiktaşta arabasıyla taşımakta iken, arabasının öku kırması batarak yaralanmıştır. Yaralı, berberiyi tedavi Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

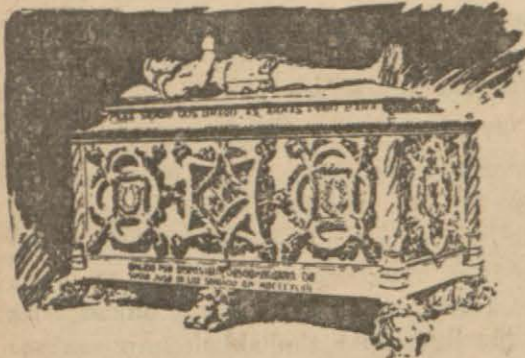
Vatman Abdullâhın idaresindeki Kurtuluş - Eminönü tramvay arabası, Tepetokada ne geldiği sırada karşı istikametten gelen bir rakı fabrikasına aid ve şoför İlyanın idaresindeki 2471 numaralı kamyonla çarpışmıştır.

Kaza esnasında kamyonun şamurluğu zedelenmiştir.

Vatman Mustafanın idaresindeki 197 numaralı tramvay arabası, İsmail'in idaresindeki 2338 numaralı yük arabasına çarpmış, tramvayın ön camı kırılmıştır.

Bunları biliyor mu idiniz?

Öldüğü yer belli olmıyan şair

16 ncı asırda Portekizin en büyük şairi Luis Voz de Cameons fakrî zaruret içinde ölmüştür. Nereye gömüldüğü de malûm değildir. Bunun üzerine hayatında gezdigi yerlerden topraklar toplanarak, içinde belki de kendisinden bir zerre vardır ümidile gayet muazzam bir tabuta konulmuştur.

Soğana karşı gaz maskesi

Ev hanımı Amerikalı kadınları soğanın gözlerinde hâsıl ettiği acı ve yaştan korumak için yeni bir çare bulunmuştur. Şimdi Amerikalı kadınlar soğan soyarken, gaz maskesi kullanmaktadırlar.

Amerikada nüfus tezayüdü

Amerikada yapılan son nüfus yazmalarına göre Amerikanın nüfusu bir sene zarfında bir milyon kişi daha artmış bulunmaktadırlar.

GÖNÜLİSLERİ

Kolay bir akıl.

Cenubi Anadolumuzun güzel bir şehrinde oturan okuyucum Bay «Y. T.» bana yolladığı mektuba:

— Ak saçlı Teyze,

Hitabile başlamış. Nereden tahmin etti bilmiyorum, fakat bir defa daha aynaya bakayım, dedim, okuyucumun tahmini yarı yarıya doğrudur. Aulatığına gelince, şöyle hülâsa edilebilir:

— 23 yaşındayım, oldukça delgun bir kazanç sahibiyim, yalnız bir anem var, o da ihtiyar, başka hiç kimsem yok.

On senedenberi çok samimi konuştuğum bir aile var. Her günüm onlarda geçiyor. Onları ben anne, baba ve onlar da beni evlâd biliyorlar. Vazifemden hariç zamanlarda ailenin çocuklarına hususî ders veriyorum. Ve halıcı olan aile reisinin de hesablarına bakıyorum. Bu ihtiyarî vazife de yedi senedenberi devam ediyor.

Bu ailenin akrabalarından bir kız var. Senenin bir kaç ayını bu evde geçiriyor. Temiz bir kız. Yaşı 20-22 ara-

sında. İlk tahsilini bitirmiş. Tam bir ev kadını. Oldukça güzel. Beş sene den fazla tanışıyoruz. Birlikte kitap okur, birlikte münakaşa ederiz. Bir birimizi seviyoruz. Fakat bir gün olup ta ne ben ona aşkımi söyledim, ne de o.

Bu kızla evlenmek fikrindeyim. Mes'ud olacağımıza kuvvetle kaniim. Yalnız kendisine duygularımı nasıl anlatayım. Bu karışık düşünceler arasında kıvraniyorum. Bana siz yardım ediniz Teyze.

Bu okuyucumun arzusunu tatmin etmek kolaydır, kendisine:

— Gazetenin bu sütununu sevdiğiniz genç kıza gösteriniz, diyeceğim. Fakat mektubda gözüme çarpan bir tenakuz noktasını da kaydedeyim:

Bu okuyucum 23 yaşında olduğunu kaydettikten sonra 7 senedenberi hususî hocalık ettiğini de kaydediyor. Hesab ediniz, demek hocalığa 16 yaşında başlamıştır. Biraz erken sanırım.

TEYZE

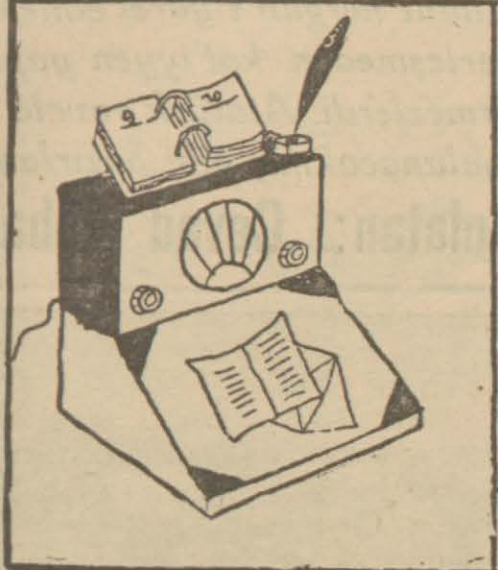

Radyo ilânları

On sene sonra

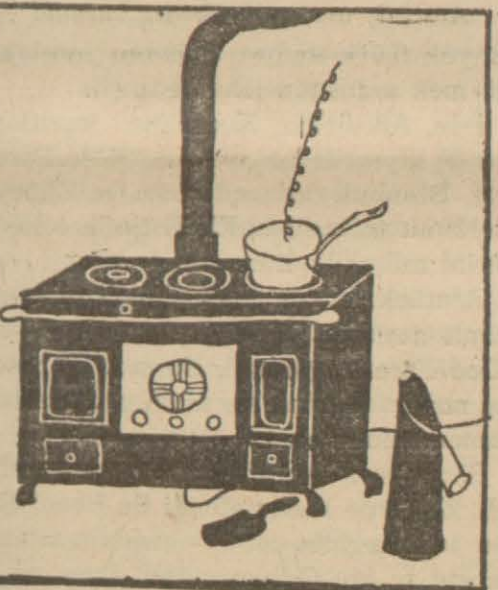
On sene sonra gazetelerde göreceğimiz radyo ilânlarından birkaç nümune:

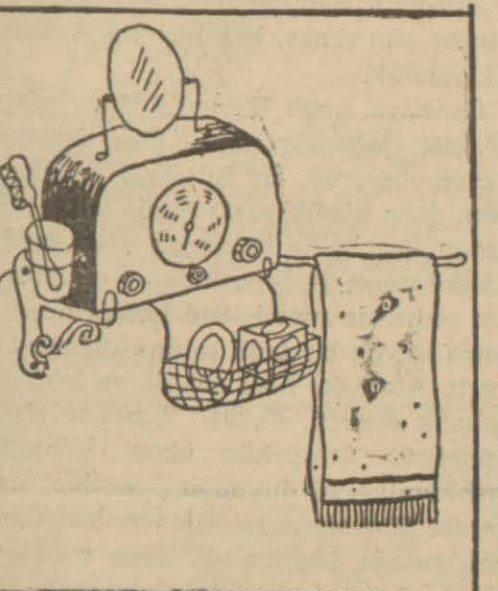
Her iş adamı, rahat çalışabilmek için bir radyolu yazıhane tedarik etmelidir.

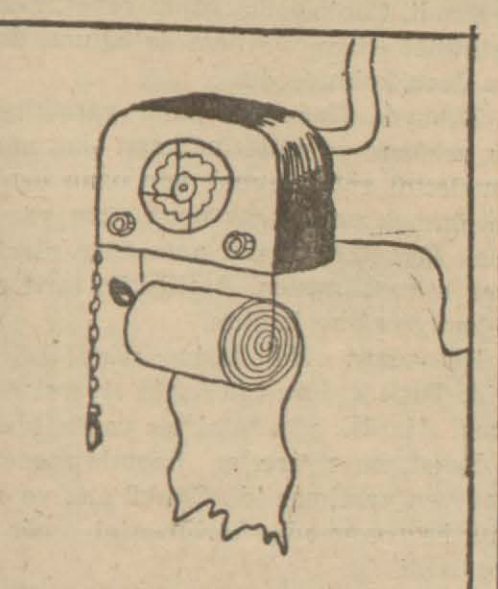
Yatak odunuzda, yatak odası radyolarından yoksa, rahat uyuyamazsınız.

Her ev kadını mutfakta bir «cokak radyo» bulundurmalıdır.

«Banyo radyo» yu hiçbir zaman ihmal etmemelisiniz.

Ve bilhassa sabahları bu radyodan çok istifade edersiniz.

Çocukların rahat uykusu için lâzım olan beş şart

Anneler: Çocuğunuzu uyutmak için şu beş şarta dikkat etmeniz lâzımdır. Bunları yapmadığınız takdirde kabahatî çocuğunuza yüklemeyiniz. Huysuzluk ediyor, uyumuyor demeyiniz.

Şartlar şunlardır:

- 1 — Çocuğu hergün aynı saatte, tercihan yemeklerden sonra hemen yatırınız!
- 2 — Çocuğun başının altına yastık koymayınız. Bebekler yastıksız daha iyi ve kolay uyurlar.
- 3 — Çocuğu daima sağ tarafına yatmaya alıştırmız. Bu suretle kalbi tazyik görmez.
- 4 — Çocuğu yatağa yatırmadan evvel dişlerini yıkayınız, temizleyiniz. Bu, bilhassa öğleden sonraları uykusu için elzemdir.
- 5 — Fazla örtü örtmeyiniz. İnce bir yorgan kifayet eder.

Hokkabaz papaz

İngilterede bir nahiyenin papazı olan bu zat aynı zamanda hünerli bir hokkabaz, vanterlok (karnından konuşan adam) dir. Kiliseye gelen cemaati, âyinden sonra bu oyunlarla eğlendirir.

Yeni bir tenor

Amatör bir tenor olan Con Makhiyu, bir gün Londra radyosunda, amatörlere mahsus saatte şarkı söylerken, yataкта hasta yatan zengin bir kadın, radyosunu açmış ve amatörü dinlemiş. Böyle müstaid bir sesin heba olmasına acıyarak, vekili umuruna mektub yazmış. İsminin gizli tutulmasını rica ederek, kendi hesabına delikanlıya Roma'da iki yıl müddetle şan dersi verilmesini istediğini bildirmiş. Delikanlı, bu suretle Romaya gönderilmiştir.

Bugün, tanınmış bir artist olan Con Makhiyu işte o delikanlıdır. Sesi tıpkı Tauber'in sesini andırmaktadır. Müte-

EDEBİYAT

Her güzelliğe âşık

— İzzet Melihin son eseri —

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Son yıllarda seyahat edebiyatımız gittikçe yeni eserlerle zenginleşiyor. Evvelce bu neviden eser veren muharrirlerimizden uzun bir makalede bahsetmişim. Şimdi Tezat ve Sermet romanlarının tanınmış muharriri İzzet Melihin de bu seyahat edebiyatımıza yeni bir cild ilâve ettiğini müjdelirim.

«Her güzelliğe Âşık» İzzet Melihin sadece seyahat intibaları değil, aynı zamanda mensur gönül şiirleridir. Ve şöyle sanırım ki, eserin en zevkle okunan parçaları da, muharririn kalbinde bugün bile sönmeyen bir gençlik ateşi yandığını gösteren bu gönül ilhamlarıdır. Bu öyle bir gönül ki, hayatta ızdırab ve sefalet manzaralarından daima kaçıyor, ner yerde ve her diyarda sadece kadın, aşk ve tabiat güzellikleri ile mestoluyor. Muharrir, seyahatinde de, Paris ve Londra gibi yüksek medeniyet şehirlerinde yalnız o levhaları arıyor, kibar sosyetenin içinde sanki yarım hiç düşünmüyor gibi eğlenen bir kalabalığa karışıyor. Bu kalabalık, cemiyetin hep zengin ve eğlenceye düşkün sınıflarıdır.

Muharrir, (tesadüfün mü, yoksa bilhassa arayışın mı neticesi?) bize o âlemlerden sesler, nükteler, sohbetler, fıkralar dinletiyor. Hoş vakit geçiriyorsunuz, fakat neticede bütün o pariltular sönmüş te kitabı bitirdiğiniz zaman, dudaklarınızda olukça sert bir iksirin tadı kalıyor. Maamafih, İzzet Melih'e, neden sadece bu mondenler arasında dolaştınız, o ecnebi diyarlarda halk tabakaları arasında da cemiyet bakımından Türk okuyucularını alâkadar edecek başka levhalar, görüşler ve hayatlar yok mu id' demeye pek dilimiz de varmıyor. Çünkü nihayet, bir seyyaha görüp gezdiği muhitlerin intibaları sorulabilir. Madem ki o, sadece filân muhitlerde dolmuş ve bize oralardan bahsetmektedir, o halde onlar hakkında verdiği hükümlerin ve kalemi ile tesbit ettiği manzaraların edebî kıymetine bakmalıyız. Bu bakımdan da İzzet Melih, bir haylice sayfalarında hakkıyla muvaffak olmuştur denebilir. Yalnız eserinin ilk kısmını teşkil eden hikâyeleri, o romantik çeşni ve eskimiş tahkiyesile bugünün zevkine kabul ettirmesini biraz imkânsız görüyorum. Nedir o, ölümler bir sevgilisine, kendi mektubları dahil olduğu halde, bütün aşk mektublarını yatağının başı ucunda okutan romantik âşık? Sonra Bethovenden parçalar kaldırırsı?.. Nedir o, bir barda rastlanan düşkün «Ayşe» nin ağzından macerasını dinleyiş? Hangi realite, bir ber kızının basit masa başı sözlerinden dübedüz bu şekilde yeni bir hikâyeye yaratabilir? Yeni ve güzel! Maamafih, İzzet Melihin bu hikâyelerinden sonra «Görüşler» sernamesi altında topladığı mensurelerin çoğu ince bir şiirle halelidir. Bilhassa bunlardan, «en büyük acı», muharririn ölen çocuğu için yazdığı çok derin ve samimi bir mersiyedir. Sonra «Gözler ne hisli bir yazı! Meselâ baştan şu satırları okuyalım:

«Gözlere aid teşbihler çoktur: ruhun penceresi, yüreğin aynası... Bence gözler insanın kendisidir, varlığının hepsidir.

Gözler, yaşamak denilen sırlı ve nefis mucizenin aydınlığı, alevi, hararetidir. En son bu ışık söndüğü zaman, göçen zavallı faninin göz kapaklarını indirirler: komedi veya faciyanın sonunda düşen perde gibi.»

Bunlar ve buna benziyen tahassüsler, eserin bazı sayfalarında bütün o yaldız, ahenk, viski ve balo unsurlarının son perdesini de ölüm hakikati ve dehşeti ile kapıyor. Bu kadarcık bedbinlik te o kadar nikbinlik arasında esere bir zaaf değil, bir kuvvet ve daha esaslı bir mana verebiliyor.

Sonra, bazan, ne zarif müşahedeler, nükteler var: meselâ bir salonda, sevdiği erkek başka bir kadını severse onu bed-

adid plâkları vardır. Radyoda konser verdiği zamanlarda, ismi söylenmezse herkes Tauberi dinliyormuş gibi olmaktadır.

Delikanlı, ayrıca piyano dersi almaktadır. Hocası da, vaktile kendisini İtalyaya gönderen zengin kadındır.

baht olmaması için kendi elile o kadına bağışlayabileceğini, hattâ buna vasıta olabileceğini söyleyen bir kadına karşı aristokrat bir diğer muhibbesi itiraz ediyor. O zaman ona soruyorlar: — Peki, ne yapardınız? cevabı bütün saffetile şudur: — Vaziyeti idare ederdim!

İzzet Melihin bu kitabında daha neler yok! Küçük ve büyük vezceler, hayat hakkında notlar, muhtelif Avrupa muharrirlerinden ıktibas edilmiş cümleler! Belli ki muharrir, hayatının tam filozof olmak devrine girmiştir. Refah ve saadetten, aşk ve hararetle dolu yıllardan bize hayat manaları çıkarıyor. Yalnız şuna derdleniyoruz: yavak ki bu dersten tam manasile istifade için bizler çok geç kalmışız!

Paristeki bar, lokanta, salon, tiyatro gezintileri arasında (ve daima monden veya artist arkadaşlarla beraber) İzzet Melih bazan içtimai bir takım surları da keşfetmek imkânlarını buluyor. Meselâ son yıllarda Fransada para buhranı var. Servetlerini fren ve kambiyoya yatırırların bir kısmı bu servetlerinin yavaş yavaş eridiğini görüyorlar. İyisi mi, vur patlasın çal oynasın! Bunu, gene Parislilere it'raf ettirmek, doğrusu muharrirlik noktasından az hüner değil!

«Her güzelliğe Âşık» ın bazı sayfalarında da tezatın müthiş hakikati sırtıyor. Bir m'sal: muharrir Lüsyen Buayenin kabaresinde şarkı söyleyen meşhur bir artist kadını görünce tanımıştır. Çünkü onu, dokuz sene evvel, başka bir kabarede sadece şirin bir halk kıızı olarak görmüştür. Şimdi ise «mühim bir terziden çıktığı» görünen akşam elbisesile, zengin mücevherlerle, kollarının nadir ve ağır hareketlerle ve pek incelmış vücudile şık bir Paris kadınıdır.

Eserde, bazı parçalar bilhassa cazib. Meselâ Marsilyadaki sergide Karıboç mukaddes rakkaselerinin dansı nefis bir üslûbla tasvir olunmuştur. Bazı deniz tasvirleri de aynı kudrette. Nihayet Londra'daki şato vesaire ziyaretleri. Bu münasebetle, Londra şehri hakkında tarihî faydalı malûmat. Hâsılı her şeyden biraz var. Düşünce, his, tarih, intiba. Yalnız bütün o kontların, konteslerin, o markizlerin, markizlerin, misterlerle Ledylerin sayısını insan şaşırıyor.

Netice olarak şunu söyleyebiliriz: «Her güzelliğe âşık» muhakkak ki bir şaheser değildir, fakat yer yer, parça parça hayat ve şiir dolu sayfalarile okuyanı ilk sayfasından son sayfasına kadar alâka ile sürüklüyor. Bugünkü çetin hayat şartları içinde okumağa pek az vakit bulabilen insanlara karşı, hiç şüphesiz bu da az çok kazanılmış bir muvaffakiyet sayılabilir.

Halid Fahri Ozansoy

Taksim bahçesinin projesi hazırlandı

Taksim bahçesine verilecek yeni şeklin projesi mimar Gote tarafından hazırlanmış ve proje şehircilik mütehasısları Prost tarafından tasvir olunmuş, Valiye verilmiştir. Vali, pazartesi günü heyetle beraber bahçeyi tekrar tetkik gidecektir.

Romancı ve Kral Karşı karşıya

İsveç Kralı Gustav, 1938 senesi Nobel edebiyat mükâfatını, 46 yaşlarında Amerikan kadın yazarı ve «İyl toprak» romanının müellifi Pearl Buck'e merasimle verdi. Resmimiz, romancıyı kralla birlikte göstermektedir.

Evvelki gün

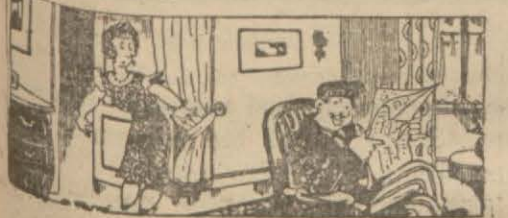
Müşteri, lokantada garsona sordu: — Uskunru dolması taze mi? — Çok taze bayım.. — Etrafına bakındı: — İnanmazsanız yanımızdaki masada oturan baya sorunuz. O evvelki gün yemiş.. taze olduğunu kendi de tasdik etmişti.

Mübalâga

Mübalâgacı şapka alacaktı; şapkacı ya girdi: — Çok hafif bir şapka isterim! Dedi ve sebebini izah etti: — Fazla insan tanırım da onları selâmlamak için şapkamı çok fazla çıkarıyorum. Ağır olursa kollarım yoruluyor.

Kibar köpek

Köpeğiniz çok güzel. — Bilhassa çok kibar. Şekerlikten el ile şeker alıp verirsek yemiyor, muhakkak şekerin pensle alınıp gene pensle ağzına konulmasını istiyor.

Ben, yok oluverirsem, hayatında ne değişiklik olur? — Masrafım azalır.

Sadaka

Sadaka vermek kadar iyi bir şey yoktur. — Sen sadaka verir misin? — Tabii.. dün bizim Neclâlara gitmişim. Bilirsin ya Neclânın yaşı gençkindir.. kendi de hiç güzel değil. Ona uzun uzadıya genç olduğundan, çok güzel olduğundan herkesin onu beğendiğinden bahsettim.

Mekteb ve tatil

Çocuğa sordular: — Mektebi seviyor musun? Cevab verdi: — Çok seviyorum. — Neden sevdiğini söyle. — Mekteb olmasaydı, tatil de olmazdı da..

Saat

Evindeki duvar saatini methediyor: — Fevkalâde doğru işler! Dedi. Ve ilâve etti: — Yalnız alışmak lâzımdır. Meselâ altı defa vurduğu zaman, saatin ibresi için üstündedir. Ve tam o saatte de öğle düdüğü öter.

Düğüm

Niçin mendiline düğüm yaptın? — Bir şeyi unutmayayım, diye. — Unutmuyacağın nedir? — Burnumu mendille silmek.

Dalgın zevce — Dikkat et, hızlı gidip kalmaya çarpmayasın!

ATATÜRKÜN HATIRATI

Ali Rıza Paşa kabinesi ile Mustafa Kemal arasında telifi beyn teşebbüsleri

- 30 -

4 - Nuzzarı sabıkadan Ali Kemal ve Adil Beylerle Süleyman Şefik Paşanın, meclisi millî küşadında divanı âliye tevdi edilme üzere, hiç bir tarafa firarlarına meydan verilmemesini, posta ve telgraf müdürü umumi Refik Halid Beyin derhal tevkifile mahkemei aidesine tevdiini, kanunun masuniyeti ve hukuku milliyenin kudsiyeti namına taleb ederiz.

5) - Harekâtı milliyeye iştirak etmiş veya harekâtı milliyeyi terviç eylemiş olanlar aleyhinde başlanılmış olan takibat ve tazyikata nihayet veriniz.

6) Matbuatı ecnebi sansüründen kurtarınız.

Hülâsatan saydığım bu noktalara aid mütaleat ve teklifattan sonra telgrafımızı şu tarzda ikmal eyledik: «Maruzat ve teklâfi mesrudeye, milleti tatmin edecek cevap sarih ve muvafık ita buyurulacağı zamana kadar, temini makasidi milliyeye için, milletçe ittihaz edilmiş olan tedabiri kat'iyeye, kemakân devam zaruretinde kalınacağını bilcümle vilâyet ve müstakil elviye ile mülhakatından aldığımız kararlar üzerine, kemali kat'iyetle, arz ederiz... İmza: Anadolu ve Rümeli Müdafaa Hukuk Cemiyeti heyeti temsilisi namına, Mustafa Kemal.»

Ali Rıza Paşa kabinesinin mevkii iktidara geçtiğinin beşinci gününe geldik. Hâlâ anlayamıyoruz. Memleketin, İstanbul ile olan muhaberat ve münasebatı resmîyesi hâlâ rüptür halinde, devam ediyor. Sadrazam paşa hazretleri, teklifata cevab vermiyor ve hiçbir vakit vermemiş olduğunu göreceksiniz. Heyeti vükelâdan, hiç kimse, bize muhatap olmak istemiyor.

Bugün, yani 6 Teşrinievvel 335 gün, Yunus Nadi Bey arkadaşımız, harbiye nazırı olan, Cemal Paşayı daveti üzerine makamında ziyarete gitmiş, Cemal Paşa, Yunus Nadi Beye vaziyet hakkında, bilhassa hükümetle heyeti temsilisi arasında, henüz itilâf edilemediğinden bahsetmiş ve anlaşılacağına göre, bizi haksız göstermiş ve kendilerinin her şeyi kabul ve tatbiki amade bulduklarını anlatmış ve herhalde ihtilâf çıkararak ve bunda ısrar eden tarafın, heyeti temsilisi olduğunu söylemiş; ihtimal ki Yunus Nadi Beyin bizimle şahsî muafesine binaen, telifi beyn tavassutunu teklif etmiş olacak.

Yunus Nadi Bey, bu tavassut teklifini maalmennüviye kabul etmiş; yalnız Yunus Nadi Beyin, Cemal Paşanın verdiği malûmatı esas ve hakikat telâkki ettiği ve vaziyet; ona göre mütalea eylediği girdi bahsedeceğim telgrafnamesi mefadından anlaşılmalıdır.

Yunus Nadi Beyle, teleraf basında vukubulmuş olan bu muhaberemiz, yeni kabine ile bizi zâhiren olsun itilâfa salık olmak noktası nazarından mühimdir. Bu sebeble müsaade buyursanız biraz izah edeceğim.

Harbiye nazırı paşanın beni teleraf başına davet ettiğini haber verdiler. Zaten dairemizde bulunan makine başına gittim.

İstanbul - Harbiye telgrafhanesi, Yunus Nadi Bey zati devletinizle görüşmek istiyor efendim.

Denildikten sonra, Harbiye telgrafhanesinde makine başında hazırım! dendi. Hazır olan kimdir? dedim.

Telgrafcı - Yunus Nadi Bey ve yanında nazır paşanın vaveri Cevad Rifat Bey vardır efendim. Nazır paşayı istedikler mi, yoksa, izahında bulundu.

Kendilerle şimdi görüşürüz. Yalnız, beni, telgrafa davet ettikleri zaman nazır paşa istiyor demislerdi. Davet eden nazır paşa mıdır. Yoksa, zati âlileri mi?

Yunus Nadi Bey - Nazır paşanın müsaadesiyle ve yaveri vasıtasıyla Harbiye merkezinden, zati devletlerini aradık. Bundan galâttır efendim, dedi.

Ben - Teşekkür ederim. Buyurun! dedim.

Bunun üzerine Yunus Nadi Beyin sözleri alınmağa başlandı. Yunus Nadi Bey mütaleatına şu mukaddemeyi yaptı: «İradei milliyenin, hâkimiyeti milleti infaz etmesi neticesi meşkûresi olarak meydana gelen fakallüb üzerine, burada teşekkül eden hükümetle, teşkilâtı milliyeye arasında ahengi ittihad husulünün gecik-

miyeceğine hükmetmiş idim. Tahkikatın neticesinde henüz, bir iki noktada ihtilâf bulunduğunu anladım. Bu ahengin teahhurü husule, dahilen ve haricen iyi olmayacağı cihetle, bazı maruzatta bulunmağı vazife addettim.»

Ondan sonra, şimdi hülâsa edeceğim noktalara aid malûmat ve mülâhazalarını, birinci mesele olarak zikrettikler.

1) Ferid Paşa kabinesinde bulunmuş olan bazı zevatın bu kabineye iştiraklerinden dolayı suinazarla görülmelerine mahal olmadığını ve Abuk Paşanın Ferid Paşa kabinesinin iskatında rol oynadığını,

2) Rıza Paşa hükümetinin, intikal devresi hükümeti olduğunu, hayatının intihabı teğriye neticesine kadar devam edebileceğini,

3) Hükümeti hazır emel ve metalibi milliyenin kâffesini hüsnü telâkki etmek ve hüsnü intacına da sâiy eylemek hususunda en ufak şüpheye mahal vermemekte olduğunu beyan ve

4) Hususile, Cemal ve Abuk Paşalar gibi zevatın, hükümette teşkilâtı milliyenin bir murahhası ve kâfilî gibi telâkki olunmalarında tereddüde mahal yoktur. Hükümünü ita ettiler.

İkinci mesele olarak ta; Yunus Nadi Bey, eşhasa taallük eden kısma temas ettiler; bunda tamamen bizimle hemhis olmakla beraber «biraz itidal tavsiyesine cesaret edeceğim» dedi ve noktası nazarını; muvaffakiyeti milliyenin husule getirdiği tesirati hasenenin bazılarıncı intikamculukla tefsir olunarak, şarbedar olmaktan masun bulundurulması mühim olduğu mütaleasile tavih etti.

Yunus Nadi bey, «Heyeti hazırai hükümetin erkânile vukubulan teması - rımdan teşkilâtı milliyeye metalibinin temami icra ve infazına azmetmiş olduğu müsteban oluyor» dedikten sonra, şu malûmatı verdi:

«Harbiye nazırı Cemal paşa, bugün nesredilecek beyannamede bu cihetin zaten kâfi derecede musarrah olduğunu ve ancak beyanname, lisans resmî hükümetle yazıldığına göre her taraf nazarı dikkate alınarak dercedilmiş, surî birkaç kelimeye atfı ehemmiyet olunmaması lâzım geldiğini beyan eyledi.»

Yunus Nadi bey, sadricedidin ve hükümetinin - her türlü suitefihümü izale için - teşkilâtı milliyeye erkânının irae edeceği bir heyetle doğrudan doğruya temas etmeleri hususundaki arzuyu samimisini bildirdikten sonra, bütün mütaleatını şu cümle ile hülâsa eyledi: «Halen, ben denizin en ziyade lâzım addettiğim cihet buhranın gayri münhal ve müsevves bir vaziyette temadî etmemesinden ibaret - tir.»

Yunus Nadi bey, mütaleama intizar eylediğini söylediği için, ben de, şu cevabı verdim:

Sivas
6-10-35

Yunus Nadi beyefendiye

Heyeti temsilisince sadrazam paşa hazretlerine vukubulan teklifatı esasıya ve tâliye ve müşarüneyihin heyetimize verdiği cevab, bilhassa bu cevabın son fıkraları manzuru âliniz oldu mu? Beyanat ve mütaleatı âliyelerinden bu yazıları görmemiş olduğunuz ve tekliflerinizin mahiyet ve samimiyeti tamamen anlaşılmasın olanlar tarafından zâti âlinize hîkâye edilmiş olduğuna hükmediyoruz. Bu sebeble, esas hakkında burada müdavelei efkârı müşkül görüyoruz. Yalnız şahsî olan mütaleatı âliyelerinde bazı noktaları tenvir maksadile, bervechi âti sıra ile itayî izahat olunur.

Yeni kabine ile teşkilâtı milliyemiz arasında, ahenk husulünün gecikmeyeceğine, biz de, hüküm verdik. Bunun teahhürü sebebinin bizde değil, yeni kabinenin dört gündenberi göstermekte olduğu tavri mütereddidde aramak lâzımdır. Yeni kabine ile aramızda ihtilâf olduğunuz dahi, yeni kabine bize bildirmemiştir. Yeni kabinede ibka edilen eski nazırların namusları hakkında şüphe etmemekle beraber, eski kabinenin harekâtı cinayet - kâranesine bilerek veya bilmiyerek iştirak eylemiş oldukları nazarı dikkatte tutulacak mühim bir noktadır. (Abuk paşanın) kabinesinin iskatında yapmış olduğu rol meçhulümüzdür.

(Arkası var)

Atatürkle 24 sene

Atatürk ve anası

Çankayada Büyük Türk kadını hergün ziyaret etmek Atatürk için tabii bir vazife idi. Fakat bu ziyaretler haberleşmeden kat'iyen yapılmazdı. Çünkü ana ve oğul hazırlanmadan birbirlerini görmezlerdi. Atatürk evvelâ haber gönderir, cevap gelince büyük bir merasimde bulunacakmış gibi hazırlanırdı. Anası da öyle idi

Anlatan: Cevad Abbas

Atatürk anasının mezarı başında

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Az bir zaman içinde, Kocaeliyi de dahil ve harici düşmanlarımızdan temizlemiştik.

İşgal altında bulunan İstanbul hamiyetli çocukları millî müdafaa teşkilâtı içinde, Ankara, yani millî davamız hesabına cansıparane çalışıyorlardı.

İstanbul matbuatı, millî muvaffakiyetlerimizi tebarüz ettiriyor, şuurlu Türk muharrirleri bütün kuvvetlerini kalemlerine vererek yazılar yazıyorlardı. Bu güzide matbuatın hedefe giden yoldaki çalışmaları daha çok ken di insiyatiflerince kalmıştı. Her biri, ayrı ayrı Ankara muvaffakiyetlerinin çok kıymetli birer hâdimi olmuşlardı.

Fakat, ecnebler için, Anadolunun büyük faaliyeti karanlıktı. Çünkü hiç bir resmî ecnebi memuru anavatan top raklarında bırakılmış değildi. Frank - len Biyyonun temas temin ettiği günlerden uzaklaşmıştı. Muhtelif vesilelerle ve muhtelif kisveler altında aramızda karışmak isteyen casuslar da yakalanıyor, içimizde yaşatılmıyordu.

Vakiâ Romada, Almanyada, Bulgaristanda nîm resmî mümessillerimiz vardı. Rusyada resmî sefaretimiz mevcud idi. Fakat bunlardan başkasına, ecnebi devletler henüz müsamaha etmiş değildiler.

İşte, haricî vaziyetimizin böyle olduğu bir sırada, Fransızlar, kendilerince muhterem bir edip sayılan ve hal, faaliyet tarzı bizim için de şüpheli görülmeyen Klod Fareri İstanbulla göndermişlerdi.

İstanbul münevverlerinin Klod Farerle temaslarının sonunda hasıl olan kanaat, Atatürkün onu kabul etmesi ile neticelendi.

Atatürk, Klod Farerle Kocaelide görüşecek idi. Bu arada İstanbul gazetesinin sahipleri ile kurtuluş savaşına kalemlerle hizmet eden muharrirler de bulunacaklar ve kendilerinden direktif alacaklardı.

Fakat, Atatürk için, onunla görüşeceklerin arasında, hepsinden daha kıymetli olan bir daha vardı: Anneleri Zübeyde Hanımefendi.

Uzun yıllardanberi oğlunun hasretine katlanmak mecburiyetinde kalan, bilhassa Erzurum kongresinin akdin den sonra hain padişah tarafından idama mahkûm edilen Mustafa Kemalînkâbetini düşünmekten hastalanan bu

Büyük Türk kadını, evlâdını mutlaka görmek arzusunun izhar etmişti.

İşte, Atatürkün Kocaeliye teşrifleri bu üç kıymetli teması, yani Klod Farerin, İstanbul gazetecilerinin ve Zübeyde Hanımefendinin Ebedî Şefle telâkilerini mümkün kılıyordu.

Atatürk İzmir geldi. Orada meşhur İzmîz nutkunu verdi. Gazeteciler ve Klod Farerle görüştü. Bu suretle resmî mahiyette olan kabuller, mülâkatlar tamamlanmış oldu.

Şimdi sıra Atatürkün validelerinin idi. Zübeyde Hanımefendi ile Ebedî Şefle telâkilerinin sona bırakılmasının sebebi şu idi: O, anasından, anası on dan ayrılmıyacaklardı ve nitekim de öyle oldu!

Zübeyde Hanımefendi ile beraber birkaç gün sonra, hep birlikte Ankaraya döndük.

Çankaya, artık Zübeyde Hanımefendi için, tahassürünün giderilmesine melce oluyordu. Bu Büyük Türk kadını, daha küçük yaşta öksüz kalan oğlunun her halile yakından alâkadardı. Çünkü onun yetişmesinde ve yetiştikten sonra da memleketle hâdim olmasında büyük bir âmil rolünü üstüne almıştı. Atatürkle hem analık, ve hem de babalık etmişti. Fakat Zübeyde Hanımefendi Atatürkün idam hükmüyle mahkûmiyetini duyduğu zaman, son derece dinç olmasına rağmen, hastalanmış, yatağa düşmüş idi. Uzun müddet, oğlundan hiç bir haber alamaması da, hastalığının ilerlemesine sebebiyet vermişti.

Şimdi, Çankayada, gönlü rahat, hem istirahat ediyor ve hem de oğlunu doya doya kokluyordu.

Zübeyde Hanımefendinin yaradılışını, zekâsını ve muhitine karşı olan muamelesini anlatılabilmek için uzun uzun düşünmek ve bunları uzun uzun yazmak lâzımdır. Çünkü anasından etrafına bahsedilmeden, Atatürkün tarif edilemeyeceğine kaniim.

Bu vakur, ciddi, taşkın zekâlı Büyük Türk kadını her gün ziyaret etmek, Atatürk için tabii bir vazife idi.

Fakat, bu ziyaretler haberleşmeden kat'iyen yapılmaz idi. Çünkü ana ve oğul, hazırlanmadan birbirlerini görmezlerdi.

Her ikisi arasındaki münasebetin esas kaidesi, daima ziyaretçinin Atatürk olması idi. Ebedî Şefle sabahleyin uyanır uyanmaz eğer oğul validesini görecek

ise, annesinden, bir vasıtasıyla izin alırdı. Sonra, büyük bir merasimde bulunacakmış gibi hazırlanırdı.

Zübeyde Hanımefendi de, oğlunu hemen kabul etmezdi. Kendisi, yatağında dahi olsa, Atatürkle telâkiye âdetâ ihtimamla hazırlanırdı. İşlemeli başörtüsünü, başına almadan önce sağlarını taratır, toplanırdı. Makedonyalı gelinlik kızların cihazından kalmış olan oyalı bürümcük gömleği üzerine bol ipekli entarisini giyerdi. Kıyafetini İstanbulkârî maşlahile süsledikten ve yatağına da oturduktan sonra oğlunu beklediği haberini gönderirdi.

Zübeyde Hanımefendi, Atatürkle: - Mustafa, diye hitab ederdi.

Ben, bu büyük ailenin içine, büyük bir talih mazhariyetle yıllardanberi karışmıştım. Hattâ Zübeyde Hanımefendinin evvelâ emniyet ve itimadını kazanmış, ondan sonra da sevilmiş idim.

Ekseriyetle her ikisinin telâkilerinin de beraber bulurdum. Bu kudsî ulvî manzaradan adeta gâşyolurdum. Büyük evlâd yetişirmek bahtiyarlığıyla, büyük anaya sahip olmak gururu nu bir arada gördükçe; Türkün içtimâli bünyesindeki terbiye temellerinin ne kadar köklü, ne kadar nezih, ne kadar kıymetli, ne kadar ciddi ve samimi olduğunu anlardım.

Bu levhalar, benim için büyük bir ders mahiyetini alırdı.

Diyebilirim ki Atatürk ile Zübeyde Hanımefendi, ana oğul, adeta birbirlerine âşıktılar. Çünkü, o, vatan ve millet muhabbetini daha beşik çocuğu iken anasından öğrenmiş; o ana, ken diğini Mustafa Kemal ve Atatürk yapmıştı!

Bu ziyaretlerin her birinde, Atatürk, anasının elini, büyük bir tazimle öperdi.

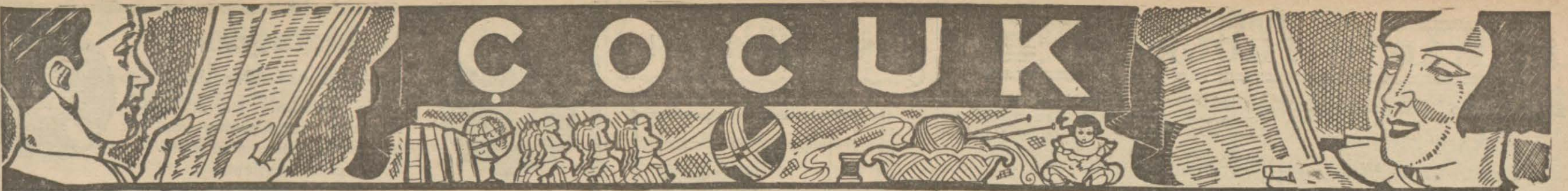
Hattâ, ilk telâkilerindeki sahneyi ve bu sahnenin ulviyetini hiç bir zaman unutamıyacağım:

Atatürk, Zübeyde Hanımefendinin odasına girmişti. Ben de beraberdim. Atatürk, anasının mübarek elini öptü. Zübeyde Hanımefendi, oğluna elini uzatırken, gözlerinin bütün ifadesiyle o nu bağına basmak istediğini anlatıyordu.

Türk milletine eşsiz millî kahraman veren ana olmak, pek haklı olarak (Devamı 11 inci sayfada)

Yazan: Sabih Alaçam

İyi kalbli kardeşler

Vaktile bir köyde iki kardeş vardı. Köyün toprağı verimli, suları boldu. Fakir bir ailenin çocukları olan iki kardeş gece gündüz durmadan çalışırlardı. Fakat kendi toprakları ve hayvanları olmadığı için para ile zengin bir adamın yanında iş görürlerdi. Bu zenginin gayet geniş tarlaları, bir sürü hayvanları vardı.

Tarlaları süren, eken, ekini biçen, pazara götürüp satan hep bu iki kardeşti. İhtiyar zengin pek hasas olduğu için, bütün işleri çok az bir para ile çalıştırdığı bu iki kardeşe gördürdü, on para bile verip te bunlara bir yardımcı tutmazdı. Senelerce tecrübe edip ikisinin de çok namuslu adamlar olduğunu öğrenmişti. Kendisi çubuğunu yakıp serin çarşağın altına yan gelip kurulur, emir üstüne emir verirdi.

Zavalı iki kardeş hiç seslerini çıkarmadan her istenileni yaparlardı. Mahsulü pazara götürüp sattıktan sonra parasını tamamen getirip sahibine verirler, ondan sonra tarlada ayrılan buğdayları sırtlayıp değirmene giderler, efendilerinin kışık ununu öğütürler, getirip ambarlara da yerleştirirlerdi.

Buğday işi bittikten sonra da odunculuğa başlarlardı.

Senelerce böyle çalıştıktan sonra bir gün zengin ihtiyar öldü. İki kardeş: — Şimdi ne yapacağız, diye düşünürken efendilerinin kendilerine bir tarla bıraktığını haber aldılar.

Haber aldılar amma tarlayı sürecektir ne hayvan, ne de buğdayı dövecek düğün vardı. İkiisi de koyunlarından keselerini çıkardılar, yıllardanberi çalışıp biriktirdikleri paraları birleştirdiler. Bu para ile bir çift hayvan, sapan ve düğün aldılar. Sonra tarlayı ortasından işaret koyarak ikiye ayırdılar. Hayvanları nöbetleşe çalıştırarak tarlayı sürdüler, ekini ektiler. Fakat aksiliğine bakın ki o sene hep beraber afiyetle yediler.

mahsul veren topraklar o sene yarısı kadar bile vermedi. Hasat vakti gelince iki kardeşi bir düşüncedir aldı. Buğdayı götürüp satmalı mı? Yoksa kışa yemek için saklamalı mı?

Büyük kardeşin bir karısı, iki çocuğu olduğu için ne yapacağını bütününe şaşırması. Buğdayı satarsa, kışın yiyecek ekmece kalmıyacak. Satmayıp saklasa çokuklara pabuç, mintan parası yok. Böyle düşünerek yattı. Küçük kardeşi, ağabeyinin kendisinden daha fena vaziyette olduğunu bildiği için buğdayın bir kısmını ona vermek istiyordu. Fakat kabul etmeyeceğini bildiği için gece yarısı kalkıp tarlaya gitti. Yiğinden büyük bir demet ayırarak sırtladı. Bu demeti götürüp kardeşinin buğdaylarının yanına bıraktı.

Büyük kardeşi de:

— Ben kendimi düşünürken kardeşimi hiç düşünmedim. O zavalı yalnız da. Bir hasta olsa, çalışmasa kim bakacak. Onun hem buğdaya, hem paraya ihtiyacı var. Benim çocuklarım çalışabilir. Asıl ona yardım etmeli! diye söylenerken kalktı. Tarlada kendi buğdaylarından bir kısmını demet yapıp götürdü, kardeşinin tarlasına bıraktı. Ertesi sabah iki kardeş kaktıkları zaman hayret ettiler. İkinin tarlasındaki buğdaylar gündüzdün bırakıldığı kadardı, ne eksik, ne fazla. Bu işe bir türlü akıl erdiremeyen iki kardeş ertesi gece, gene sırtlarında birer demetle tarlada karşılaşınca işi anladılar. Kahkahalarla gülerken iki yığını bir ettiler, yarısını satıp, yarısını o sene hep beraber afiyetle yediler.

***

Faydalı bilgiler

Kemancılar ve ağız çalgıcıları

Fransada çıkan bir çocuk gazetesi, garib bir haber veriyor. Onun verdiği haberi aynen tercüme ediyoruz: «Bütün dünya kemancıları bir araya toplansalar, işlerinde saçları dökülmüş, ancak yüz kişi sayabiliriz. Fakat bütün çalgı çalanları bir araya toplayacak olsak, başı saçsız olanlar sayılmıyacak kadar artar. Bilhassa ağız çalgısı çalanların çoğunun saçları dökülmüştür.

İnanmazsanız, çalgı çalınan yerlerde çalgı çalanlara bakınız.. ağız çalgısı çalanların ekserisinin saçsız olduklarını, buna mukabil keman, viyolonsel gibi kirizli çalgılar çalanların da saçlı olduklarını görürsünüz.

Bunu âlimler ancak bir taraflı izah edebilirler. Onlar, diyorlar ki:

Ağız çalgılarına üfliyenler, fazla nefes alıp verilerken kan hareketlerinde değişiklik husule gelir ve saç dibiğine saçları besleyecek miktarda kan gitmez. Bu yüzden saçları dökülür.

Fakat kemancıların niçin hep saçlı olduklarını, saçları dökülenlere pek nadir tesadüf edilmesinin sebebi izah edilemiyor.»

Tırmanan balıklar

«Balık kavağa çıktığı zaman!»

Tâbirini duyduğunuzdur. Hiç bir zaman vukua gelmesine ihtimal bulunmayan şeyler için bu tâbir kullanılır. Yani balık nasıl kavağa çıkamazsa o iş de hiçbir zaman olmaz; demektir. Fakat size bir cins balığın kavağa değil amma, su içindeki köklere tırmandığını söyleyeyim. Afrikanın sıcak denizlerinde bulunan bir cins balık vardır. Bu balıkların renkleri esmerdir. Boyları on beş santim kadar olur. Kertenkele ayağına benzeyen ayakları vardır. Bu balıklar, ayaklarıyla su içindeki köklere, suyun yüzüne, su içindeki köklere tırmanarak çıkınayı diğer balıklar gibi, yüzerek çıkmaya tercih ederler.

Yeni bilmeceniz

Bir tilki bağı girdiği zaman bir ressam görmüş ve resmini yapmıştı. Fakat ressam resmi boyayamadı. Siz gazeteden kesin, uygun gelecek renklerle boyayın ve bize gönderin, en iyi boyamış olanlardan bir kişiye bir kilo çikolata, bir kişiye bir Cengel kitabı ve diğer yüz kişiye de ayrı ayrı güzel hediyeler vereceğiz.

Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür, bilmece cevabını bize gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmece» kelimesini ve bilmecenin gazetedeki çıkışı tarihi yazmalısınız.

Dikkat: Bilmeceler ve bilmece mükâfatları hakkında bir dileğiniz olursa, ayrı bir zarfı gönderiniz. Zarfın üzerine «İdare» kelimesini yazarsınız.

Bayan Gülayın Hizmetçisi

Bayan Gülayın hizmetçisi Nerkiz iyi kızdı amma biraz budalaca idi. Bir gün birlikte kasaba gittikleri zaman Bayan Gülay Nerkize:

— Acaba ne alsak?

Demişti. Nerkiz cevap vermişti:

— Ne alırsak alalım amma bayan evvelki gün bakkalın size verdiği kalp parayı verelim.

Demiş, bunu kasap ta duymuştu. Bayan Gülay, bu halde hem utanmış, hem de canı sıkılmıştı. Öyle ya, bir kere kasap onun kalp parayı kendisine vermek niyetile sokağa çıktığını öğrenmişti. Kalp para gene Bayan Gülayda kalmıştı.

Bir gün de Bayan Gülay, öteberi almış, bunları Nerkize vermişti. Tren biniyorlardı. Bayan Gülay:

— Ben bir gazete alayım, sen oturacağım yere bir şey koy da kimse oturmaz!

Demişti. Nerkiz bayanın sözünü dinlemişti.

Fakat onun, bayanı için ayırdığı yere bir adam gelip oturdu; Nerkiz haber verdi:

— Affedersiniz, oraya bizim bayan oturacak, hem oraya kimse oturmazın diye bir yumurta koymuştum.

Adam, bunu duyar duymaz hızla ayağı kalkmış, kırılan yumurtadan eibisesinin ve oturduğu kanapenin kir içinde kaldığını görmüştü.

Tren memurları Nerkizin bu abdalığı yüzünden Bayan Gülaydan para cezası almışlardı.

Gene bir gün Bayan Gülay Nerkizle birlikte sokağa çıkmış, yumurta, un, şeker almış. Bunlarla pasta hamuru yoğurduktan sonra Nerkize:

— Bu hamuru ateşe koy, on beş dakika sonra bir bıçak sokar, çıkarırsın, eğer bıçağa hamur yapışmazsa pişmiş demektir.

Yarım saat sonra Bayan Gülay kocası ve çocuklarıyla mutfağa girdiği zaman Nerkizi elinde birçok bıçaklarla gördü:

— Ne yapıyorsun Nerkiz?

— Bıçakları temizliyorum bayan, en kirlilerini bile pastaya sokup çıkarınca tertemiz oldular.

Bilmecemizde kazananlar

On beş gün evvelki sayımızın bilmecesinde kazananların isimleri Pazartesi günkü sayımızda çıkacaktır. Bilmece mükâfatlarını İstanbulda bulunanlar Pazartesi ve Perşembe günleri öğleden sonra matbaamızdan alabilirler. Taşrada olanların mükâfatları posta ile gönderilir.

Fil bahçivana yardım ediyor

Bahçivan — Bu kova da delindi.

Bahçivan — Akılma bir şey geldi.

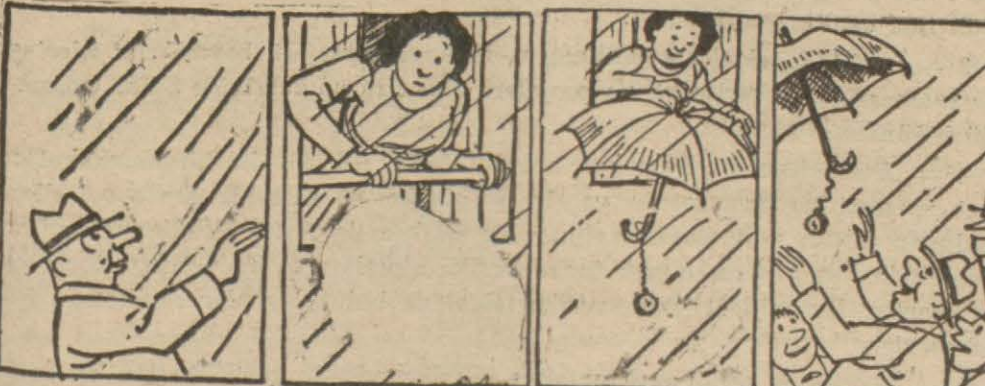

Bahçivan — Ne olur fil bana biraz yardım et te şu bahçeyi sulyalım.

Bahçivan — Fil işimi görürken ben de rahat rahat pipomu içerim.

Şemsiyeyle saati atar mısın?

— Şemsiyemle, saatimi unutmuşum. — Kızım bana şemsiyeyle saati mi atar mısın? — Al baba, atıyorum.

Bir Haftalık RADYO PROGRAMI

Türkiye radyo difüzyon postaları

Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

PAZAR 18-12-938

12,30 Müzik (küçük orkestra), 13,00 Saat ayarı ve haberler, 13,10 Müzik (küçük orkestranın devanı), 13,45 Konuşma (ev kadını saati), 14,00 - 14,30 Türk müziği (tambur, kemençe).
17,30 Müzik (dans saati), 18,30 Saat ayarı ve haberler, 18,40 Türk müziği (incesaz faslı), 19,35 Konuşma (dokuzuncu artırım haftası dolayısıyla Şakir Keserir - İktisad Vekili), 19,55 Türk müziği (zeybek türküleri), 20,25 Müzik (oda müziği - Cümh. Başk. bandosundan).
21,25 Saat ayarı ve para, kambiyo ve toprak mahsulleri borsası, 21,35 Müzik (varyete), 21,55 Konuşma (at yarışları neticeleri), 22,05 Müzik (trumbalar - Pl), 22,30 Müzik (operet parçaları), 22,45 - 23 Son haberler ve yarınki program.

PAZARTESİ 19-12-938

12,30 Müzik (kuartet - Pl), 13,00 Saat ayarı ve haberler, 13,10 - 14 Türk müziği (halk türkülleri - Pl).
18,00 Müzik (eğlence plâkaları), 18,30 Türk müziği (incesaz faslı), 19,15 Saat ayarı ve haberler, 19,25 Müzik (bir solist - Cümh. Başk. Flarm. orkestrasından), 19,45 Konuşma (doktorun saati), 20,00 Türk müziği (Münir Nureddin konseri).
21,00 Saat ayarı ve para, kambiyo ve toprak mahsulleri borsası, 21,15 Müzik (küçük orkestra), 22,15 Konuşma, 22,30 Sinema sesi, 23,30 - 23,45 Son haberler ve yarınki program.

SATI 20-12-938

12,30 Müzik (opera parçaları), 13,00 Saat ayarı ve haberler, 13,10 Türk müziği (türkçe şarkılar), 13,40 - 14 Müzik (Fanfar - Pl).
18,00 Türk müziği (incesaz faslı), 18,45 Konuşma (çocuk İsmi yayma kurumu), 19,00 Müzik (hafif müzik - Pl), 19,15 Saat ayarı ve haberler, 19,25 Müzik (liderler - Pl), 19,40 Temsil (bir dram - bölümün yemisi), 20,00 Müzik (radyo orkestrası - Şef: Hasan Ferid Alınır).
21,00 Saat ayarı ve para, kambiyo ve toprak mahsulleri borsası, 21,10 Türk müziği (halk müzik ve oyun havaları ve muhtelif şarkılar), 22,00 Konuşma (Türkiye postası), 22,15 Müzik (küçük orkestra), 23,15 Müzik (cazband), 23,45 - 24 Son haberler ve yarınki program.

ÇARŞAMBA 21-12-938

12,30 Müzik (İskoç havaları ve lendler - ler), 13,00 Saat ayarı ve haberler, 13,10 - 14 Türk müziği (şarkılar - Pl).
18,30 Türk müziği (incesaz faslı), 19,15 Saat ayarı ve haberler, 19,25 Türk müziği (incesaz faslı devamı), 20,00 Konuşma - 20,15 Müzik (Riyaseticümhur bandosu - Şef: İhsan Küncer).

21,00 Saat ayarı ve para, kambiyo ve toprak mahsulleri borsası, 21,10 Türk müziği (saz eserleri ve şarkılar), 22,00 Konuşma (mizah saati), 22,15 Müzik (küçük orkestra), 23,15 Müzik (hafif uvertürler), 23,45 - 24 Son haberler ve yarınki program.

★

PERSEMBA 22-12-938

12,30 Türk müziği (şarkılar), 13,00 Saat ayarı ve haberler, 13,10 - 14 Müzik (dans plâkaları).

19,30 Türk müziği (incesaz faslı), 18,55 Konuşma (ziraat saati), 19,15 Saat ayarı ve haberler, 19,25 Türk müziği (incesaz faslı devamı), 20,00 Müzik (küçük orkestra gala - sı).

21,00 Saat ayarı ve para, kambiyo ve toprak mahsulleri borsası, 21,10 Temsil (Fatma hanım mahkeme - komedi), 21,30 Türk müziği (şarkılar ve saz eserleri), 22,15 Konuşma, 22,30 Müzik (bir operanın tamamı), 23,45 - 24 Son haberler ve yarınki program.

★

CUMA 23-12-938

12,30 Türk müziği (türkçe şarkılar), 13,00 Saat ayarı ve haberler, 13,10 - 14 Müzik (Riyaseticümhur bandosu - Şef: İhsan Küncer).

18,30 Müzik (cazband), 18,45 Saat ayarı ve haberler, 19,00 Türk müziği (şarkılar ve semaller), 20,00 Müzik (Riyaseticümhur flarmonik orkestrası. Şef: Praetorius).

21,00 Saat ayarı ve para, kambiyo ve toprak mahsulleri borsası, 21,10 Türk müziği (halk havaları), 21,45 Konuşma, (Soor faaliyetleri), 22,00 Müzik (küçük orkestra), 23,10 Müzik (mandolinata), 23,45 - 24 Son haberler ve yarınki program.

★

CUMARTESİ 24-12-938

12,30 Müzik (neşeli plâklar), 14,00 Saat ayarı ve haberler - borsa haberleri, 14,10 Türk müziği (halk türkülleri ve muhtelif şarkılar), 15,00 - 15,30 Müzik (operetler).

17,30 Müzik (dans saati), 18,30 Konuşma (dış politikâ hâdiseleri), 19,00 Türk müziği (halk türkülleri), 19,15 Saat ayarı ve haberler, 19,30 Türk müziği (halk türkülleri devamı), 20,00 Temsil (Toska - yazan - Vik - torien Sardou).

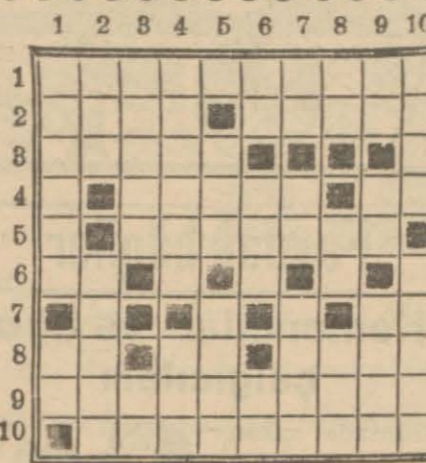
21,00 Saat ayarı ve para, kambiyo ve toprak mahsulleri borsası, 21,10 Türk müziği (incesaz faslı), 22,00 Konuşma (haftalık posta kutusu), 22,15 Müzik (küçük orkestra), 23,15 Müzik (cazband), 23,45 - 24 Son haberler ve yarınki program.

Askerlik işleri:

Tütün beyiye ikramiyesi alanları davet

Eminönü Askerlik Şubesi Başkanlığından: Subemizde mukayyed olup beyiye ikramiyesi almakta olan harb malîlü sübay ve e-ratîle şchid yetimlerinin 939 yılı ikramiyesi tesbit muamelesine 2/1/939 pazartesi gününden itibaren başlanacağından bu kabul kimselerin soy adlarıyla teşkil edilmiş olan nüfus hüviyet cüzdanlarıyla resmi sened ve maas cüzdanı ve malîliyet raporlarıyla birlikte subemiz hesab memurluğuna 28/2/938 tarihine kadar müracaatları ilân olunur.

Günün Bulmacası

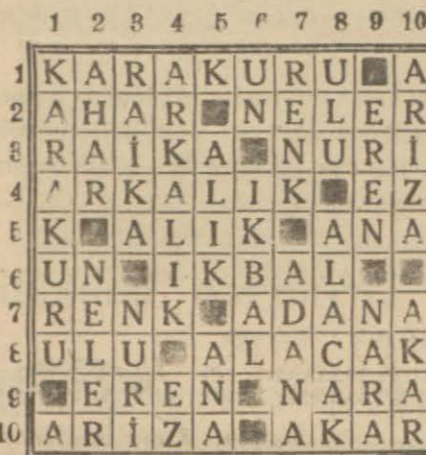

SOLDAN SAĞA:

- 1 - Sefalet.
- 2 - Ekin biçen bıçak - Gidermek.
- 3 - Tarassu' etmek.
- 4 - Bağlık - Dahl.
- 5 - Temaşa.
- 6 - Bir nota.
- 7 - İsim - Çok olmıyan. bir mesele hakkında bir kimseyi tenvir ve ikna etmeğe çalışmak.
- 8 - Aynl şeyl bir kere daha yaptı.
- 9 - Dilmek.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 - İstanbulun meşhur çeşmelerinden biri - Beygir.
- 2 - O yer - Çok nadir.
- 3 - Orta - Sonunda bir «L» olursa saç - sız.
- 4 - İklimler - Bir çaydan bend yaparak husulo getirilen dere.
- 5 - At yavrusu - İkrâm.
- 6 - Mazil şühudî müfred üçüncü şahus lâlîkası - Yakında yağacak olan - Bir nota.
- 7 - Çok olmıyan - Beygir - Dere.
- 8 - Bir nota - Bir nota - Sonunda bir «A» olsaydı iki tarafı kesen bıçak.
- 9 - Vilâyet - Bir nota - Şekersiz.
- 10 - Para torbası - Ziya.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Bir doktorun günlük notlarından

İnsanların suya olan ihtiyaçları: 3

Gerek yemek esnasında ve gerekse yemek haricinde bir çokları akıllarına geldikçe bardak bardak su içerler. Bu katıyen doğru değildir. Yemek esnasında yemeğin sonlarına doğru kısım kısım içmek şarttır. Çünkü su tansiyonu en çok yükselten bir sebeptir. Tansiyonu yüksek olanlar da veyahud istidadi olanların sudan uzak bulunmaları şarttır. Bu gibilerde su ile beraber yenilen fazla tuzlu yemekler en büyük düşmandır.

Hele yaş ilerlemiş olanlarda çok su içmek veyahud onun yerine bardak bardak bira içmek veyahud diğer mayıtları çok miktarda içmek asla caiz değildir. Çünkü su tansiyonu en çok yükselten bir sebeptir. Tansiyonu yüksek olanlar da veyahud istidadi olanların sudan uzak bulunmaları şarttır. Bu gibilerde su ile beraber yenilen fazla tuzlu yemekler en büyük düşmandır.

Hattâ etten ve yumurtadan ve diğer şeylerden bile zararlıdır. Vücut zaten evvelce de söylediğimiz gibi bir çok vasıtalarla vücutu su idhal ediyor. Ayrıca bardak bardak bira, su, hoşaf, limonatalar içmek doğru değildir.

Cevab isteyen okuyucularımızın posta pulu yollamalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Yurtdışı!

Kış gecelerinde misafirlerine kuru üzüm, incir, fındık, Malatya kayısı, Antep fıstığı, badem, ceviz, elma, portakal ikram et.

Ulusal Ekonomi ve Artırma Kurumu

HAZIM GİŞESİ

Yılbaşı biletlelerinizi Hazımın gişesinden alınız. Beyoğlu, Parmakkapı durağı karşısındadır. Mütevazı bir dükkündür. Hemen oraya koşun. Çünkü talih sizi orada bekliyor.

Malatyalı

FAHRİ ALMANYADA

Polidor Şirketinin Berlin merkezindeki salonlarında yeni icad edilen ses alıcı makineler vasıtasile

POLYDOR

Plâklarına muvaffakiyetle okuduğu plâkları müşterilerimize tavsiye ederiz.

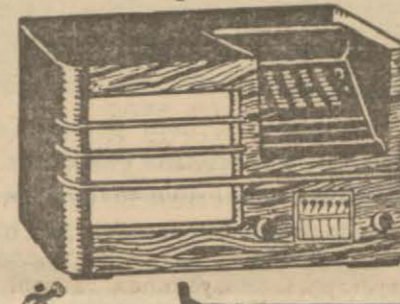
8043 Bağırm açık Bahçeye indimki || 8044 Kayalar gölgelendi Sarı kordela

8045 Ay doğdu batmadım (Şeyh Ahmet filminden) Giyer fistan atlas (Ali Baba filminden)

Satış Deposu: VAHA ÜTÜCİYAN Sultan Hamam Camcıbaşı han

Yeni seneyle şenlik ile girin!

1939

AGA

Satış yeri:

İstanbul, Sultan Hamam Hamdi B. Geçidi, 48 - 50

SÜMER BANK

Karabük Demir ve Çelik fabrikalarından:

Fabrikamız için lazım olan 40,000 ton kireç taşının İrmak - Filyos hattı üzerinde Balıksık istasyonu yakınından ihracı ve Balıksıkta vagona tahmili bir müteahhide ihale edilecektir. İsteklilerin tafsilatı öğrenmek ve şartnameyi almak üzere 20.12.938 tarihinden evvel Karabük Bürosu Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

HACI BEKİR ŞEKERLERİNİ

150 senedir taklid edemediler, edemiyorlar edemeyecekler...

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş

1 - Adanada Seyhan nehri üzerinde yapılacak regülâtör inşaatı, keşif bedeli 2.400.000 lıradır.

2 - Eksiltme 4/İkincikânun/939 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 15 de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacak.

3 - İstekliler, eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri 50 lıra mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.

4 - Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 85.750 liralık muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan bütün vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 - İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. 4358 7571

Halk Maskeleri Satışı Türkiye Kızılay

Cemiyeti Umumi Merkezinden:

Cemiyetimiz tarafından sayın halkımızı zehirli gazlerden korumak için yaptırılan halk maskeleri 1/12/938 tarihinden itibaren satışa arz edilmiştir.

Kâfi malûmatı havi prospektüslerle birlikte ayrı ayrı kutular içinde bulunan bu maskelerden edinmek isteyenlerin Ankarada Umumi Merkezimize, İstanbulda Yenipostane civarında Kızılay hanında depomuz direk - törlüğüne müracaatları rica olunur.

Yukarıda yazılı satış yerlerinden perakende veya toptan ya bizzat müracaat ederek satın almak isteyenlere veya memleketimizin herhangi bir yerinden parasını göndermek suretile sipariş yapacaklara ambalaj ve posta masarifi Cemiyetimize aid olmak üzere beher maske altı liraya verilir.

DENİZBANK

GEMİ DOKTORU ALINACAK

Seferde infak ve işesi gemiden temin edil ek üzere 125 lira fiiretle dört gemi doktorluğu için istekli olanların Denizbank Baş doktorluğuna sür'atle müracaatları.

SATILIK ÇİMENTO ÇUVALLARI

Haydar hanındaki mağazamızda bulunan on bin adet boş çimento çuvalı 22/12/938 saat on beşte Tophane Deniz hanındaki Materyel şubemizde pazarlıkla satılacaktır. İstekliler şeraiti öğrenmek üzere hergün ve pazarlığı görmek üzere de yukarıda yazılı gün ve saatte mezkûr şubeye müracaat etmelidirler.

ŞOKOLAKSİN

Bir adedi müleyyin - İki adedi müşhildir.

En muannid kabızlarda bile tesiri kat'i, lezzeti gayet lâtif rakipsiz müleyyin, müşhil çikolatasıdır. 8 adedi 20 Kr. Eczanelerden arayınız.

İktisad Vekili dün Halk Sandığını açtı ve akşam Ankaraya döndü

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Sandığın açılış töreninde vali muavini Hüdaî Karataban, bütün iktisadi mehafil erkânı ve bankalar müdürleri hazır bulunmuşlardır.

İktisad Vekili saat 11,20 de Sandığa gelmiş ve Sandığı gezdikten sonra müdiriyet odasında bir müddet meşgul olmuş ve bu arada gazetecilerle görüşmüştür. Bundan sonra alt salona inilmiş ve burada Halk Bankası umum müdürü Ata Evrim tarafından bir nutuk söylenmiştir. Banka umum müdürü nutkunda Halk Bankasının kurulduktan sonraki faaliyetini ve yapılacak işleri anlatmış ve bu arada şunları söylemiştir:

— 5 Eyiüde faaliyete geçen Ankara Halk Sandığının bugüne kadar geçen kısa müddet içindeki mesaisi hakkında bir fikir verebilmek için bugüne kadar 795 müşteriye 141,400 lira iskonto ettiğini ifade etmek isterim. Bu 795 yurddaş vassatı olarak Sandıktan ikiser yüz lira yardım görebilmişlerdir. Son günlerde şimali Anadoluda pahası biçilmez bir tetkik seyahati yapan aziz Millî Şefimiz İnönü yurddaşların şehirlerde ve kasabalarda küçük krediyi olan ihtiyaçlarını bildirmiş bulunmaları, müessesemize düşen vazifelerin bir an evvel başarılması lüzumunu işaret eden gayret verici sesler olmuştur.

Halk Bankası umum müdürü büyükelimizimize minnet ve şükranlarını ifade ederek sözlerini bitirmiştir.

İktisad Vekilinin nutku

Bundan sonra İktisad Vekili Şakir Kesbir şu nutku vermiştir:

Muhterem arkadaşlar, Devletimizin, devandığı esas vazifelerden biri halkı olmalıdır. Refahımız, halk için çalışmayı en baş vazifelerinden saymaktır. Cumhuriyet hükümetleri daima halka hizmet etmek ve faydalı işler görmekle müteahhirdir. Cumhuriyet bu yüksek prensiplere uyarak vüde getirdiği savırsız eserler arasında bunları bir yenisini ilâve etmiş oluyorum. Vakıf bu eser mütevazı bir halde dir. Görünüşü 250,000 lira sermayeli bir kredi müessesesi olmaktan ibarettir. Fakat hakikatte mahiyeti bu görünüşten daha şumulüdür. İstihdaf eylediği maksad itibarıyla memleketin muhtelif bölümlerinde çalışan büyük bir kısım vatandaşların kredi ihtiyaçlarını temin etmek gibi bir vazife üzerine almış olan hususî kredi teşkilâtının bir uzvudur.

Millî ekonomi hayatında kredinin ehemmiyetini herimiz biliyoruz. Cumhuriyet aldığı kanunî tedbirlerle ve doğrudan doğruya kurduğu ve yahud himaye eylediği millî kredi müesseseleriyle bu büyük ihtivacı geniş mikyasla temin etmeğe çalışmıştır.

Daha ucuz, daha kolay

Memleketimizin istihsal, mübadele ve tevzi gibi muhtelif iktisadi sahalarında iş gören vatandaşlar kredi ihtiyaçlarını eskive nazaran daha ucuz ve daha kolay şartlar dahilinde temin etmektedirler. Yalnız bunlar arasında küçük san'at ve ticaret işleriyle uğraşan ve küçük krediyi muhtac olan bir kısım vatandaşlarımız bu kolaylıklardan dışları kadar istifade edemiyorlardı. Vakıf memleketin muhtelif yerlerinde kendini hissettiren bu ihtivacı tatmin için bazı kredi müesseseleri kurulmuştur. Fakat bunlar menahi azlığı ve murakabe kıfayetsizliği gibi sebeplerle tam muvaffak olmuş değillerdir.

Acık kalan bu ihtivacın karşılığını yerine getirmek üzere Cumhuriyet tedbir aramış ve 1933 senesinde kabul edilen bir kanunla halk bankası ve halk sandıkları teskiline karar verilmiştir. Bu kanuna göre memleketin bu nevi iş sahalarında halk sandıkları tesis olunacak ve buna ana banka vazifesini görmek üzere bir halk bankası kurulacaktır.

Birek işler arasında bu kanunun tatbiki bu yıla kadar kabul olamamıştır. Bu senenin başında ayında Halk Bankasının Ankara tesisi mümkün olabildi.

Halk sandıklarını kurmak ve onları vakkında takib ve murakabe etmek vazifesini mukellef olan Halk Bankası ilk faaliyet eserleri olarak da Ankarada bir sandık teşkil etmiştir. Bugün, gene bankanın ikinci faaliyetleri eseri olarak İstanbul halk sandığını açıyoruz.

Küçük esnaf için

Herüz savısı ikiden ibaret olan halk sandıkları tedricen geniş bir kredi sebekesi halinde memleketin her tarafına yayılacaktır. Bu müesseseler, küçük san'at ve ticaretle uğraşan vatandaşlara, küçük esnafa, sıkıntılan kurtulmak için az, fakat, kendileri için büyük sayılabilecek kredi bekleyen halka, müracaatlarında daima yardım elini uzatacaklardır.

İstanbul halk sandığı, hazinenin yardımı ile Ziraat Bankası, İstanbul vilâyeti idareli hususiyesi, İstanbul belediyesi, İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası tarafından tesis edilmiş bulunuyor.

Halk Bankasını, ikinci sandığını açmağa

muvaffak olduğundan dolayı takdir ve huzurunuzda müdürüne tebriklerimi beyan ederken, böyle hayırlı bir işte Halk Bankasına yardımında bulunmuş olan Ziraat Bankası, İstanbul vilâyeti idareli hususiyesine, İstanbul belediyesine ve Ticaret Odasına ayrıca memnuniyet ve teşekkürlerimi bildiririm.

Muhterem Başvekilim Celâl Bayar, bu kredi teşkilâtına atfettikleri büyük ehemmiyetin bir ifadesi olarak kendileri bizzat bu açılışa riyaset etmeği taslim etmişlerdir. Fakat fazla meşgulliyetleri buna imkân veremeyeceği için emirlerle bu vazifeyi benimz ifa etmiş oluyorum.

Atatürk devrinin her sahada olduğu gibi millî ekonomide de bize kazandırdığı feyizleri bu münasebette derin bir minnetle anarak bu feyizleri temin eden ve artıracak olan Büyük Reîslecinburumuz İsmet İnönü'ne sonsuz saygı ve bağlılık hislerimiz içerisinde, deruhde ettiği vazifeyi başarması temennisiyle İstanbul halk sandığını açar ve sandıkla münasebette bulunarak vatandaşların da dalma faydalı neticeleri almalarını temenni ederim.

İlk muamele

İktisad Vekilinin nutkundan sonra doküma ve yazmaclar kooperatifi reisi Yahya, küçük esnafın hislerine tercüman olarak büyüklerimiz ve Vekile şükranlarını bildirmiştir. Merasim bitmesinden sonra İktisad Vekili Şakir Kesbir bizzat sandığa on liralık bir mevduatta bulunarak ilk muamele yapılmıştır.

Bundan sonra davetliler sandığın üst salonunda hazırlanan büfede izaz olunmuşlardır.

Halk sandığı açılış töreninden sonra derhal banka muamelelerine başlamıştır. Esnaf cemiyetlerinin birçoğu sandığa mevduatta bulunarak hesabı cariler açmışlardır. İlk hesabı cariyi meadeli san'atkarlar cemiyeti açmış, bundan sonra doküma ve yazmaclar kooperatifi namına sandığa 500 lira yatırılmıştır.

Vekil'in tetkikleri

İktisad Vekili, Toprak Mahsulleri Ofisi Umum Müdürlüğünde tetkikler yapmış şehrimizde devam etmekte olan Türk - Yugoslav afyon satış anlaşması müzakereleri etrafında alâkadarlardan izahat almıştır.

Ankaraya avdet

Şakir Kesbir, saat 16 da Türkofis İstanbul şubesine gelmiş, Ofis ve diğer iktisadi müesseseler erkânile görüşmüş ve saat 18.30 da Haydarpaşaya geçerek 19.10 da kalkan ekspresle Ankaraya hareket etmiştir. Vekil, Haydarpaşa istasyonunda İktisad muhafize mensubı birek zevat tarafından uğurlanmıştır.

Vekil'in beyanatı

Dün öğleden evvel halk sandığında gazetecileri kabul eden İktisad Vekili, şu beyanatta bulunmuştur:

— Halk sandığının açılış töreninde bulunmak üzere bu sabah Ankaradan geldim. Bucün öğleden evvel Deniz Ticaret Müdürlüğü ve Denizbank şubesinde bazı tetkikler yaptım. Akşama kadar Vekâlete bazı diğer dâirelerimizde de meşgul olacağım.

Halk sandığı İstanbul şubelerini açmakla hemserilerinin kredi ihtiyacına bugün tekrar yardım edebilecek bir müessese kurmuş oluyorum.

Türk ticaret ve san'at işleriyle uğraşan sayıları pek çok vatandaşların küçük kredi ihtiyaçlarını kolay ve ucuz bir şekilde temin etmek gibi hem iktisadi ve hem insani bir vazife ifası üzerine efan bu yeni müesseseye şahiri halindeki nevakısa rağmen hakikatte büyük ve kıymetli bir hizmet deruhde etmektedir. Bu müessesenin vatandaşlara hizmet yolunda hepimiz muvaffakiyetlerini temenni etmeliyiz.

Newyork sergisini ve pamuk ipliği buhranı

Vekil, bu sırada kendisinden Newyork sergisine iştirakimiz işlerinin ağır ilerlemekte olduğu ve piyasada pamuk ipliği buhranı bulunduğu hakkında deveran eden sayıyalar hakkında malûmat rica eden gazetecilere şunları söylemiştir:

— Bilyorsunuz ki, Newyork sergisine iştirakimiz işleri bir komisyon meşgul bulunmaktadır. Bu komisyonunda çalışan arkadaşlar böyle bir teahhurdan endişe göstermiyorlar. Sergiye iştirak için bütün elimizle ve varlarımızla hazırlanmaktayız. Newyork sergisinde Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin ve Türk milletinin medeni âlemdaki mevkil ve şerefli mütenasib bir şekilde temsil edileceğimize şüphe edilmemek lâzımdır.

Pamuk ipliği buhranı ise mevzî bir iştir. Simer Bank bu hususta icab eden tedbirleri almıştır.

Denizbank kursunda bulunan 11 çırağın hizmetine nihayet verildi

Denizbank İdaresi; fabrika ve havuzlarda yeni elemanlar yetiştirmek gayesiyle bir çırak kursu açmıştır. Bu kurslara devam eden çıraklardan on bir kişinin mütemediyen talimatname ahkâmına mugayir hareket ettikleri, derslerine çalışmadıkları ve kendilerine yapılan müteaddid ihtarlara rağmen hallerinde bir değişiklik olmadığı görülmüş ve bunlar disiplin divanı kararile kurstan ihraç olunmuşlardır.

Ukranyanın muhtariyeti

Gran Dük Vladimir bu mak-satla Berline gidiyormuş

Paris 16 (Hususî) — Eski Çarlık hanedanının en kıdemli azası Gran Dük Vladimir, yakında Berline gidecektir.

Bazı mahfellerde, Gran Dükün bu seyahatinin Ukranya meselesine alâka dar olduğu söylenmektedir.

Aynı mahfellerde göre Gran Dük Vladimir, Almanyanın yardımı ile müstakil bir Ukranya vücude getirerek, kendisi de bu yeni devletin başına geçecek tir. Yeni devlet Almanyanın himayesi altında bulunacaktır.

Diğer taraftan Berlin membalarna göre, Gran Dükün seyahati tamamen hususî mahiyettedir. Gran Dük Berlinde bulunan kızkardeşini ziyaret edecektir.

İspanya tahtına tekrar eski Kral getiriliyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

tuf bir kanun projesini nazırlar meclisine tevdi etmiştir.

Nazırlar meclisinin tasvib eylediği bu kanun mucibinde sabık krala İspanyol vatandaşlığı sıfatının verdiği bütün haklar tanınmakta ve müessesan meclisi halinde toplanan Kortese'nin kararından evvel ve sonra alınmış bütün tedbirler de kaldırılarak sabık krala bütün malları geri verilmektedir.

Katalonyada 200 kişi idama mahkûm edildi

Londra 16 (Hususî) — Barselondan bildirildiğine göre Katalonyada geniş bir casusluk teşkilâtı meydana çıkarılmıştır.

Teşkilâta mensub yüzlerce kişi tevkif edilmiştir. Mevkuflardan iki yüzü ölümlü, diğer iki yüzü de yirmişer sene ağır hapis cezasına mahkûm edilmişlerdir.

Atatürkle 24 sene

(Baştarafı 8 inci sayfa)

na büyük bir gurur vermeli idi. Fakat öyle olmadı.

Zübeyde Hanımefendi, yerinden kalktı. Atatürkün elini, ellerinin içine aldı, dudaklarına doğru götürüyor idi!

Atatürk: — Ne yapıyorsun anne, dedi, elini çekmek istedi.

Zübeyde Hanımefendi, kat'i bir sükunetle cevap verdi:

— Ben, senin ananım. Elimi öpmekle bana karşı olan vazifeni yapıyorsun! Fakat, sen, vatani kurtaran adamsın. Ben de senin elini öpmekle vatandaşlık vazifemi yapıyorum!

Büyük Türk anasının bu hareketini ne zaman hatırlasam gözlerim yaşarır, onun aziz hatırası önünde bir kat daha hürmet ve meclûbiyet duyuyum.

Bu ilk telâki sayesinde gerek onu, gerekse oğlunu, her ikisinin büyüklüğünü daha yakından tanımış idim!

(Arkası var)

Lehistanda soğuk dalgası

Varşova 16 (A.A.) — Polonyada bir soğuk dalgası hüküm sürmektedir. Bu sabah Varşovada hararet derecesi sıfır altında 15 idi.

ERTUĞRUL SADI TEK TİYATROSU

Taksiminde bu gece ve yarın gündüz 16 da

(SEKİZİNCİ)

komedi 4 perde

Yakında: Büyük müll bir eser

İnsan Mâbut

TURAN TİYATROSU

Bu akşam Neşit ve arkadaşları

okuyucu Semihâ,

Mezey varyetesi

YALOVA ŞARKISI

HALK OPERETİ

Bugün S. 15 ve akşam

S. 9 da

— İÇİÇE, Büyük operet

Reji: R. Rıza

Müzik: S. Asal

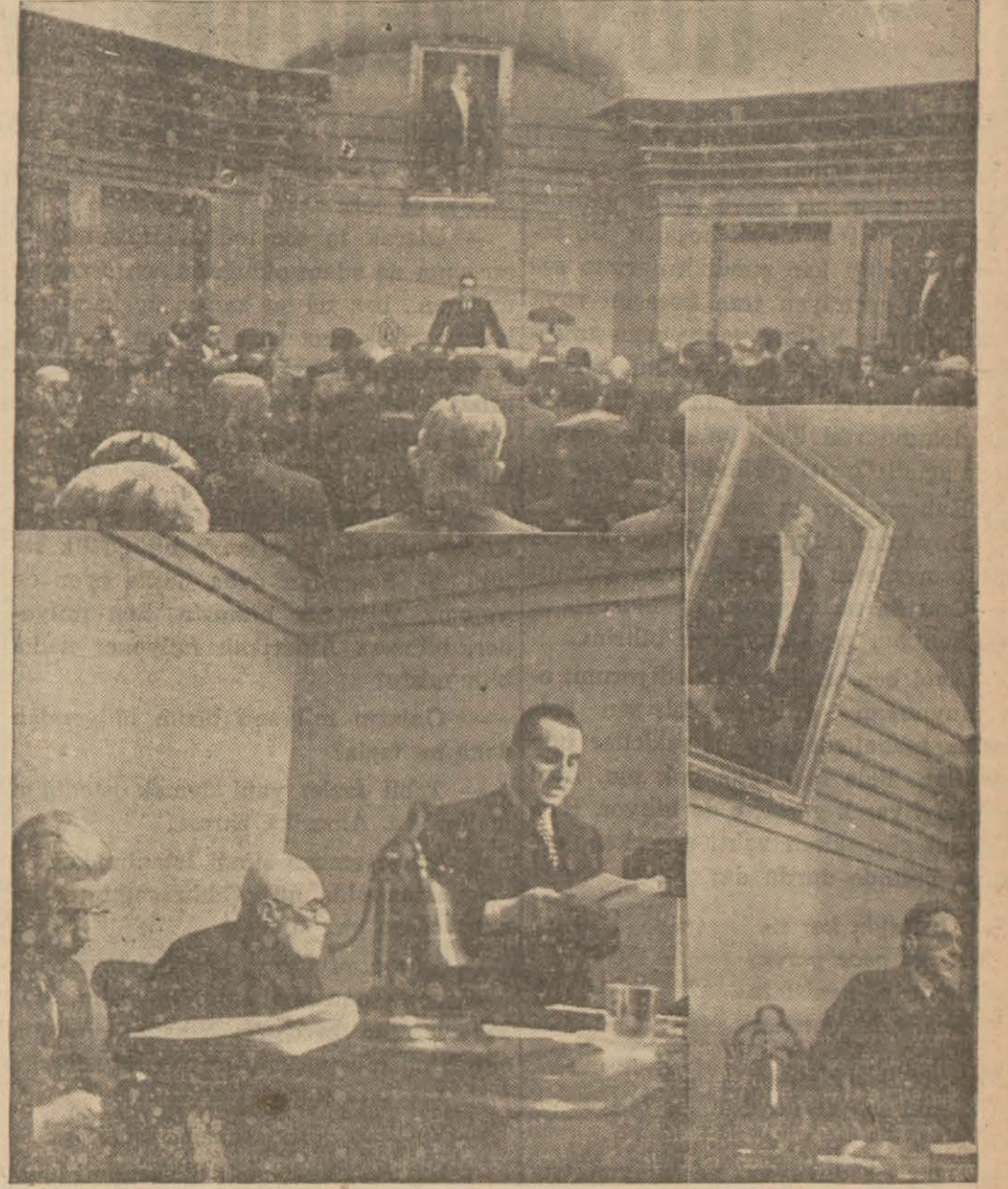
Yazan: Y. Süruri

Büyük Macar balası

Yurddaş! Her Türk yerli mal kullanmak savaşında gönüllü bir propagandacı olmalıdır.

Ulusal Ekonomi ve Artırma Kurumu

Halk Partisi Ankara vilâyet kongresi

Cumhuriyet Halk Partisi Ankara vilâyet kongresinin dün açıldığını ve encümenlerin çalışmalarına başladıklarını dün yazmıştık. Yukarıdaki resimler kongrenin umumî heyetini, nutuk söylerken vali Nevzad Tandoğanı ve kongre sekreteri Mevdi Saymanı göstermektedir.

Boğaziçi balıkları yüzünden çıkan dava

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

duğunu yazmıştık. Gaz gemisinden çıkan gazlar deniz üzerinde bir kaç gündüneri büyük bir yer kaplamış, bazı künseler tenekelerle denizden gaz toplamışlardır.

Gemiden çıkan gazlar denizdeki balıklara da sirayet etmiş; balıklar tarafından balıkların, gaz kokusundan yenilmesine imkân olmadığı görülerek tekrar denize dökülmüştür. Boğazın gaz kokulu balıkları piyasada para etmediğinden ve kimse tarafından alınmadığından balıklar zarar etmeğe başlamıştır. Bunun üzerine Boğaziçinin balıkları birleşerek denizi gaza bulayan Panama bandıralı Beme gaz gemisi aleyhine üç yüz bin liralık bir zarar ve ziyân protestosu çekmişlerdir. Boğaziçindeki dalyan, gırgır, ırıp sahibleri bu protestoya imza atmışlardır. Hasara uğruyan ve İtalyan bandıralı gemi aleyhine zarar ve ziyân davası ikame eden Beme gaz gemisi sahipleri nin bu protestoyu ne şekilde karşılayacakları anlaşılacakla beraber, eğer mahkeme balıkların zarar ve ziyân talebini yerinde bulursa, her iki cebebi gemisi arasında cereyan eden muhakeme esnasında balıkların ziyânlarını hangî taraftan alacakları tesbit olunacaktır.

Kırşehir ve havalisinde yeniden zelzeleler oldu

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Ankara 16 (A.A.) — Bugün saat 13/4 de şehrimizde bir yer sarsıntısı hissedilmiştir.

Meteoroloji işleri U. müdürlüğünün bize verdiği malûmata göre, Kırşehir ve havalisinde de aynı saatte 1 saniye devam eden ve şarkan gelen şiddetli bir zelzele olmuş, Kırşehir, Avanus, Mucur, Çiçekdağı ilçelerinde binalarda çatlaklar zayıyat gelmiştir.

Kırşehir civarındaki Sofular, Akpınar, Tursunburnu, köylerindeki binalarda da ehemmiyetli çatlaklar ve bazı duvarlarda çöküntüler olmuştur. İnsanca zayıyat yoktur.

Yer sarsıntısı Kayseri, Sivas, Konyada hafif, Yozgadda oldukça şiddetli olarak hissedilmiştir.

Rasadhanenin tebliği

İstanbul, 16 (A.A.) — Kandilli rasadhanesinden bildirilmiştir:

Bugün saat 13 ü 4 dakika 17 saniye geçe orta şiddette bir zelzele kaydedilmiştir. Merkez üstünün şark istikametine ve İstanbula 410 kilometre mesafede bulunduğu tahmin edilmektedir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Pertev), Alemdarda: (Egref Neşit), Beyazıdda: (Cemil), Samatya'da: (Rıdvan), Eminönünde: (Bensan), Eyübdde: (Hikmet Atılamaz), Ferde: (Hüsameddin), Şehremininde: (Hamdi), Şehzadebaşında: (Üniversite), Karagümrükte: (Fuad), Küçükpazarda: (Hulusi), Bakırköyünde: (İstapan).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde: (Dellasuda), Tepebaşında: (Kinyoli), Karaköyde: (Hüseyin Hüsnü), İstiklâl caddesinde: (Limonciyan), Pangaltıda: (Nargileciyan), Beşiktaşta: (Nail Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:

Üsküdar'da: (Ahmediye), Sarıyerde: (Nuri), Kadıköyünde: (Büyük, Üçler), Büyükdada: (Şinasi Rıza), Heybelide: (Tanaş).

ŞEHİR TİYATRO U

Tepebaşı Dram Kısmı

Akşam S. 20,30 da

Vindsorun Şen Kadınları

İstiklâl caddes Komedî kısmı

Akşam S. 20, 0 da

Dama Çıkmış Bir Güzel

"Son Posta,"nın Hikâyesi

HÜSAMEDDİN AMCA

Çeviren : İsmet Hulûsi

Bay Necati Giler, aynanın karşısına geçti. Karısının bir cezve içinde getirdiği sıcak suyu traş tasına boşalttı. Üç se-ne evvel aldığı için şimdi kullarının sayısını otuzu geçmeyen traş fırçasını suya daldırıp yarım kalıbın yarısını çamaşır sabununa sürdükten sonra yüzünü sabunladı. Usturayı bel kayışında bile; şakağına dokundurdu. Tam bu sırada odanın kapısı açıldı; karısı göründü:

— Haberin var mı ayol!
— Duydum, duyduğum, bizim karşıkı evde oturanların gelinleri evden kaçmış.
— Onu da mı duydun?
— Ben her şeyi duyurum, bilirim..
— Ayol ben seninle alay ediyorum; onu duymayan dünyada bir sen kalmıştın.. mahalleden geçen eskiciler bile duydular.. hele o niyetçi yok mu, hani beyit söylüyor geç, o da biliyor. Hat-lâ geçen gün ikindi vakti geçerken; evlerinin önünde durdu da:

«Ali Beyin karısı»
«Kaçtı gece yarısı»
«Diliyorum yenisinin»
«Başınadır darısı.»

Diye beyit söyledi.
— Sanki sen ne duydun, ne biliyorsun da..

— Daha ne duyayım, ne bileyim.. senin amcam yok mu?
— Benim amcam var, ne olacak. Nerede olduğunu bir bilesem.
— Bir bilsen ne olurdu?
— Ne olurdu da söz mü, milyon sahibi olurduk. Benim amcam senin kokoz amcalarının cinsinden değil.. milyon.. milyon.. Anladın mı?

— Anladım.. sana ne faydası dokunur.
— Bir görsem.. hiç olmazsa elinden bin lira, iki bin lira, üç bin lira da almaz değilim ya!
— Üç bin lira mı dedin?
— Az mı, bu para gerçi amcam için pek az bir şey.. beş bin lira da alırım ya.. o zaman, kendime güzel bir ev yaptırır, bu kira evinden çıkarırım. Hem hepsi bu kadar da değil, kendime güzel bir elbise, bir palto da yaptırırım.. artık o zaman sana da bir kürk manto alırım.

— Ya... Demek amcamı görürsen bütün bunlar olacak.
— Olacak ta söz mü?... Hüsameddin amcamın ne adam olduğunu sen o zaman anlarsın.. ben na şu kadar, üç karış çıktım. O koskocaman adamdı, o zaman komisyonculuk yapardı. Gene paralı insandı. Fakat şimdi.

— Paralı olduğunu nereden öğrenmiştin.
— Babamın sağlığında, babama mektuplar gelirdi. Amerikada bir çiftlik sahibi idi. Sonradan daha başka işler de yapmış, milyoner olmuştu. Sen milyoner, bilhassa Amerikalı milyoner nedir bilir misin?

— Onların milyonu bizim milyondan daha mı fazla?
— Tabii fazla, yani demek istediğim malûm ya. Amerika parası..

— İşte o amcam şimdi İstanbulda.
— İstanbulda mı? Çıldıracağız; saks etmiyorsun ya..

— Şaka etmiyorum.. işte gazeteye bak.. «Amerikadan henüz geldim, adım Hüsameddindir. kardeşim Nihadın bir oğlu olduğunu bilirim, onu arıyorum, adresi.»

— Aman adrese dikkat et!
— Yeşilköy. Fırın sokağı.. No. 73..

— Haydi kadın, haydi karıcığım, haydi canım.. çabuk çabuk giyin.. heñ en iyi elbiselerini giy.. amcam ayıblamasın.. dur ben de giyineyim.. hemen bir otomobile atlarız.

— Otomobile mi atlarız, otomobile mi gideceğiz.
— Milyoner amcaya giderken de trenle binilmez ya.. haydi, diyorum.. ne duruyorsun?

— Karı kıca evlerinden çıktılar.. bir taksiye atladılar. Taksi yavaşladıkça Bay Necati Giler şoföre bağırdı:
— Hızlı, daha hızlı.
Fırın sokağına geldiler. Büyük köşklere bakıyorlar, bahçe kapılarındaki numaraları okuyorlardı:

— 65, 67, 69, 71, işte bu köşk olacak. 75..
— Peki amma yetmiş üç nerede?

Şoför bakındı:
— Burası!
İki köşk arasına sıkışmış bir kulübeyi gösteriyordu.

— Bir yanlışlık..
— Acaba yanlış sokağa mı girdik?
— Hele bir bakalım.
Bay Necatinin titriyen elleri kapıya dokundu.

«Tak tak..»
— Kim o?
— Burada kim oturuyor.
— Ne olacak. Ben oturuyorum.
— Sen kimsin, adını söyle..
— Hüsameddin.

Kapı açıldı, eski püskü elbise!; saç sakalına karışmış bir ihtiyar göründü.
— Sey. Hüsameddin amca siz misiniz?
— Benim yeğenim sensin ha, Nihadın oğlu, ne kadar da büyümüşün. Sey.. ne iyi ettin de beni aradın. Eğer bugün gelmeseydin halim çok fena idi. Amerikada ifiâs ettikten sonra, buraya gelmiştim. Birkaç kuruşum da bitti. İki gündür ağzıma yiyecek koymadım.

Necati Gilerle, karısı baktılar. Necati Giler elini pantolonunun cebine soktu. Bir gümüş lira çıkardı. İhtiyara uzattı ve otomobile doğru yürüdü. Karısı onu tak'k etti. İhtiyar bir şeyler söylüyordu amma onlar duymadılar:

— Şoför çabuk yürü..
Bir müddet her ikisi de konuşmadılar. Necati Giler neden sonra karısına döndü:
— Bu ay biraz daha idareli davranmalıyız.

— Evet.. otomobil parası; üstelik bir de lira!
— Amma gene ucuz kurtulduk. Kendimiz gitmeyip te, mektupla adresimizi bildirseydik.

— Haklı var!
YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Hepsi şifa n' yetine
Yazan: A. Çehov
Çeviren: H. Alaz

Buz makinesi alınacaktır:

Fethiye Belediyesince günde bin kilo istihsal edilebilecek kudrette ve 231/400 voltluk üç safhalı mütenavip cereyanlı, bilezikli Rejistanlı Elektromotörle işler buz makinesi alınacaktır. Taliblerin mezkûr belediyeye teklifte bulunmaları ve tekliflerine makinelere hususî ve fennî evsafını resim ve fotoğraflarını ilâştirmeleri. (9088)

Bursa Nafia Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konan iş: Karaçabey harasında Grom hastanesinin ikmal ve ilâve inşaatı olup 20,337 lira 56 kuruşluk esas keşfinden 15,000 liralık miktardır.
2 — Muhammen keşif bedeli üzerinden yapılacak tenzilat nisbeti vahid fiatlardan her birerlerine ayrı ayrı teşmil edilerek bulunacak miktar bu eksiltmenin keşif bedelidir.

3 — Bu işe aid keşif, metraj, proje, fenni, umumi fenni, kapalı zarf usulile eksiltme, yapı işleri fenni ve Bayındırlık işleri genel şartnameleri ile mukavele projesinden ibaret evrakı nafia daairesinde görebilecekleri gibi arzu edenler 75 kuruş mukabilinde birer örneklerini alabilirler.

4 — Eksiltme 5/1/939 Perşembe günü saat 16 da Bursa Nafia Müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1125 lira muvakkat teminat vermeleri, üçüncü maddede yazılı evrakı kabul ve imza etmeleri ve bu inşaatı yapabileceklerine dair ehliyet vesikası (bu vesika eksiltme yapılacaklarından en az sekiz gün evvel bir istida ile vilâyet makamına müracaat edilerek alınacaktır.) Talibler şirket halinde iseler 2490 sayılı kanunun üçüncü maddesinin A, B fıkralarında yazılı ve 938 yılı Ticaret Odası belgesini göstermeleri lâzımdır.

6 — İsteklilerin, dış zarfı mühür mumu ile iyi kapatılmış teklif mektuplarını 5/1/939 Perşembe günü saat on beşe kadar komisyon reisliğine makbuz bu-kâtilinde vermeleri icab eder.

Postada vukubulacak gecikmeler kabul edilmez. (9061)

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 60.000 lira olan Avrupa hattı lokomotiflerine aid yedek ek-sam 6/Şubat/1939 Pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 4250 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 300 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (9164)

İfakat hanım, bir şey söylemek istiyen fakat buna bir türlü nefsinde cür-

et bulamayan bir insan vaziyetinde idi. Oturduğu yerde yutkunuyor, sıkılıyor, içini çekiyor, sağa sola sallanıyordu. Kocasının:

— Yatacaksan, gel yat. Orada kumav gibi oturmanın mânâsı yok!

Demesi üzerine, kalktı. Entarisinin düğmelerini çözdü, durdu.

— Ne duruyorsun?
İçini tazyik eden derdi dökecek, dilini yakan sırrı ifşa edecekti. Artık tahammülü kalmamıştı. Kısık bir sesle:

— Efendî! dedi.
— Ne var?

— Ben.. günahkârim.
Gurabî efendî anlamamazlıktan geldi.

— Hepimiz, Allahın günahkâr kullarıyız.

— Benimkisi öyle değil. Ben sana karşı âsîlik ettim.. hainlik ettim.

— Haydi, yat, uyu! Bunun hesabını sonra. İstanbulla hayırlısıyla dönelim, orada görürüz.

Kadın ısrar ediyordu.
— Zaten ben de hesab verecek değilim. Buna hiç mecalim yok. Ancak, senin affını dilevorum.

— İstanbulda görüşürüz dedim a!
— Sade şunu bil ki, pirüpakim.

— İyi ya, işte? Sana benim bir şey sorduğum var mı?
— Bu gece pek zavallıyım ben. İçim yanıyor. Beni affedip de bağına basmazsan, elimden her türlü fenalık gelir.

Gurabî efendî başını iki tarafa salladı:
— Fesüphana!!ah! Haydi yat, uyu diyorum sana! Buraya, gece vakti rahat ve huzurumu selbetmeye mi geldin?

SON POSTANIN EDEBİ ROMANI
GURABİ EFENDİ AVRUPADA
YAZAN: Ercümen Ekrem Tatu

Birdenbire, kocasını, kendini yere attı, kocasının ayaklarına kapandı; hiçkırâ hiçkırâ ağlamağa, yalvarmağa koyuldu. Gurabî efendî, önünde serili duran bu insan enkazına merhametli bir nazarla baktı.

—Yahu! Neye böyle yapıyorsun? Sana ben ağzı açmadım, bir kuru sitemde dahi bulunmadım. Başıma gelen her şeyin müsebbibi biz-zat ben, kendim olduğuma çoktan hükmettim. Senin gibi saç uzun, akli kısa, altmış küsur yıllık ömrünü kafes arkasında, kapkara cehalet içerisinde geçirmiş bir mahiûku, birdenbire azad eder, başka bir âleme götürür ve kendi havasına koyuverirsen elbette böyle olur. Ben bunu idrak edemiyordum değilim. Allahın ki yaşını, başını almışsın da, senin atıldığın âlem seni istemiyor. Yoksa, genç ve güzel olmuş olsaydın, bugün sefahat ve sefalet gayyâsının tâ dibine kadar yuvarlanmıştın. Anladın mı? Kabahat sende değil, ben olacak tereste. Sen, arkasından bağteten itilip de zorla çirkefe yuvarlanan adam gibisin. Bir güne sun'u taksirin yok. Binaen alâzâlik şimdi, şu anda ihtiyar eylediğin harekâta mahal yoktur. Bunlar,

câlî ise mâyup, hakikî ise gene de nâmerguptur. Kalk.. ve soyun, yat!
Hâlâ yerlerde sürünen kadına yarıdım etti; kaldırdı. O esnada, yatağın bağı ucunda duran telefon çaldı.

— Alo! Gurabî beyzadem, ondasın? Beni aramışın dediler.

— Neredesin yahu? Aradım, tabii. Gel de konuşalım. Yarın gidiyoruz.

— Yarın, dedin? Etme. Ben yarın, öbür gün gidemem.

— Sebeb?
— Sebebi vardır. Seni gördüğümde derim.

— Şimdi söyle.
— Deemem. Yalnız değilim. Yanında karı vardır.

— Boynu altında kalsın!

İfakat hanım, kocasının yüzüne istihankâr bir nazarla baktı. İhtiyar, bu nazardaki manayı anladı, ve hilmile ilâve etti:

— Bir saat sonra gene döner gelirsiniz. Biz o vakte kadar lâfi bitirmiş oluruz.

Kadıncağız, mütevekkilâne:
— Peki! dedi.

Kalktı, giyindi, sessizce odadan çıktı. Biraz sonra Takvor da gelmişti. İlk sözü:

— Öf! Aman! Sevdanın bu türlülerinden de, altık bıkkınlık geldi.. demek oldu. Arkasından da derd dökmeğe başladı:

— Azizim! Önce şu benim sıfatıma, halime, ahvalime bak. Bende âşık ola-

cak bir cihet görürsün söyle. Gelgelelim, karı yanoor, tutuşoor.. enksemene gibi yapılmıştır. Sülük gibi emoor. İki takke rahatum, yalnızlığım yoktur. Gözlerimin tak içerisinde bakkoor. Sanırsın ki ben bir tatlıyım, o da çoktanberi perhizdir de beni gözleri-ler yemek isteror.

Gurabî efendî acı acı gülümsedi.
— Avrupanın havası, maşallah, hepimize yaradı.. dedi.

— Ne demezsin? Bizim Toriğin başına neler geldi ise, duydun?

— Hayır.
— Dur, ağnatırayım. Koskocam romandır.

— Sen nereden biliyorsun?
— Bizimki söylemiştir. O, gastacı ise, her bi şeyden habarı vardır. Bana az evvel hikâye etti.

— Söyle bakalım.
— Torikzadem, halen Parizedir.

— Ne?
— He, ya! Parize gitmiştir. Hem de kiyak bir anğajman ilan.

— O da mı karı dalgası?
— Gibidir.

— Anlat öyle ise de, dinleyelim.
— Ağnatıracığı yok. Gayet ilen basit, sade bir şeydir. Avrupa dediğin yer bir takım avantürnye insanların dolandığı meydandır. Bunların içerisinde karı kısmısı erkeklerden ziyade olur. Hepsi de kendine orijinal birer tane âşık, koca, arkadaş arar. Amerikalı gastacı benim gibisini bulur. Milyarderin kızı, Aristokrat peşindedir. Hane-dan mensubu, külhanbeyi ister; külhanbeyi, aksine kişizade peşindedir. Burası, bahusus Fransa, acayib bir panayır yeridir sanırsın. Her çeşid malın alıcısı, her biçim müşterinin malı burada bulunur. Fransa gûya demokrasi bir devlettir, değil? Şimdik, şuraa pi-yacaya çıkayım.

(Arkası var)

İlk Türk kadın casusu

Yazan: Ziya Şakir

Bir içki sofrasında

Çatık kaşlı, sert bakışlı bir adam çevik bir hareketle yerinden fırladı.

Beni takip eden oğlan, kapıdan içeri girer girmez:

— Baron Miğirdic!.. Bu, seni görmek istiyorum.

Diye bağırdı.

Masanın (şeref mevkii) nde oturan çatık kaşlı, sert bakışlı, bir adam çevik bir hareketle yerinden fırladı. Hayret ifade eden nazarlarla bana baktı..

Ötekilerin bütün bakışları da benim üzerimde toplanmıştı.

Yerinden fırlayıp ellerini masaya dayayan Miğirdic, bir anda bana karşı yapılacak muameleyi kestiremedi.

Kısa bir tereddüden sonra:

— İrimesen.. oryort..

Diye seslendi. Daha hâlâ eli kolumda bulunan kadına:

— Madam Despina.. bir sandalye getir.

Diye, emir verdi.

Çalgı çalan üç erkek ile şarkı söyleyen kadınlar, iyice sarhoşlanmış oldukları için, yalnız birbirlerini dürterek bana bakıyorlar, çalgı ve şarkıyı kes-

meye lüzum görmüyorlardı.. Hiç şüphesiz ki içlerinden de:

— Tekkeye, yeni bir kurban geldi. Diyorlardı.

Madam Despina'nın yetirdiği sandalyayı, kendi yanına yerleştirmeye çalışan Miğirdic, sevincinden şaşırmış gibiydi.

Bir taraftan beni izzet ve ikram ile yanına oturtmaya çalışırken, diğer taraftan da:

— Ulan Despina.. elinde böyle has mallar varmış ta, üç gecedir neye meydana çıkarırsın?.. Yoksa sen de Tepebaşı barının kurnaz sahibi gibi, parlak numaraları sona mı saklıyorsun.

Diye söyleniyordu.

Halbuki bu işlerin ocağında değil, fırınında pişmiş olan Madam Despina, fıkır fıkır gülüyor:

— E.. ne yaparsın, vavrum?.. Öyle olmazsa tadı çıkmaz ki..

Diye mukabele ederken:

— Aman.. sakın beni bozma.. Seni buraya ben getirtmiş olayım.

(Arkası var)

Maliye Vekâletinden:

1 — 31/Kânunuevvel/937 tarihinde ilân edildiği üzere eski Bronz beş kuruşluklarla yüz paralıklar ve nikel bir kuruşluklar 31 kânunuevvel 1938 akşamından itibaren tedavülden kaldırılacaktır.

Ellerinde ne nevi para bulunanlar 31 kânunuevvel 1938 akşamına kadar bilmum malsandıklarile Cümhuriyet Merkez ve Ziraat Bankalarına müracaat ederek mübadele ettirmelidirler.

2 — Tedavülden kaldırılan bu nevi paralar 2257 numaralı kanunun sekizinci maddesi mucibince 1 kânunusani 1939 tarihinden itibaren bir sene zarfında ancak malsandıklarına ve Cümhuriyet Merkez Bankasına yapılacak tediyatta kullanılabilirler. «4964» «8806»

GRİPİN

Tercih edilmesindeki sebep

Gripin

Bütün ağrılara, hastalık başlangıçlarına karşı tesiri yüzde yüz olan ve hiç zararsız en kuvvetli müsekindir.

GRİPİN

Nezle, soğuk algınlığı, grip rahatsızlıklarında baş, diş, mafsal, romatizma, şaşap ve adale ağrılarında icabında günde 3 kase alınabilir. İsmine dikkat, taklidlerinden sakınız ve Gripin yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

«Son Posta» nun siyasi tefrikası : 41

CIHAN HARBINİN ŞARKA AİD KAYNAKLARI

Yazan: Jean Pichon - Tercüme eden: Hüseyin Cahit Yalçın

Osmanlı Asyasında Alman ihtiraslarının muttasıl artması üzerine İngiliz ve Fransız anlaşma temayülleri

Aynı zamanda Bağdad - Basra parçasının idaresine taallük eden bütün işlerde kumpanyanın idare meclisinde Büyük Britanyanın iki azası bulunacağı da itilâfnameye tasrih edilmişti. Diğer taraftan, İngiltere Kouveit üzerinde Babilinin hâkimiyet hakkını tanıyordu. Maamafih, sultanın şeyhin muhtariyeti-ne ve şeyh ile Londra hükümeti arasında akdedilmiş bütün mukavelenemelere riayet etmesi de kararlaştırılmıştı. Türkiye Bahreyn adaları ile Katar yarımadası ve Mascate'a kadar bütün Oman arazisi üzerindeki müddeiyatından vazgeçiyordu. Nihayet İngilizler Dicle üzerinde Bağdad kadar seyrisefain hakkı ile bütün Basra körfezinde fener, zabta vesaire haklarını istihsal ediyorlardı.

Bu muhtelif kısmi anlaşmalar vaz yeti aydınlatmış ve hafifletmiş oldukları için, İngiliz kabinesi artık Berlin hükümeti ile doğrudan doğruya münakaşaya girişebilecek bir mevkie gelmişti. 1914 te Londrada Almanyanın sefiri bulunan Prens Lichnowsky, M. de Kuhlmann tarafından Sir Edward Grey ile müzakereye girişmeğe memur edildiğini hikâye ediyor. Onun anlattığına göre, Sir Edward Grey «1904 teki Fransız - İngiliz ve 1907 deki İngiliz - Rus mukavelenemelerine müşâbih bir İngiliz - Alman itilâfi akdetmeyi pek hararetle arzu ediyordu.» Cihan harbinin arifesinde, İngiliz noktai nazarı ile Alman noktai nazarının kâfi derecede yaklaşmış olduğunu, buna bakılarak hem bir şark itilâfi, hem bir müstemleke muahedenamesi akdinin ümid edilebileceğini söylüyor. Prince Lichnowsky'in verdiği izahat şunlardır:

«Aynı tarihte, Londrada, M. de Kuhlmann'ın faal iştirakile, «Bağdad muahedenamesi» adı verilen muahedeyi müzakere ediyordum. Hakikatte, bu muahedenamenin gayesi Anadolunun nüfuz noktalarına tahkiminden ibaretti. Fakat, sultanın hukukuna riayeten, bu tâbirin istimalinden son derecede icinab edilmek lâzımdı. Sir Edward Grey de, müteaddid defalar, Anadolunun tahkimi hakkında ne Fransa ile, ne Rusya ile hiçbir mukavelename mevcut olmadığımı beyan etmişti.

Türkiyenin mümessili olan Hakkı Paşa ile mutabık kalınarak, Alman teğbühüslerini aîkâdâr eden iktisadi meseleler halledildi ve bütün esaslı noktalarda Deutsche Bank'ın arzuları tatmin olundu. Bana Sir Edward Grey tarafından sahsan gösterilen en büyük müsaadekârlık hattın Basraya kadar uzatılmasına muvafakat edilmiş olmasındır. Filhakika, bizim tarafımızdan bu plân İskenderuna bir kol uzatmak fikri ile terk edilmiş bulunuyordu. O zamana kadar hattın münteha noktasını Bağdad teşkil etmekte idi.

Beynelmül bir komisyon şattülârab üzerindeki seyrüseferi kontrol edecekti. Basra imanının inşasında ve Dicle üzerindeki seyrüseferde bir hissemiz olacaktı. Dicle üzerindeki seyrisefain hakkı şimdiye kadar Lynch ticarethanesinin inhisarı altında bulunuyordu.

Bu muahedename ile, nüfuz mıntakası olarak, Basraya kadar bütün Mezopotamyayı elde ediyorduk. Yalnız Dicle üzerindeki seyrisefaine aid ve evvelde elde edilmiş İngiliz hukuku ile Wilcox şirketinin sulama işlerine aid hukuku mahfuz bulunacaktı. Bundan başka, bütün Bağdad ve Anadolu şimendiferi havalisi de bizim oluyordu.

İngilterenin iktisadi sahası Basra körfezi sahilleri ile İzmir - Aydın hattını ihtiva ediyordu. Suriye Fransız sahası, Ermenistan da Rus sahası olacaktı..»

İşte Büyük Britanya Anadolu ve Bağdad şebekelerinin serbestçe istimaline müsaade etmek suretile Almanlara geniş müsaadatta bulunmuş oluyordu. Maamafih, İngilterenin daha evvel elde edilmiş hukuku mahfuz idi. Bundan başka, İngiltere, hiç olmazsa muvakkaten, rakibini Basra körfezi kıyılarından uzaklaştırmaya muvaffak oluyordu. Binaenaleyh, Portsaidi Kouveit'e raptederek ve sonra İran kıyıları boyundan uzanarak Hindistan yarım adasına varacak İngiliz

imparatorluk şimendiferini inşa projelerini fiile çıkarabilirdi.

Şunu da ilâve edelim ki bütün bu ahkâm 15 Haziran 1914 tarihindeki İngiliz - Alman mukavelenamesile tesbit ve tanzim olunmuştur. Sir Edward Grey 29 Haziran 1914 tarihinde Avam Kamarasında bu mukavelenameye imada bulunuyordu.

★

1904 tarihindeki Fransız - İngiliz itilâfnamesi Suriyede Fransa ile İngilterenin menfaatleri hududlarını çizmemişti. Binaenaleyh, İngiliz müstemlekeçileri ile İngiliz - Mısır memurları bu memleketi Mısırın müstakbel bir parçası gibi telâkki ediyorlardı.

1909 da, Sir Eldon Gorst'un böyle gördüğü gibi havalide bir seyahati bazı şayialara meydan verdi ki bunlar Fransa hükümeti tarafından izahat istenilmesine sebep olmuştur. Diğer taraftan, Osmanlı Asyasında Alman ihtiraslarının muttasıl artması Paris ve Londra kabinelerini Suriyede bir itilâf zemini bulmaya sevk ediyordu. Mısırın Britanya kuvvetleri tarafından işgalinden sonra Büyük Britanyanın Suriyedeki vaziyeti tamamen değişmiş bulunuyordu. Babilî taraftan Fransaya ve Almanyaya verilmiş olan şimendifer imtiyazları ise birbirini müteakib Chesney, Andrew ve Lowette Cameron tarafından tevcih edilmiş olan projeleri fiile çıkarmak hususunda bütün ümidleri izale ediyordu. Hayfa - Der'a Türk hattının inşası da çölden geçerek Hayfaya müntehi olacak bir İngiliz hattının inşası imkânını ortadan kaldırıyordu. Yalnız, Portsaiden Kouveit'e doğru bir hat inşası ihtimali kalyordu.

Binaenaleyh, Suriyede bir Fransız - İngiliz anlaşmasına hiçbir mâni yoktu. Hatta, Türkiye, 1911 de, İskenderun limanının ve Osmanlıye şubesinin inşası imtiyazını Almanlara verince de itilâf zaruri bir hale girdi; Balkan müzakereleri esnasında fiile çıktı. M. R. Poincaré 1916 senesi Kânunuevvelinde âyan meclisinde irad ettiği bir nutukta şuna şu suretle imada bulundu:

«Lübnanda ve Suriyede an'anevi menfaatlerimiz bulunduğunu ve bunlara riayet edilmesini temine azmetmiş olduğumuzu meclise söylemeğe hacet görelim.

(Arkası var)

Ankara borsası

Açılış - kapanış fiatları 16 - 12 - 938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5,88	5,88
Nev-Yor.	125,675	125,675
Paris	3,31	3,31
Milano	6,615	6,615
Cenevre	18,4225	18,4225
Amsterdam	68,3025	68,3025
Berlin	50,4075	50,4075
Brüksel	11,1675	11,1675
Atina	1,0725	1,0725
Sofya	1,5475	1,5475
Prag	4,3050	4,3050
Madrid	5,88	5,88
Vargova	23,795	23,795
Budapeşte	14,7575	14,7575
Bükreş	0,90	0,90
Belgrad	2,8125	2,8125
Yokohama	34,3275	34,3275
Stokholm	30,275	30,275
Moskova	23,73	23,73

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu şm. % 60	24 60	24 60
peşin	25 50	25 50
A. şm. % 60 vadeli	8 85	8 85
Anlan çimento	112	112
Merkes Bankası	9 90	9 90
Bankası	8 25	—
Telefon	11 00	11 50
İtihat ve Değir.	0 85	—
Şark Değirmeni	6 10	6 10
Terkos	—	—

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk boru I peşin	—	—
" " II "	—	—
" " I vadeli	—	—

Senin gibi eski, gün görmüş adamlardan zarar gelmez... Bari Miğirdic senin kıymetini bilir mi?..

— Bilmez olur, hiç.. bir dediğimi iki etmez...

— E.. bari, arada sırada yardım da eder mi?..

— Parası olursa, kısırganmaz... Kaç ki, Tophane caddesindeki oda işinden beş on altın da ben aldım.

— Ya... Beş on altın ise, az almış san.

— Az aldım, ya... Koskoca odayı kiralamadım. Haftada iki üç gün çocuklar orada toplanıyorlardı. Sözde, kumar oynuyorlardı. Kumar dersem, amma adı kumar.. orada mühendis Dikrandan ders alıyorlardı.

— Tehlikeli iş..

— Ne söyloorsun be elmasım.. böyle işlere girmek her kabadayının harcıdır?.. Bereket versin ki...

Boşboğaz Vahram sözünü ikmal edemedi. Birdenbire kapı açıldı. İçeriye on yedi, on sekiz yaşlarında bir oğlan girdi. Gürültülü bir sesle:

— Vahram usta!.. Baron Miğirdic so-roor. Kendisini arayan oldu mu?..

Dedi... Vahram, yılışik bir gülüşle mukabele etti:

— Vay.. Miğirdic, şimdi de baron oldu?.. Ulan, ne köpoğlusu oğlandır. Gözü, hep yükseklerdedir. (1) Nerede kendisi?..

— Madam Despina'nın evinde.

— Yanında kimler var?..

— Dün geceki.

— Ne yapoorlar?..

— İcoorlar. Kef edoorlar.

— Kef edoorlar amma.. korkarım bu gidişle işin çıkmak üzere... Kendini arayan oldu mu deorsan, işte nur damlası gibi karıcağız, bir saattanberi bunda oturup duroor.

Oğlan, paravana doğru eğildi. Manalı bir gülümseyişle tepeden tırnağına kadar bana bir göz gezdirdi.

Vahram, başını bana çevirdi:

— Elmasım!.. Bizim oğlan, kafayı kurmuş. Artık buralara oğramaz. Madem ki rican var. Bari, var sen de oraya git. Biraz da sen kefedersin.

Dedi.

Bir an bile düşünmeden yerimden kalktım.

— Evet.. çok iyi olur.

Dedim.

Bana daha hâlâ kompliman yapmak için arkamdan saçma sapan söylenen boşboğaz herifin dükkânından fırlıyarak, o oğlanı takip ettim.

Boğazkesen caddesinin son noktası - na kadar ilerledik. Sol tarafta dar bir sokakağa girdik. Büyücek bir arsaya geçtik.

Karıdaki iki katlı kârgir evden, boğuk boğuk şarkı ve çalgı sesleri geliyordu.

Oğlan, bu evin kapısının önünde durdu. Yumruğu ile kapıya vurdu.

Altı kat pencerelerden, beyaz saçlı bir kadın başı uzandı. Bir, oğlana.. bir de bana baktı. Hiç bir şey sormaya lüzum görmüyerek geldi kapıyı açtı. Sanlı kırk yıllık bir ahbab imiş gibi:

— Oristi koriçamu..

Diye, şaklabanlıkla beni karşıladı.

Kimim?.. Neyim?.. Ne istiyorum?.. Niçin geldim?.. Bunları, sorup sual etmeye lüzum görmeden koluma girerek beni üst kata çıkardı.

O boğuk şarkı ve çalgı sesinin geldiği odanın kapısını açtı. Yüzüme, iğrenç kokulu bir duman çarptı. Camları ve perdeleri sımsıkı kapanmış olan oda, sigara dumanlarıyla, adeta bulutlanmıştı.

Yuvarlak bir masanın etrafına, beşi kadın, dördü erkek olmak üzere tam dokuz kişi toplanmıştı. Çalgı çalıyorlar, hep bir ağızdan şarkı söylüyorlardı.

(1) Bu hâdiseden kısa bir zaman sonra, başka şekilde memlekete ihaneti anlaşılan Miğirdic salben idam edilmiş. Ancak, böylece yükselmiştir.

«Son Posta» nun deniz romanı: 38

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dilmen

Yerli kralın saray

Burada bize ecdadının öldürdükleri düşmanlarının kesilmiş kafalarını gösteriyordu.

— Fil. fil. massa! Bakınız!

Bir yıl baksam sık yapraklar arasında yükselen gri duvardan bir parça bile görmeğe muvaffak olamayacaktım. Nihayet fil kumıldanmağa, bu suretle de sık ve uzun otlar dalgalanmağa başlamıştı. Bu kumıldanış ve dalgalanış üzerine ona doğru ilerlemek istedim, tâ ki hayvanın endahat edilebilecek bir yerini göreyim diye. Fakat fil de aynı süratle aks' istikameti tutmuş ve benden uzaklaşmakta bulunmuştu. Bir aralık ancak Afrika'da görülebilen cesim karınca tepelerinden birine rastladım ve bunun üzerine tirmandım. Buradan daha geniş bir sahaya görebiliyordum.

— Deve kuşları!

Diye mırıldandım. Bir çok filler muzları söküp çıkarıyorlardı. Fillerin uzayan ve kıvrılan hortumları bende büyük deve kuşları intibamı husule getirmişti.

Bu muazzam yabancı mahlûklardan biri bir aralık üzerinde bulunduğum karınca tepesine doğru geliyordu, diğer bir çoğu da onu takip ediyordu. Kaybedilecek vakit yoktu. Fili ilk atışta devirebilmek için başının gözlerinin biraz aşağısına nisan almak lâzım geldiğini hatırladım. Tüfeğimi süratle kaldırarak nişan aldım, tetiği çektim ve... bovl!

Kocaman hayvan müthiş surette soyluyarak olduğu yerde bir daire çizdi ve döndü. Yaralanmıştı, korkunç sesler husule getiriyor ve yıldırım hızla ilerliyor, üzerinde bulunduğu tepeye doğru geliyordu. Tepeyi aynı hızla geçti, sürü de kendisini mühib homurtularla takip etti. Bu esnada az kalsın tepeden aşağı yuvarlanıyordum. Düşmeğe çalışırken de vurduğum hayvanın nereye gittiğini kaybetmiştim. Berreket versin ki filin etinden hissederek olmak isteyen yerliler telâşa kapılma- mışlardı, yaralı hayvanı takip ederek onu ön dişleri toprağa saplanmış olarak bulmuşlardı. Onu tamamilen öldürebilmek için birkaç el daha ateş etmek lâzım gelmişti.

O zamanlarda Kamerun'da seyahat eden kimseler arasında Garbi Afrikanın en zeki kabile reislerinden Banum Jojayı ziyaret eden meraklılar bulunmuyordu. Bu adam, kendi krallığı dahilinde en modern ıslahatı vapmak isteyen ve yerlilerin ümmiliğini azaltmak için kendi dillerini yazıp okumaları lüzumunu anlamış ve ona göre bir alfabe icad etmiş bir önderdi o, aynı zamanda Almanların candan takdîrkârı da bulunuyordu. Çok ince oymalı bir sanat eseri olan antika krallık tahtının bir Alman müzesine verilmesini vasiyet etmişti.

Sahilden itibaren içerilere doğru yapığımız uzunca bir tren yolculuğundan sonra bu yerli hükümdarı ziyarete muvaffak olmuştuk. Büyük davulların gürlütlüsü bizim muvasalatımızı ilân ediyordu. Kral, beraberinde erkânı harbiyesini teşkil eden adamlar olduğu halde bizi istikbal eylemişti. Siğir, koyun, keçi vesair hayvanlardan mütevekkil ve uzunca imtidat eden bir hayvan sürüsüne, reisnin servetini göstermek maksadıyla, nevima bir geçid resmî yapılmıştı.

İhtiyar adam da iki köle tarafından taşınan ve iki kişi sırtına geçirilmiş brandadan yapılmış bulunan (gerduneî hümayun) unda kemali haşmetle bizi istikbale gelmişti. Reisin kıyafeti bizim için bir sürpriz olmuştu: Başında çelik bir miğfer parlıyordu, belinde koruncu bir kılıç, sırtında vücutüne sınıksı uygun kırmızı bir hüssar ceketi, göğsünde bir Alman Ordre de brone nişanı vardı. Kapkara parlıyan bacakları, nasılsa çıplak bulunuyordu. Bu kılığın bizi hayrete düşürmüş olduğunu hissedene reisin şahane gururu artmıştı müşahede olunuyordu.

Kralın sarayında, etrafı toprak duvarla çevrili, üstü sapsızla örtülü büyük bir sofa vardı. Burada bize, mütefahhirane bir eda ile ecdadının öldürdükleri düşmanlarının dumanla kararmış bir çok kafalarını ve gene kesilmiş düşmanlarının alt çene kemikleri ile süslü bir fil dişini gösteriyordu. Bu havalide toprak işlerinin hayli inkişaf etmiş bir zanaat olduğu anlaşılıyordu. Çünkü nereye gittikçe balçık kaplar görüyorduk.

Sarayda —o mahuf ve girye harbi ve kıtal yadigarlarından gayri—ziynet eşyası olarak yalnız bir tanecik Avrupa yapısı tereyağı tabağı vardı. Kralın bize sunduğu Palma şarabının bilhassa pek nefis olduğunu işaret etmek isterim.

Palasın avlusunda içi boş ve bosluk içinden bir merdivenle yukarı çıkılır cesim bir ağaç mevcuttur. Bu ağacın dalları arasında gayet büyük kıt'ada bir (harb davulu) bağlanmıştı ki bunu ancak bizzat kral çalabilirdi. İşte bu merdivenden ağaca şahane bir eda ile çıkan Joja ağır darbelerle davuldan matemî sesler aksettirdi. Bunun üzerine avluya açılan dört kapıdan kol kol zenci muharibler girdiler. Bunlar üç binden fazla değillerdi ve heybetli bir manzara teşkil ediyorlardı. Muharibler karşılıklı saflar vücutte getirdikten sonra herb danslarına başladılar. Metodik hareket ve manevralarla birbirlerine saldırlıyorlar, hasımlarının kollarına çarpan silâhlarından türküş sesler çıkartıyorlardı. Kılıç ve kalkan oyunundan sonra mızrak atma hareketine geçmişlerdi ve bunu da çok yüksek bir maharetle oynamışlardı. Bu hünerlerini de gösterdikten sonra kadınlar meydana girdiler ve bize başka bir balet temaşa ettirdiler. Kadınlar, erkeklerin etrafında, sonra da erkeklerin etrafında dans ediyorlardı. Şenliklerin ortasında, haşmetli kral, tebaasına Palma şarabı sunarak onların gönüllerini hoş etmiş oluyordu.

Kral Joja bir gün de şerefimize bir bufalo avı tertib etmişti. Bu av otların kuru ve yatkın olduğu geniş bir yerde icra edilmek lâzım geliyordu. Aksi halde beygirler ve onların binicileri uzun otlar arasında kaybolabilirlerdi.

(Arkası var)

Yurddas:
Kış gecelerinde misafirlerine, kuru üzüm, incir, fındık, Malatya kayısı, Antep fıstığı, badem, ceviz, portakal ikram et.
Yurddas:
Az para ile çok gıda:
Bu sır kuru yemişlerimizde var.

Ankara liginde klüplerin vaziyeti

Demirspor birinci devreyi lig lideri olarak bitirdi, Ankara gücü de ikinci oldu

Ankara, (Husufi) — Lig maçlarının birinci devresi önümüzdeki haftaya sona eriyor, bu münasebetle Ankara klüplerinin bu devre içinde aldıkları puvan'ara nazaran vaziyetlerini gözden geçirmek faydalı olacaktır.

Bugünkü puvan vaziyetine göre lige dahil Demirspor, Ankaragücü, Muhafızgücü, Gençlerbirliği, Harbiye, Güneş, Galatasaray takımlarını sıra ile tahlil edelim:

Demirspor ligin başında gelmektedir. Şimdiye kadar beş maç yapan bu klübün dört galibiyet ve bir mağlûbiyeti vardır, on dört gol atmış, yedi gol yemiştir ve on üç puvanı vardır. Evvelki senelerde de iyi bir vaziyette bulunan Demirspor, bilâhare mali vaziyeti bozulan, fakat çok temiz ve şerefli bir maziye malik bulunan Çankaya ile birleşmiş, Demir - Çankaya ismini alarak faaliyetine böylece devam etmiş, fakat ligde iyi bir derece alamamıştır. Bu sene Çankayadan ayrılan Demirspor büyük bir ciddiyetle çalışmasına devam etmektedir. İsminden de anlaşılacağı veçhile, oyuncularının ekserisi Devlet Demiryollarında çalışmaktadır.

Bundan sonra Ankaragücü gelmektedir, on iki puvanı olan bu klüp şimdiye kadar üç galibiyet kazanmış, bir defa yenilmiş ve bir defa da berabere kalmıştır, on üç gol atıp yedi gol yemiştir. Ligde nazarı dikkati celbeden Ankaragücü, diğer klüpler için; bilhassa Demirspor için, çok ciddi bir rakiptir.

Bundan sonra Muhafızgücü gelmektedir. Oyuncularının bir çoğunu elden kâcırın bu klüp; diğer klüplere, geçen seneki kadar ciddi bir rakip değildir. Şimdiye kadar beş maç yapan bu takımın iki galibiyeti, bir mağlûbiyeti ve iki de beraberiği vardır, dokuz gol atıp beş gol yemiştir. On bir puvana sahip bulunmaktadır.

Maçlara bilhassa çok temiz kıyafetle çıkan Muhafızgücü üç oyuncusunu değiştirdiği takdirde diğer klüpler için çok ehemmiyetli bir rakip olacaktır.

Gençlerbirliğine gelince; on puvana sahip olan bu klübün iki galibiyeti, iki mağlûbiyeti ve bir de beraberiği vardır, sekiz gol atmış, dokuz gol yemiştir. Evvelki seneler Ankaragücü ile Ankarasporunun Fener - Galatasaray vaziyetinde bulunan Gençlerbirliği, geçen sene bu vaziyeti Ankaragücü ile beraber kaybetmiş, yerlerini Muhafız ve Harbiye takımlarına bırakmışlardı. Şayanı memnuniyettir ki bu iki klübümüz bu sene esassız surette çalışmalarına devam etmektedirler, eski vaziyetlerini alacaklarına şüphe yoktur, yalnız Gençlerbirliği çok fazla çalışmak mecburiyetindedir.

Geçen senenin şampiyonu Harbiye İdmanyurdu, ligde maalesef, eski vaziyetini muhafaza edememiştir. Henüz bir galibiyeti bir mağlûbiyeti ve üç te beraberiği vardır, on puvana malik olan bu takım, mektepten mezun olmaları dolayısıyla birçok oyuncularını kaybetmiştir.

Altı maç yapmış olmasına rağmen Güneşin ancak on bir puvanı vardır. İki galibiyeti olan bu takımın üç beraberiği ve bir de mağlûbiyeti vardır, dokuz gol atıp, on altı gol yemiştir. İyi ellerle idare edilen bu klüp, yakın bir zamanda kuvvetli bir takım olacağına şüphe yoktur.

Galatasaraya gelince; yaptığı beş maç beşini de kaybeden bu takımın ancak beş puvanı olup, altı gol atmış ve on sekiz gol yemiştir. For hattında Gündüz, Haşim, Fethi gibi tanınmış golcüler bulunan bu takım, ferd itibarile kuvvetli elemanlardan teşekkül etmesine rağmen takım halinde muvaffak olamamaktadır. Maamafih büyük bir azimle çalışmalarına devam etmek üzere hazırlanmaktadır.

Otuza müteceviz senedenberi, şerefini ve temizliğini muhafaza eden ağabeylerinin; yolunu takip etmelerini ve çok ça-

İzmirde Üçok ligin ilk devre şampiyonu oldu

Demirspor Doğansporla, Yamanlar Ateşsporla berabere kaldılar, bu hafta ikinci devre maçlarına başlanıyor

İzmirin Alsancak takımı

İzmir, (Husufi) — Lig maçlarının ilk devresi neticelenerek İzmir şampiyonu Üçok takımı tekrar devre şampiyonu olmuştur. İlk devrenin sonuncu hattasında karşı karşıya gelen altı takım berabere kalmıştır. Günün en mühim müsabakası Üçok - Alsancak arasında idi. Bu mühim maçın yapılması, stadyomda binlerce seyircinin toplanmasına vesile teşkil etmiştir. Hakem, Çekoslovakyalı antrenör Horesi idi.

Çok seri başlayan oyunun ilk dakikalarında iki tarafın da bir an evvel neticeye varmak istedikleri anlaşılıyordu. Üçokun temayüz eden hücum hattının yaptığı fasılsız hücumlara Alsancak müdafaası gayet isabetle mukabelede bulunuyor, bu suretle gol imkânları ortadan kayboluyordu. Üçokun soldan yaptığı bir hücum esnasında topu ayağına geçiren Said, otuz yarıdan nefis bir şüt çekmişse de bunu Alsancak müdafi Ali kafa ile kurtarmıştır. Bir dakika sonra Saidin aynı kıymetteki başka bir şütünü kale direği çevirmiştir. Bu suretle ilk devre golsüz geçmiştir.

İkinci devre birinci devreden daha heyecanlı, fakat beceriksiz geçmiştir. Çekoslovakyalı hakemin hemen her taş- taştı oyunu durdurması, favul kararları, bilhassa ofsayd telâkkisi oyunu soğutmuştur. Saidin attığı bir gol ofsayd sayılmış; bunu Alsancakın güzel bir golü takip etmiştir.

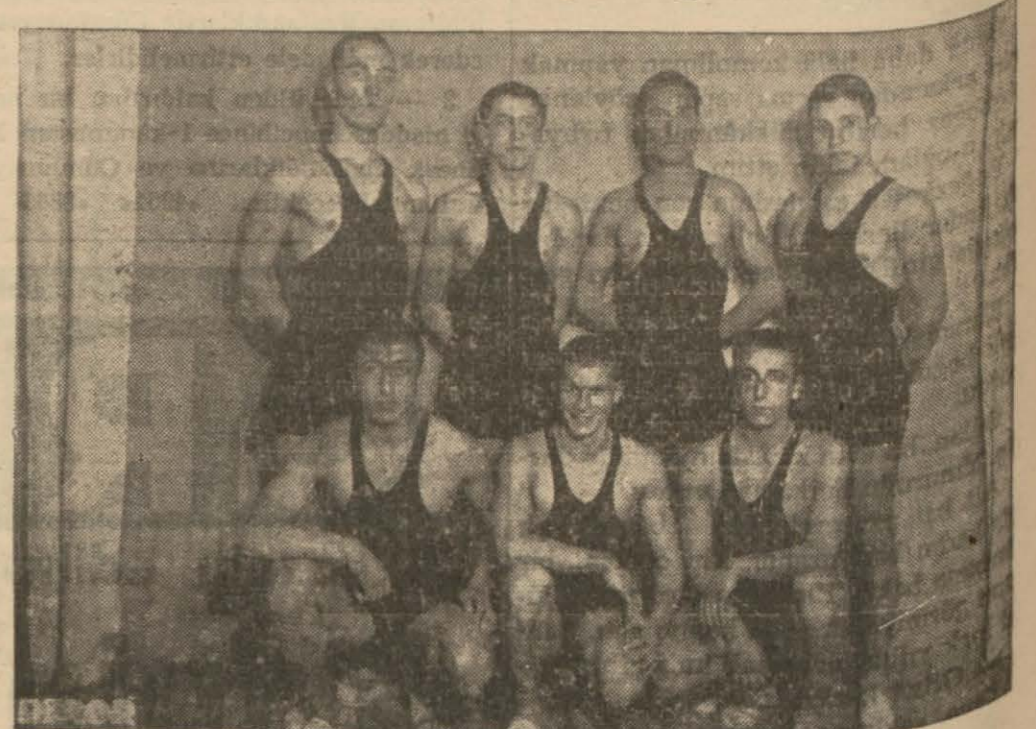
Bu golün yapılmasından bir dakika sonra soldan inkişaf eden bir Üçok hücumunda Mazhar, sol açık Namığın ortalağı topu vole bir şütle Alsancak kalesine göndermiştir. Bu suretle elde edilen müsavet oyununun sonuna kadar bozulmamıştır.

Bu maçtan evvel Demirspor - Doğanspor maçı 3-3 beraberelikle, Yamanlar - Ateş maçı 2-2 beraberelikle neticelenmiştir. Bu suretle günün üç maçının neticeleri beraberektir.

İlk devre neticesinde Üçok takımı 2 puvan farkile en baştaadır. Bu hafta ikinci devre maçlarına başlanacaktır. Üçokun bu sene de şampiyonluğu elinden kaçırmayacağı tahmin ediliyor.

Askerî Liseler spor müsabakaları

Kuleli öğrencuları Deniz Harb Okulu ile karşılaş- tıktan sonra basketbol birinciliğini kazandılar

Kuleli basketbol oyuncuları

Bir müddettenberi askerî liseler arasında devam etmekte olan basketbol müsabakaları sona ermiştir.

Bu müsabakaların en heyecanlı olan ve Deniz Harb okulile Kuleli lisesi arasında yapılan son karşılaşmada ilk haftayimde Kuleli öğrencuları (29-12) ile üstün bir oyun çıkarmışlardır. İkinci haftayimde Deniz Harb okulu öğrencuları bu farkı kapamağa çalışmış ve bilhassa mü-

sabakanın son dakikaları çok heyecanlı olmuştur. Nitekim hakemin düdüğü mü- sabakanın bittiğini bildirirken bu fark (42-41) gibi bir sayıya inhisar etmiştir.

Bu suretle Kuleli lisesi ikinci defa askerî liselerin basketbol şampiyonu olmuştur. Askerî liselerin hendbol ve futbol müsabakaları da İkincikanunun ilk hafta-

şmaları lâzım olduğunu kendilerine hatırlatırım.

Yazıyı bitirirken, şu güzel tesadüf de kaydetmek isterim. Bu tesadüf, yedi klüp forvetlerine, müdafilerinin birbirlerine bilmiyerek yaptıkları bir cilvedir ki o da

şudur: Şimdiye kadar yapılan maçlarda bütün klüplerin forveti yetmiş iki tane gol atmış, buna mukabil bütün klüp kalecilerinin yedikleri gol de gene yetmiş ikiyi bulmuştur.

Selim Tezcan

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli		% 7,5 teminat
		Lira Kr.	Lira Kr. Saati	
Su altında kullanılmaya mahsus elektrik kapsülü	10000 adet	500 —	37 50	14
22 lik uzun Nişan Fişegi	450000 >)	3400 —	255 —	14,30
22 lik Kısa Nişan Fişegi	50000 >)			
	500000			

I — Şartnameleri mucibince satın alınacak 10000 adet su altında kullanılmaya mahsus elektrikli kapsül ile 50000 adet 22 lik (5.6 M/M) uzun ve kısa nişan fişegi ayrı ayrı açık eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleri muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 6/1/939 tarihine rastlayan Cuma günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nişan fişegi örnekleri de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «9190»

VI — İdaremizin Paşabahçe fabrikasında yapılacağı, 21/11/938 tarihinde ihale edileceği ve bilâhare eksiltmeden kaldırılacağı ilân edilen betonarme döşeme - lerle, sair müteferrik işlerin şartnameleri tadil edildiğinden yeniden kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

II — Heyeti umumiyesinin keşif bedeli 15,202 lira 40 kuruş ve muvakkat teminatı 1140,18 liradır.

III — Eksiltme 26/12/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname, keşif ve projeler 76 kuruş bedel mukabilinde inhisarlar umum müdürlüğü levazım ve mübayaat şubesi ile Ankara ve İzmir başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenler diplomalı yüksek mühendis veya yüksek mimar olmalı; olmadıkları takdirde aynı evsafı haiz bir mütehassıs inşaatın sonuna kadar daimi olarak iş başında bulundurulacaklarını noterlikten musaddak bir taahhüd kâğıdı ile temin etmeleri ve bundan başka asgari 10000 liralık bu gibi inşaat yapmış olduklarına dair fenni evrak ve vesaihi ihale gününden sekiz gün evveline kadar İnhisarlar umum müdürlüğü inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca bir fenni ehliyet vesikası almaları lazımdır.

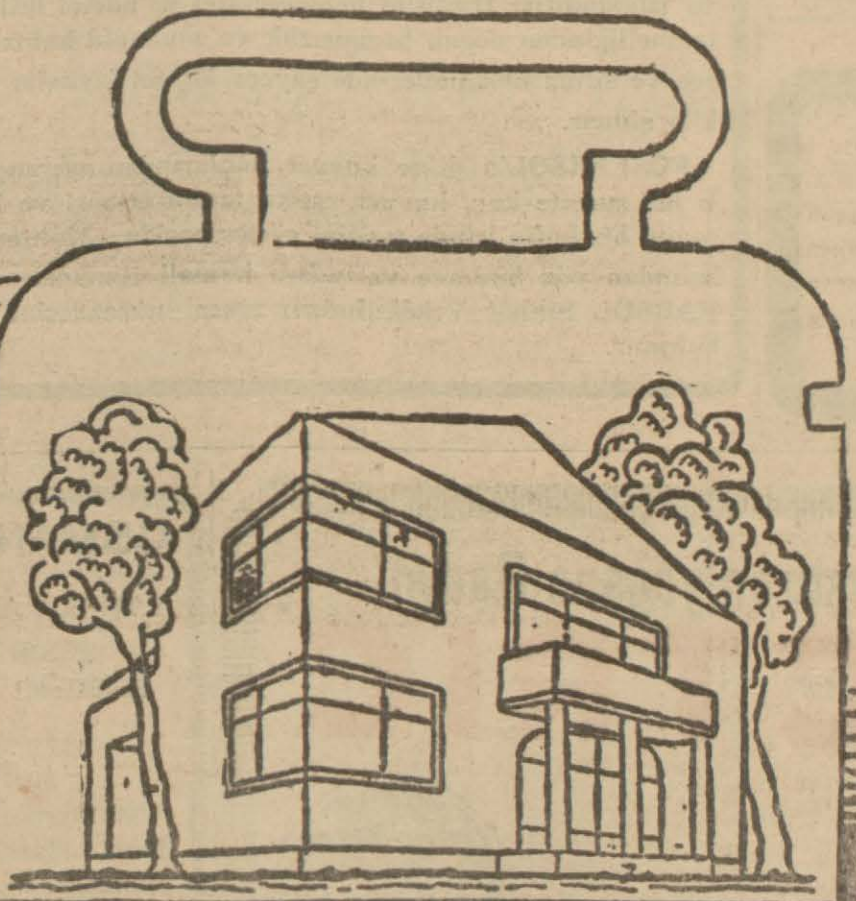
VI — Mühürlü teklif mektubunu kanuni vesai ile beşinci maddede yazılı inşaat şubemizden alınacak ehliyet vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lazımdır. «8923»

SÜMER BANK

Karabük Demir ve Çelik Fabrikalarından:

Fabrikamız için lazım olan 6000 ton dolomitin Bartın suyu boğazında Boğazköyü civarından ihracı, deniz tarikile Zonguldak veya Filyosa nakli ve vagona tahmili işi bir müteahhide ihale edilecektir. İsteklilerin tafsilâtı öğrenmek ve şartnameyi almak üzere 20.12.938 tarihinden evvel Karabük Bürosu Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

BUGÜN · KUMBARANIZA · ATACAGINIZ · 5 · KURUŞ

YARIN · KURACAGINIZ · EVİN · TEMELİDİR

T. C. ZIRAAT BANKASI

Ticarethanemiz eskisi gibi kürk mantolarını 10 sene garanti ve

12

ay vade ile keraletsiz olarak satılmaktadır. Anadoludan aynı geraitle sipariş kabul etmekteyiz.

Mahmudpaşa Kürkü han içerisinde
BEYKO Telefon: 21685

Dr. Besim Ruşen

Cerrahpaşa Hastanesi Daniliye
Mütehassısı Çarşakapı Tramvay
Durak. Ahun Ap.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santımlı

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında faclaza mikdarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGILPASTİL ANTİSEPTİK
KANZUK

Soğuk algınlığı, nezle ve teneffüs yolları ile geçen hastalıklardan korur, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

REKTA

PATI

BASUR MEMELERİNİ
CERAHATLANMIŞ FİSTÜLLER ve
HER TÜRLÜ İLTİHAHLARI
TEDAVİ EDER.HER SABAH
DAHA GENC
görünüyorum.

Pariste:

Bayan Grebert diyor ki:

«Uyanır uyanmaz, hemen el aynama sarılıyor ve yüzümdeki buruşukluklarımla çizgilerimin gündün güne kaybolduğunu kemali hayretle görüyorum.»

«Bir hafta zarfında nuctze denecek bir tarzda gençleşip güzelleşmeye cidden şaşım. Bütün arkadaşlarım buna nasıl muvaffak olduğumu soruyorlar ve beni candan tebrik ediyorlardı.»

Bu usulü tatbik etmiş olan binlerce kadınlar, bir hafta zarfında birkaç yaş gençleşmiş ve buruşukluklarımla çizgilerim tamamen kaybetmişlerdir. Âlimler, buruşukluklarımızın ancak ihtiyarlığa başladığımızda meydana çıktığını keşfetmişlerdir. Çünkü, cild ihtiyarlayınca bazı hayati cevaplerini kaybeder, bu cildi besleyip kuvvetlendiriniz, hemen tazeliyip gençleşir. İşte, Viyana Üniversitesi profesörlerinden doktor Stejskal'in şayanı hayret keşfi olan ve BİOCCEL tabir edilen ve genç hayvanlardan istihsal edilen cild hüceyreleri hülâsası, bugün pembe rengindeki Tokalon kremi terkinde mevcuttur. Her akşam yatmadan evvel tatbik ediniz. Siz uyurken cildinizi besleyip gençleştirir. Ve buruşuklukları giderir. Bir hafta nihayetinde on yaş daha gençleşmiş görüneceksiniz. Gündüzleri de beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Siyah noktaları eritir, açık mesmeleri sıklaştırır ve birkaç gün zarfında en esmer ve sert bir cildi beyazlatıp yumuşatacaktır.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenice) MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene	6 Ay	3 Ay	1 Ay
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Çil
Leke
Ergenlik
Sivilce.
Buruşukluk
Pörsüklük
ihtiyarlık
Çirkinlik
izale eder.

Beyaz bir
çehre
Lâtif bir
cild
Parlak bir
ten
Gergin bir
vücut
Cazibeli
gençlik
Güzel bir
yüz
Billur
gerdan
temin eder.

Üç Ayda Biçki
Öğretir. Diploma verilir. Derslere Yılbaşında başlanacaktır. Kayıt açıktır. Beşiktaş Dikiş Yurdu. Akaretler Dibek So.

HASAN yağlı ve yağsız acıbadem, yağsız kar ve yarım yağlı gece ve gündüz kremleri çilleri ve sivilceleri ve lekeleri kat'iyen izale eder. ihtiyarları gençleştirir, gençleri güzelleştirir.

HASAN ismine ve markasına dikkat HASAN Deposu.

Daima Yenilik
Yeni Postane karşısında
ALTINTOP
Kundura Mağazasının
Yeni gelen mevsimlik kunduralarını, şoson ve lâstiklerini tercih ediniz.
Çünkü: Daima en son yeniliği, en zengin çeşitleri ve en sağlam kunduraları çok ucuz fiyatlarla yalnız oradan temin edebilirsiniz. **Telefon: 23396**

ADEMI İKTİDAR
ve BEL GEVŞEKLIĞİNE KARŞI
HORMOBİN
Tabletleri her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

GAYET BASİT!
Kuvvetlerinizi arttırmak, varlığınızdaki son derece bir randuman almak, bedeni, ruhi ve manevi hasletlerinizi büyütmek ve yetiştirmek istersiniz değil mi? Behemehal FOSFARSOL şurubunu içiniz.
(FOSFARSOL) daima kanı tazeler, kırmızı yuvarlacıkları çoğaltır. Görmek, işitmek, koklamak hassalarını artırır. Halsizliği, tembelligi, uykusuzluğu, fena düşünceleri giderir. Zekâ ve hafızayı parlatarak hiç umulmayan vücutlerde bile enerji, cesaret, azim ve irade yaratır. Sinir ve adale manzumelerini sağlamlaştırarak asabi buhranları, düşkünlüğü önler ve şifalandırır. Hususile belgevşekliği ve ademi iktidarda mide ve barsak tembelliginden doğan hazımsızlık ve muannid kabızlarda tifo, grip, zatürree ve sıtma nekahetlerinde şayamı hayret faydalar temin eder. Ve derhal kilo aldırır.
FOSFARSOL'u diğer kuvvet ilaçlarından ayıran başlıca hassa; devamlı bir surette kan, kuvvet, iştiha temin etmesi ve ilk kullananlarda bile azami bir hafta içinde tesirini göstermesidir. Muhterem doktorlarımız tarafından yüz binlerce vatandaşa kemali itimadla tavsiye edilen FOSFARSOL Sıhhat Vekâletimizin resmî müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.

Amerikan ve Avrupa Radyo cihazlarının bütün evsafını birleştiren yegâne Radyo
GENERAL ELECTRIC
(Birleşik Amerika Mamulâtı)
VERESİYE SATIŞ
Satış yeri:
GENERAL ELECTRIC MÜESSESESİ
Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 28 de ve acentelerimizde

OSMANLI BANKASI
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
TESİS TARİHİ : 1863
Sermayesi: 10.000.000 İngiliz İhrası
Türkiyenin başlıca şehirleriyle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filialleri vardır.
Her türlü banka muameleleri yapar.